

Ústav informácií a prognóz školstva
Odbor metodiky a tvorby informácií
Oddelenie mládeže a športu

**Analytický rozbor za štatistické údaje
sledované v oblasti športu
za rok 2008**

Bratislava
2009

Obsah

Úvod.....	3
1. Športové školy a športové triedy.....	5
1.1. Školy so športovými triedami a športové gymnáziá.....	5
1.1.1. Športové triedy na základných a stredných školách	6
1.1.2. Športové triedy na športových gymnáziách.....	8
1.2. Tréneri na školách so športovými triedami.....	10
1.3. Tréneri na športových gymnáziách.....	14
1.4. Žiaci športových tried na ZŠ a SŠ.....	17
1.4.1. Žiaci základných škôl so športovými triedami	17
1.4.2. Žiaci stredných škôl so športovými triedami	22
1.5. Žiaci športových gymnázií.....	26
2. Športové strediská pri škole a školskom zariadení	32
2.1. Tréneri športových stredísk.....	32
2.2. Žiaci športových stredísk	37
3. Údaje o telovýchovných zariadeniach využívaných školou	42
3.1. Základné školy	42
3.2. Stredné školy.....	47
3.3. Vysoké školy.....	51
4. Informácie o rozšírenom vyučovaní predmetov a nepovinných predmetov na základných školách	55
4.1. Štátne základné školy.....	58
4.2. Súkromné základné školy	59
4.3. Cirkevné základné školy	59
5. Informácie o zariadení určenom na voľný čas a záujmovú činnosť detí a mládeže.....	61
5.1. Krúžky pravidelnej záujmovej činnosti v CVC a ŠSZČ.....	61
5.1.1. Pravidelné krúžky z oblasti športu.....	62
5.1.2. Členská základňa krúžkov pravidelnej záujmovej činnosti.....	63
5.2. Podujatia príležitostnej záujmovej činnosti v CVC	67
5.2.1. Príležitostné záujmové podujatia z oblasti športu.....	67
5.2.2. Účastníci príležitostnej záujmovej činnosti	69
Záver	74
Použitá literatúra a informačné zdroje	77

Úvod

Šport predstavuje nielen prostriedok pre odreagovanie sa od bežných starostí a zabezpečení určitej vyváženosti u osôb, ktoré v rámci svojich študijných, či pracovných činností väčšiu časť dňa strávia v sedavej polohe, čím u nich vzniká deficit pohybu, ktorý môže prerásť až do neskorších zdravotných komplikácií, ale je možné ho vnímať aj ako prostriedok seberealizácie športovo nadaných jedincov. Prostredníctvom systematickej a kvalitnej športovej prípravy sa tento talent môže nerušene rozvíjať a jedincovi ním obdareným sa otvárajú možnosti pre osobný rast prostredníctvom zvyšovania výkonnosti a podávania špičkových výkonov na domácich aj zahraničných športových súťažiach. Športovec tu nielenže rozvíja svoje osobné predpoklady, ale na najvyššej úrovni prispieva k vytváraniu pozitívneho obrazu Slovenskej republiky v zahraničí. Tento fakt je všeobecne prijímaný, čím aj samotný štát má záujem vo väčšej, či menšej miere vstupovať do podpory športovej prípravy talentovaných jedincov. Aby sa však (športový) talent dokázal naplno prejavovať je potrebné jeho skoré podchytenie a nasmerovanie jeho osobného rozvoja tým správnym smerom.

Na najnižšej úrovni je výchova detí a mládeže v oblasti športu zabezpečovaná jednak v rámci vyučovacieho procesu v škole, ako aj vo voľnom čase, prostredníctvom pravidelnej, respektíve príležitostnej záujmovej činnosti.

Cieľom školskej telesnej výchovy ako vyučovacieho predmetu, je zabezpečiť harmonický a zdravý vývin detí a mládeže, vrátane zdravotne oslabených. V súlade s koncepciou rozvoja a vzdelávania je potrebné vyučovací predmet telesná výchova považovať za integrálnu súčasť vzdelávania a výchovy, ktorý predstavuje nesporne kompenzačný činiteľ zaťaženia vo výchovno-vzdelávacom procese. Dôležité je vytváranie personálnych a materiálnych podmienok vyučovania telesnej výchovy tak, aby bolo možné plniť stanovené štandardy, učebné plány a pripraviť efektívny systém školských športových súťaží.

Tu nastáva aj prvý okamih podchytenia športových talentov, keďže školský vek a školskú telesnú výchovu môžeme považovať za kľúčové obdobie na získanie dobrej východiskovej úrovne telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Nesmierne dôležitá tu je aj realizácia systému ďalšieho vzdelávania učiteľov, ako aj vytváranie podmienok ich pôsobenia, lebo iba prostredníctvom dostatočnej kvalifikovanosti a odbornosti sa zabezpečí skvalitnenie športovej prípravy mladých ľudí, ktorí následne môžu pokračovať v rozvíjaní svojich predpokladoch v rámci športových tried, respektíve športových škôl.

K športu však nie je možné pristupovať iba z hľadiska budovania čo najvýkonnejšej športovej reprezentácie. Musí predstavovať neoddeliteľnú súčasť života každého jednotlivca, prostredníctvom *športu pre všetkých*, ktorý sa stal významnou zložkou aktivít voľného času, ktorý využívajú osoby jednak individuálne (spontánne alebo systematicky) a jednak kolektívne, najmä v telovýchovných organizáciách, športových kluboch, rekreačných zariadeniach a iných organizáciách, ktorých predmetom je činnosť v oblasti telesnej kultúry.

Predkladaná analýza vyhodnocuje údaje o záujme žiakov v jednotlivých druhoch športu, zastúpenie trénerov podľa kvalifikácie v športových školách (športové gymnáziá) a základných a stredných školách so športovými triedami. Predmetom rozboru sú aj údaje za

športové strediská pri školách, údaje o telovýchovných zariadeniach využívaných základnými, strednými a vysokými školami, ako aj informácie o vyučovaní nepovinných predmetov z oblasti telovýchovy a športu na základných školách. Posledná kapitola predkladanej analýzy sa venuje krúžkom pravidelnej záujmovej činnosti z oblasti telovýchovy a športu, ako aj z oblasti turistických a branných športov, ktoré v roku 2008 zorganizovali centrá voľného času (CVČ) a školské strediská záujmovej činnosti (ŠSZČ). Za CVČ sú doplnené aj údaje za príležitostné podujatia záujmovej činnosti za oblasti telovýchovy a športu, rovnako ako turistických a branných športov.

Dúfame, že analýza svojim obsahom prispeje prostredníctvom reflexie aktuálnej situácie, k zlepšeniu a zefektívneniu nielen športovej prípravy mladých, ale aj k využívaniu športových aktivít v rámci voľno-časových aktivít ako prostriedku na zabezpečenie vyváženého vývoja mladých ľudí a v neposlednom rade aj prevencii pred negatívnymi sociálno-spoločenskými javmi.

1. Športové školy a športové triedy

Údaje o športových školách a športových triedach sa každoročne získavajú prostredníctvom štatistického výkazu Škol (MŠ SR) 26-01 (Výkaz o športovej škole a športovej triede), ktoré odrážajú reálny stav zisťovaných ukazovateľov k dátumu 31.12. predchádzajúceho kalendárneho roku. Prostredníctvom daného výkazu sa sledujú počty športových tried, trénerov a žiakov v športových školách (gymnáziách) a športových triedach na základných a stredných školách.

V prípade trénerov a žiakov športových tried a športových škôl sa jedná o zisťovanie nasledujúcich ukazovateľov:

- tréneri – počet v jednotlivých druhoch športov z hľadiska pracovno-právneho vzťahu ku škole a dosiahnutého kvalifikačného stupňa¹
- žiaci – počet žiakov, ktorí sú zapojení do jednotlivých druhov športov v jednotlivých krajoch SR, podľa ročníkov; podiel dievčat na celkovom počte žiakov.

1.1. Školy so športovými triedami a športové gymnáziá

V roku 2008 bolo evidovaných spolu 177 škôl, ktoré mali zriadené športové triedy. Z toho až 80,61%, teda 133 boli základné školy so športovými triedami. Podiel 19,39% (32) predstavovali stredné školy, ktoré mali zriadenú aspoň jednu športovú triedu.

Najviac športových tried pri základných školách bolo v roku 2008 evidovaných v Prešovskom kraji (27) a naopak najmenej v kraji Trnavskom, kde v roku 2008 pôsobilo iba 9 takýchto základných škôl.

Najvyšší počet stredných škôl so športovými triedami bol zaznamenaný v Banskobystrickom kraji (8) a v krajoch Nitrianskom a Žilinskom to bolo rovnako po jednej škole. Podrobný prehľad rozloženia škôl so športovými triedami a športových gymnázií podľa krajov SR prináša tabuľka 1.

Tabuľka 1 – Prehľad škôl so športovými triedami a športových gymnázií podľa krajov

Kraj	školy so športovými triedami			Športové gymnáziá
	spolu	z toho		
		ZŠ so športovými triedami	SŠ so športovými triedami	
Bratislavský	17	12	5	2
Trnavský	14	9	5	2
Trenčiansky	22	20	2	2
Nitriansky	18	17	1	1
Žilinský	19	18	1	1
Banskobystrický	22	14	8	1
Prešovský	34	27	7	1
Košický	19	16	3	2
SR spolu	165	133	32	12

¹ 1. decembra 2008 vstúpila do platnosti vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky 444/2008 o akreditačnej komisii pre oblasť telesnej kultúry a o Jednotnom vzdelávacom systéme odborníkov v športe Slovenskej republiky, ktorá menila a upravovala klasifikačné stupne odborníkov v športe. Jednotlivé subjekty však vykazovali za rok 2008 údaje za trénerov ešte podľa starého systému klasifikácie.

Okrem škôl so športovými triedami pôsobia na Slovensku aj športové školy. Jedná sa konkrétne o športové gymnáziá, ktorých bolo v roku 2008 evidovaných spolu 12. V krajoch Bratislavskom, Trnavskom, Trenčianskom a Košickom pôsobili po dve športové gymnáziá a v Nitrianskom, Žilinskom, Banskobystrickom a Prešovskom kraji po jednom športovom gymnáziu. V porovnaní s predchádzajúcim rokom sú počty a rozloženie športových gymnázií v jednotlivých krajoch nezmenené.

1.1.1. Športové triedy na základných a stredných školách

V roku 2008 bolo na 133 základných školách evidovaných spolu 474,5 športových tried, čo v priemere predstavovalo 3,6 športových tried na ZŠ so športovými triedami. Najviac športových tried bolo zaznamenaných v Prešovskom kraji (91,5), čo bolo zapríčinené celkovo najvyšším počtom ZŠ so športovými triedami v danom kraji. V priemere pripadlo v Prešovskom kraji 3,4 tried na jednu ZŠ so športovými triedami. Pri analýze údajov z tabuľky 2 je na prvý pohľad zrejmé, že počet športových tried v kraji koreluje s počtom ZŠ so športovými triedami.

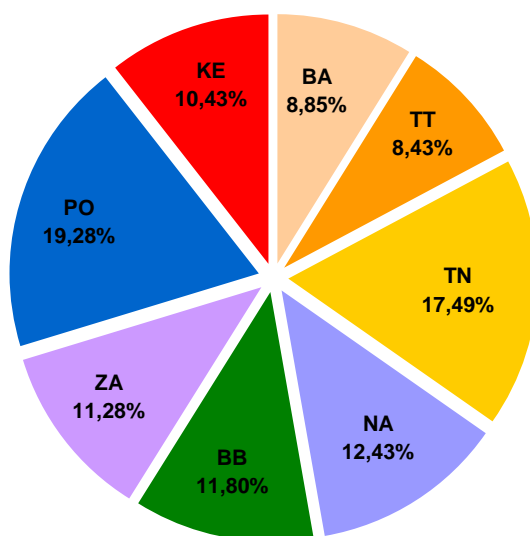
Najnižší počet športových tried bol zaznamenaný v roku 2008 v Trnavskom kraji. Jednalo sa o 40 tried na deviatich základných školách, čo v priemere predstavovalo 4,4 triedy na jednu ZŠ. Najnižší priemerný počet športových tried na ZŠ pritom pripadal na školy Košického kraja.

Tabuľka 2 – Športové triedy na ZŠ podľa krajov SR

Kraj	športové triedy	ZŠ so športovými triedami	priemerný počet športových tried na školu
Bratislavský	42	12	3,5
Trnavský	40	9	4,4
Trenčiansky	83	20	4,2
Nitriansky	59	17	3,5
Žilinský	56	18	3,1
Banskobystrický	53,5	14	3,8
Prešovský	91,5	27	3,4
Košický	49,5	16	3,1
SR spolu	474,5	133	3,6

Športové triedy na základných školách Prešovského kraja predstavovali 19,28% podiel z celkového počtu športových tried na ZŠ evidovaných v roku 2008. Nasledovali základné školy Trenčianskeho kraja so 17,49% podielom športových tried, ZŠ Nitrianskeho (12,43%), Banskobystrického (11,80%) a Žilinského kraja (11,28%). Viac ako desať percentný (10,43%) podiel bol zaznamenaný v prípade športových tried základných škôl Košického kraja. Podiel športových tried základných škôl Bratislavského kraja dosiahol 8,85% a v prípade kraja Trnavského to bolo 8,43%.

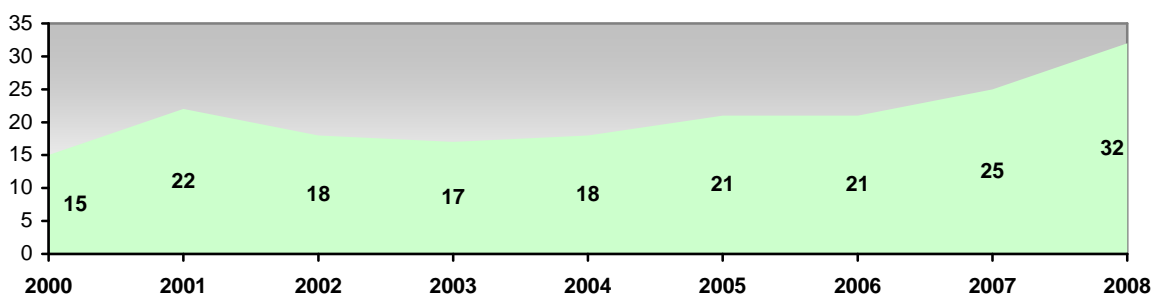
Graf 1 - Rozloženie športových tried na ZŠ podľa krajov SR

Vývoj počtu stredných škôl so športovými triedami v roku 2002 zaznamenal mierny pokles, ktorý pokračoval aj v roku 2003. Situácia sa stabilizovala až v roku 2004, kedy počet stredných škôl so športovými triedami dosiahol hodnotu z roku 2002. Rast pokračoval aj v roku 2005, zatiaľ čo v roku 2006 bol počet škôl v porovnaní s predchádzajúcim rokom nezmenený. Z prehľadu vidieť, že vývoj počtu škôl mal výrazne rastúci charakter najmä v posledných dvoch rokoch, pričom v roku 2008 bolo zaznamenané maximum za celé sledované obdobie.

Podrobný prehľad vývoja počtu SŠ so športovými triedami prináša graf 2.

Graf 2 - Vývoj počtu stredných škôl so športovými triedami od roku 2000

Na 32 stredných školách, ktoré mali zriadené športové triedy bolo v roku 2008 evidovaných spolu 90,5 športových tried, čo v priemere predstavovalo 2,8 športových tried na strednú školu z danej kategórie. Najvyšší počet športových tried na stredných školách bol zaznamenaný v Banskobystrickom kraji (29), kde na jednu SŠ pripadalo 3,6 športových tried. Najvyšší priemerný počet športových tried na školu bol pritom evidovaný v kraji Trenčianskom, kde na dve SŠ so športovými triedami pripadalo 8 športových tried. Najnižší

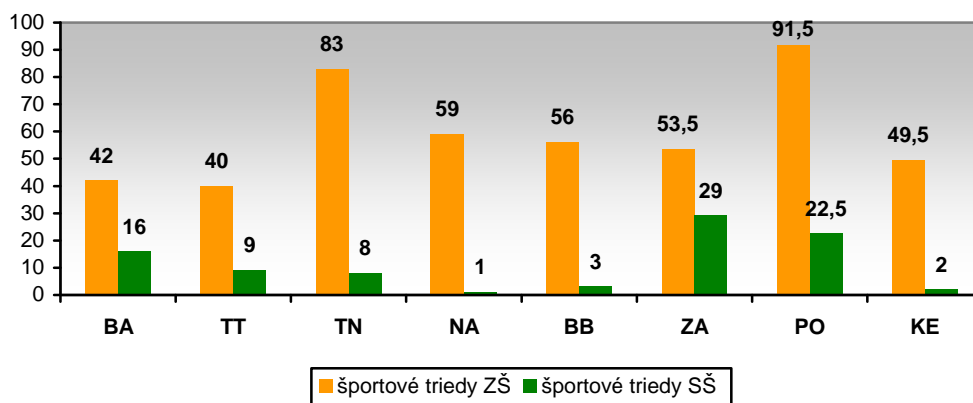
počet športových tried bol zaznamenaný v Nitrianskom kraji, kde bola v roku 2008 evidovaná iba jediná športová trieda na jednej strednej škole. Najnižší priemerný počet tried na strednú školu pripadal na SŠ Košického kraja, kde na tri SŠ pripadali iba dve športové triedy, čo predstavovalo priemer 0,7 športovej triedy na školu.

Tabuľka 3 – Rozloženie športových tried na SŠ podľa krajov SR

Kraj	športové triedy	SŠ so športovými triedami	priemerný počet športových tried na školu
Bratislavský	16	5	3,2
Trnavský	9	5	1,8
Trenčiansky	8	2	4,0
Nitriansky	1	1	1,0
Žilinský	3	1	3,0
Banskobystrický	29	8	3,6
Prešovský	22,5	7	3,2
Košický	2	3	0,7
SR spolu	90,5	32	2,8

Graf 3 prináša porovnanie počtu športových tried na základných a stredných školách podľa krajov SR. Ako vidieť, tak športové triedy majú najsilnejšie zastúpenie na základných školách v Prešovskom a Trenčianskom kraji, zatiaľ čo na stredných školách dominujú v krajoch Žilinskom a Prešovskom.

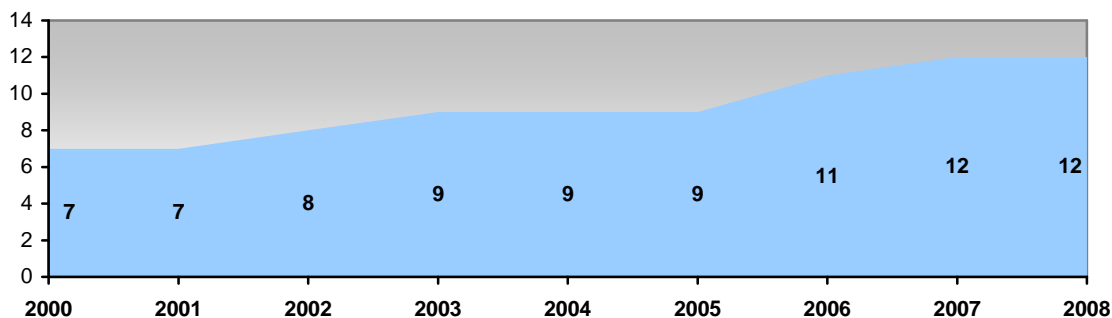
Graf 3 - Športové triedy na ZŠ a SŠ podľa krajov SR

1.1.2. Športové triedy na športových gymnáziách

Počet športových gymnázií pôsobiacich na Slovensku sa v posledných dvoch rokoch stabilizoval na úrovni dvanásť. Ako je zrejmé z grafu 4, počas sledovaného obdobia sa striedali obdobia rastu so stabilnými obdobiami, kedy sa počty gymnázií nemenili.

Graf 4 - Vývoj počtu športových gymnázií od roku 2000

V roku 2008 bolo na dvanástich športových gymnáziách evidovaných spolu 119 športových tried, čo v priemere predstavovalo desať (9,9) športových tried na jedno športové gymnázium. Najviac športových tried na športových gymnáziách pritom bolo zaznamenaných v Košickom kraji. Jednalo sa o 25 športových tried na dve športové gymnáziá, čo predstavovalo 12,5 športovej triedy na jedno gymnázium.

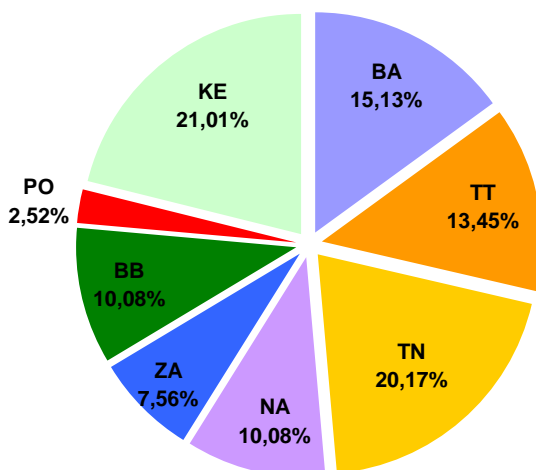
Najnižší počet športových tried bolo zaznamenaných na športovom gymnáziu v Prešovskom kraji (3), pričom v krajoch Nitrianskom, Banskobystrickom, a Žilinskom, kde taktiež pôsobilo vždy iba jedno športové gymnázium bol počet evidovaných tried výrazne vyšší. Bližšie pozri tabuľku 4.

Tabuľka 4 – Športové gymnáziá podľa krajov SR

Kraj	športové triedy	športové gymnáziá	priemerný počet športových tried na školu
Bratislavský	18	2	9
Trnavský	16	2	8
Trenčiansky	24	2	12
Nitriansky	12	1	12
Žilinský	9	1	9
Banskobystrický	12	1	12
Prešovský	3	1	3
Košický	25	2	12,5
SR spolu	119	12	9,9

Športové triedy na športových gymnáziách Košického kraja predstavovali 21,01% z celkového počtu tried športových gymnázií. Nasledoval Trenčiansky kraj s 20,17% podielom, Bratislavský (15,13%), Trnavský (13,45%) a podiel vyšší ako desať percent bol v roku 2008 zaznamenaný ešte v prípade športových gymnázií Banskobystrického a Nitrianskeho kraja (rovnako po 10,08%).

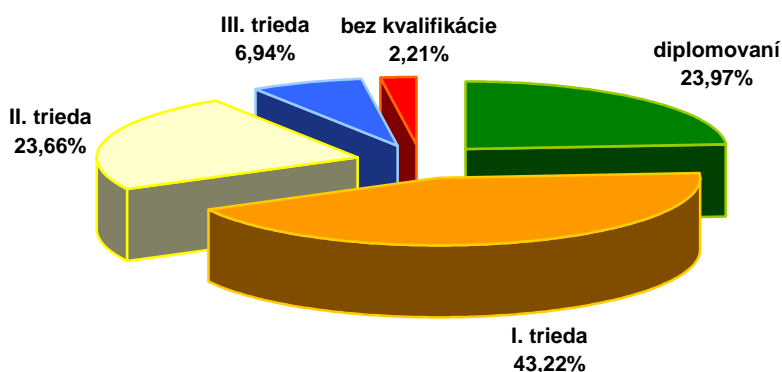
Graf 5 - Športové triedy ŠG podľa krajov SR

1.2. Tréneri na školách so športovými triedami

V roku 2008 pôsobilo na základných školách so športovými triedami celkovo 317 trénerov. Najvyšší podiel pritom predstavovali tréneri I. triedy (43,22%), ktorých bolo evidovaných spolu 137. Druhou najpočetnejšou skupinou boli diplomovaní tréneri (76/23,97%) tesne nasledovaní trénermi II. triedy (75/23,66%). Tréneri III. triedy predstavovali 6,94% podiel (22) a iba sedem trénerov (2,21%) bolo bez kvalifikácie.

Graf 6 - Zloženie trénerov ZŠ so športovými triedami podľa dosiahnutej kvalifikácie

Najvyšší počet trénerov bol tradične zaznamenaný vo futbale. Jednalo sa o 115 trénerov, čo predstavovalo viac ako tretinu (36,28%) z celkového počtu trénerov pôsobiacich v roku 2008 v športových triedach základných škôl. Druhým najvýraznejším športom

z pohľadu počtu trénerov bol ľadový hokej, kde pôsobilo 80 trénerov (25,24% z celkového počtu trénerov). Vyššie počty boli zaznamenané ešte v prípade volejbalu (30/9,46%) a basketbalu (28/8,83%). Viac ako desať trénerov pôsobilo v roku 2008 v oblasti hádzanej (15/4,73%) a atletiky (13/4,10%).

Z hľadiska dosiahnutej kvalifikácie mali futbaloví tréneri najčastejšie (41,74% prípadov) kvalifikáciu I. triedy. V 31,30% to bola II. trieda a iba jeden (0,87%) z týchto trénerov bol bez kvalifikácie.

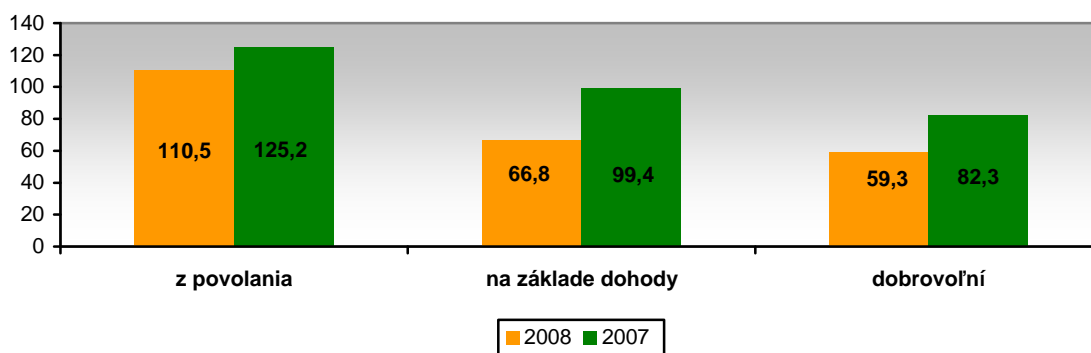
Tabuľka 5 – Počet trénerov (fyzických osôb) v jednotlivých športoch podľa dosiahnutej kvalifikácie

Druh športu	Počet trénerov celkom	v tom tréneri					počet trénerov v roku 2007
		diplovaní	I. trieda	II. Trieda	III. Trieda	bez kvalifikácie	
atletika	13	3	7	1	0	2	13
bedminton	1	0	1	0	0	0	3
basketbal	28	7	11	8	1	1	27
biatlon	1	0	1	0	0	0	1
futbal	115	20	48	36	10	1	145
hádzaná	15	4	8	1	2	0	14
iné	3	2	0	1	0	0	3
ľadový hokej	80	27	37	14	2	0	85
lyžovanie	7	1	3	1	1	1	9
plávanie	9	1	5	3	0	0	6
stolný tenis	3	1	1	1	0	0	1
športová gymnastika	3	1	1	0	1	0	2
športová strelba	1	0	1	0	0	0	2
tenis	3	1	1	1	0	0	0
volejbal	30	7	9	8	4	2	35
všestranná športová príprava	3	0	3	0	0	0	0
zápasenie	2	1	0	0	1	0	2
Spolu	317	76	137	75	22	7	348

V porovnaní s rokom 2007 na Základných školách so športovými triedami pôsobilo o 31 trénerov menej. Najvýraznejší medziročný pokles bol zaznamenaný v kategórii futbalových trénerov (-30), naopak v prípade všestrannej pohybovej prípravy, tenisu, plávania, stolného tenisu, športovej gymnastiky, hádzanej a basketbalu, bola zaznamenaná pozitívna medziročná zmena počtu trénerov. V atletike, biatlone a zápasení počet trénerov v porovnaní s predchádzajúcim rokom ostal nezmenený.

Po prepočítaní na plnú zamestnanosť pôsobilo na základných školách so športovými triedami spolu 236,6 trénerov, z ktorých 46,70% (110,5) tvorili tréneri z povolania, 28,23% (66,8) tréneri vykonávajúci svoju trénerskú činnosť na základe dohody a zvyšných 25,06% (59,3) predstavovali dobrovoľní tréneri, pôsobiaci v ZŠ so športovými triedami bez nároku na finančnú odmenu.

Graf 7 - Tréneri ZŠ so športovými triedami podľa pracovného pomeru

Po prepočítaní na plnú zamestnanosť predstavoval medziročný pokles počtu trénerov v športových triedach základných škôl -70,3 trénerov, pričom tento pokles sa najvýraznejšie prejavil u trénerov vykonávajúcich svoju činnosť na základe dohody (-32,6). Dobrovoľných trénerov bolo v porovnaní s rokom 2007 zaznamenaných o 23 menej a počet trénerov z povolania medziročne poklesol o 14,7.

V roku 2008 bolo na stredných školách so športovými triedami zaznamenaných spolu 55 trénerov, z ktorých najvyšší počet, podobne ako v prípade základných škôl, pôsobil vo futbale (21; 38,18% z celkového počtu trénerov na SŠ so športovými triedami). Druhou najpočetnejšou skupinou trénerov boli tréneri volejbalu (11/20,00%). Podrobný prehľad počtu trénerov v jednotlivých športoch² prináša tabuľka 6.

Tabuľka 6 – Prehľad trénerov na SŠ so športovými triedami podľa sledovaných športov

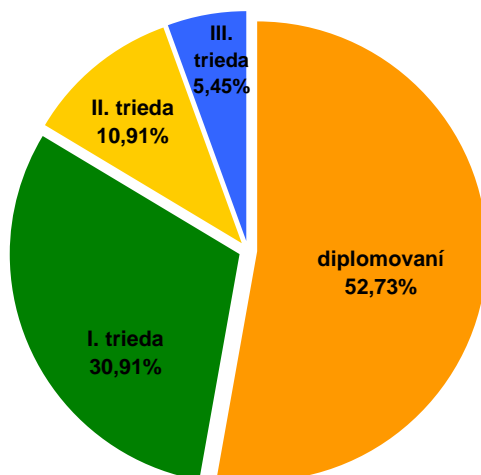
Druh športu	Počet trénerov celkom	v tom tréneri					počet trénerov v roku 2007
		diplomovaní	I. trieda	II. Trieda	III. Trieda	bez kvalifikácie	
atletika	3	2	1	0	0	0	3
basketbal	6	2	3	1	0	0	4
biatlon	2	2	0	0	0	0	1
futbal	21	12	8	1	0	0	28
hádzaná	2	2	0	0	0	0	1
iné	5	3	0	2	0	0	5
ľadový hokej	3	1	1	1	0	0	3
volejbal	11	5	4	1	1	0	2
všestranná športová príprava	2	0	0	0	2	0	0
Spolu	55	29	17	6	3	0	47

Z hľadiska kvalifikácie boli v roku 2008 na SŠ so športovými triedami najpočetnejší diplomovaní tréneri. Tí tvorili viac ako polovicu (52,73%) z celkového počtu trénerov pôsobiacich na danom type škôl. Tréneri prvej kvalifikačnej triedy predstavovali 30,31% podiel (17 trénerov), tréneri druhej triedy 10,91% a podiel trénerov tretej triedy predstavoval 5,45%. V roku 2008 nepôsobil na strednej škole so športovými triedami ani jeden tréner bez kvalifikácie.

² V tabuľke sú uvedené iba tie športy, v rámci ktorých boli v roku 2008 zaznamenané nenulové počty trénerov.

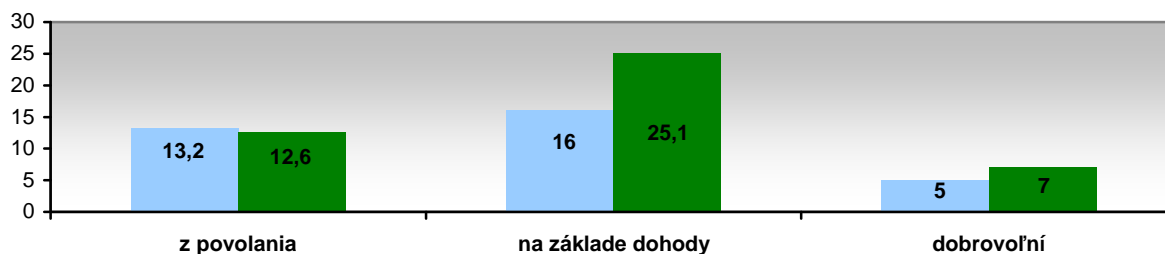
V porovnaní s rokom 2007 sa počet trénerov v športových triedach na stredných školách zvýšil o osem. Najvyšší nárast bol zaznamenaný u trénerov volejbalu (9), naopak u futbalových trénerov bol evidovaný medziročný pokles o sedem trénerov. V atletike a ľadovom hokeji ostal počet trénerov v porovnaní s predchádzajúcim rokom nezmenený.

Graf 8 - Zloženie trénerov SŠ so športovými triedami podľa kvalifikácie

Graf 9 prináša prehľad rozloženia trénerov SŠ so športovými triedami podľa pracovného pomeru, prepočítaných na plnú zamestnanosť.

Graf 9 - Tréneri SŠ so športovými triedami podľa druhu pracovného pomeru

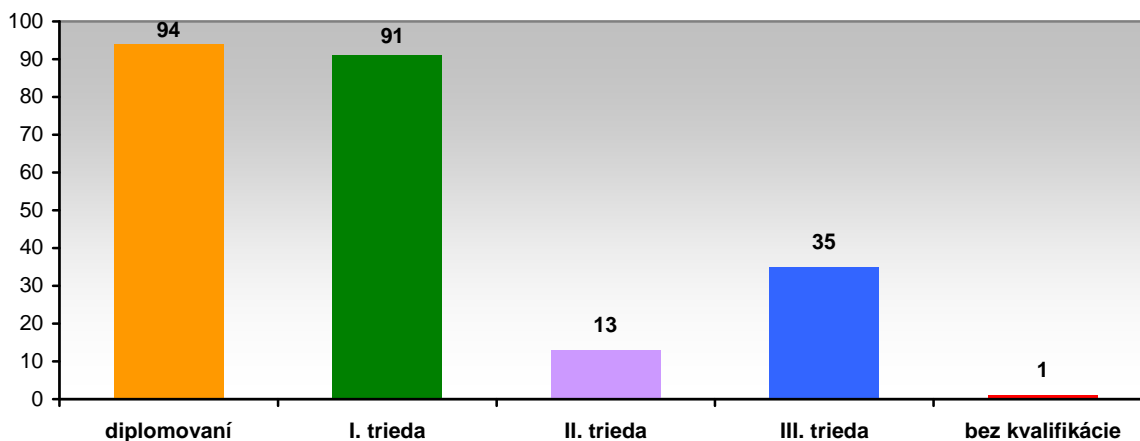
Viac ako polovica trénerov (25,1/56,15%) pôsobiach v roku 2008 v SŠ so športovými triedami, vykonávala svoju trénerskú činnosť na základe dohody. Z povolania bolo evidovaných 12,6 trénerov (28,19%) a zvyšní siedmi (15,66%) predstavovali trénerov, ktorí vykonávali svoju odbornú činnosť dobrovoľne, bez nároku na finančnú odmenu.

V roku 2008 bol evidovaný medziročný nárast o 10,5 trénerov pôsobiach v športových triedach na stredných školách. Tento nárast sa najvýraznejšie prejavil, v kategórii trénerov vykonávajúcich svoju činnosť na základe dohody (+9,1). Počet trénerov trénujúcich žiakov športových tried stredných škôl sa medziročne zvýšil o dvoch (po prepočítaní na plnú zamestnanosť) a v kategórii trénerov z povolania bol evidovaný pokles o 0,6 trénerov.

1.3. Tréneri na športových gymnáziách

V roku 2008 bolo na športových gymnáziách evidovaných spolu 234 trénerov. Až 40,17% (94) z nich spadalo do kategórie diplomovaných trénerov. Druhou najpočetnejšou skupinou boli tréneri prvej kvalifikačnej triedy (91/38,89%), za ktorou s výrazným odstupom nasledovali tréneri tretej (35/14,96%) a druhej kvalifikačnej triedy (13/5,56%). Okrem trénerov v uvedených skupinách bol v roku 2008 na športových gymnáziách evidovaný aj jeden (0,43%) tréner bez kvalifikácie.

Graf 10 - Tréneri podľa kvalifikácie

V prípade športových gymnázií bola rôznorodosť športov, v ktorých pôsobili jednotliví tréneri v porovnaní so školami so športovými triedami širšia a rôznorodejšia. Na športových gymnáziách dominovali tréneri v oblasti atletiky (41/17,52% z celkového počtu trénerov športových gymnázií), ktorých bolo evidovaných o štyroch viac ako bolo trénerov v oblasti futbalu (37/15,81%). Vyššie počty trénerov boli zaznamenané ešte v prípade tenisu (19/8,12%) a plávania (15/6,41%). Zhodne po jedenásť (4,70%) trénerov bolo evidovaných v karate a volejbale a po desať trénerov (4,27%) v basketbale a hádzanej. Iným športom, ako boli tie, ktoré boli štandardne zisťované prostredníctvom výkazu, sa venovalo spolu 14 trénerov, čo predstavovalo 5,98% podiel z celkového počtu trénerov športových gymnázií.

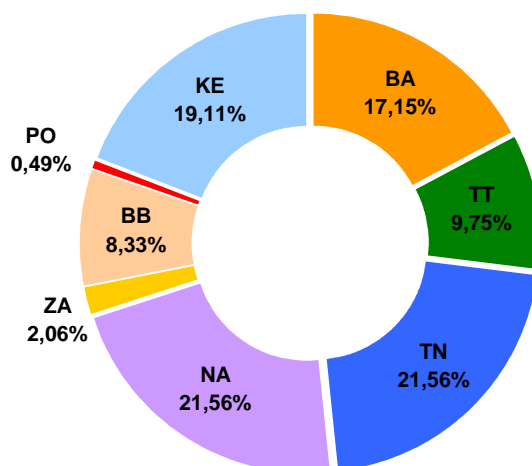
Tabuľka 7 – Prehľad trénerov športových gymnázií podľa sledovaných športov

Druh športu	Počet trénerov celkom	v tom tréneri					počet trénerov v roku 2007
		diplomovaní	I. trieda	II. Trieda	III. Trieda	bez kvalifikácie	
atletika	41	13	16	0	12	0	43
bedminton	2	2	0	0	0	0	2
basketbal	10	4	6	0	0	0	11
cyklistika	4	2	2	0	0	0	5
futbal	37	9	17	8	3	0	37
hádzaná	10	3	7	0	0	0	10
iné	14	5	7	0	1	1	14
džudo	2	0	0	0	2	0	2
kanoistika	3	0	1	0	2	0	3
karate	11	6	5	0	0	0	12
krasokorčuľovanie	3	2	0	1	0	0	3
ľadový hokej	12	7	4	0	1	0	12
lyžovanie	6	3	2	1	0	0	8
plávanie	15	5	6	0	4	0	16
stolný tenis	6	2	4	0	0	0	7
športová gymnastika	8	4	1	0	3	0	9
športová streľba	4	3	1	0	0	0	4
tenis	19	7	8	3	1	0	18
triatlon	1	1	0	0	0	0	1
vodné pólo	3	1	2	0	0	0	3
volejbal	11	9	2	0	0	0	9
všestranná športová príprava	1	0	0	0	1	0	0
vzpieranie	3	3	0	0	0	0	3
zápasenie	8	3	0	0	5	0	7
Spolu	234	94	91	13	35	1	239

V porovnaní s rokom 2007 bol zaznamenaný mierny medziročný pokles počtu trénerov na športových gymnáziách (-5). O dvoch sa znížil počet trénerov v atletike a lyžovaní, po jednom trénerovi to bolo v basketbale, cyklistike, karate, plávaní, stolnom tenise a športovej gymnastike. Naopak, počet trénerov sa zvýšil vo volejbale (2), tenise (1) a zápasení (1). V roku 2008 bol zaznamenaný aj jeden tréner všestrannej športovej prípravy, v rámci ktorej v roku 2007 nebol evidovaný ani jeden tréner.

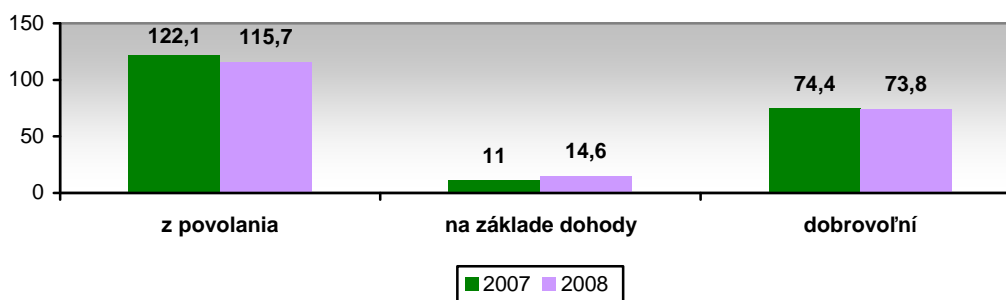
Po prepočítaní na plnú zamestnanosť pôsobilo na športových gymnáziách 204,1 trénerov, pričom zhodne po 44 (21,56%) trénerov pripadlo na športové gymnáziá Trenčianskeho a Nitrianskeho kraja. V Košickom kraji to bolo 39 (19,11%) trénerov, v Bratislavskom 35 (17,15%), Trnavskom 19,9 (9,75%) a v Banskobystrickom kraji rovných 17 (8,33%). Nižšie počty trénerov po prepočítaní na plnú zamestnanosť pripadli na športové gymnáziá Žilinského (4,2/2,06%) a Prešovského (1/049%) kraja.

Graf 11 - Podiel trénerov prepočítaných na plnú zamestnanosť v krajoch SR

Viac ako polovica (56,69%; 115,7) trénerov z celkového počtu 204,1 prepočítaných na plnú zamestnanosť, predstavovali tréneri z povolania. Ich činnosť bola vo výraznej miere podporená dobrovoľnými trénermi (73,8/36,16%), ktorí vykonávali trénerskú činnosť v športových gymnáziách bez nároku na finančnú odmenu. Zvyšných 14,6 trénerov (7,15%) predstavovali tréneri na základe dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru na trénerskú činnosť.

Graf 12 - Tréneri športových gymnázií podľa pracovného pomeru

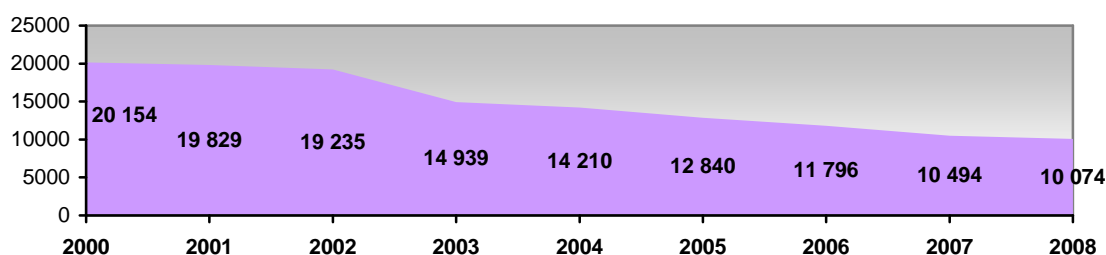

Trénerov pôsobiacich v športových gymnáziách bolo po prepočítaní na plnú zamestnanosť v porovnaní s predchádzajúcim rokom zaznamenaných o 3,6 menej, pričom v kategórii trénerov vykonávajúcich svoju odbornú činnosť na základe dohody bol zaznamenaný medziročný nárast o 3,6 trénerov. Výrazný medziročný pokles bol naopak evidovaný v kategórii trénerov z povolania (-6,4). Pokles počtu trénerov vykonávajúcich svoju činnosť dobrovoľne, bez nároku na finančnú odmenu bol nevýrazný (-0,6).

1.4. Žiaci športových tried na ZŠ a SŠ

V športových triedach základných škôl bolo v roku 2008 evidovaných spolu 10 074 žiakov, čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom predstavuje mierny pokles o 420 žiakov. Klesajúcu tendenciu majú počty žiakov v športových triedach ZŠ prakticky počas celého sledovaného obdobia, pričom najvýraznejší medziročný pokles bol zaznamenaný v roku 2003, kedy sa počet žiakov v športových triedach znížil až o 4 296 žiakov. Z grafu vidieť, že vývojová krivka má klesajúcu tendenciu, ktorej príčinu nemusíme hľadať iba v nezáujme žiakov (respektíve ich zákonných zástupcov) o rozvoj športových talentov, ale aj v nedostatočne zabezpečených podmienkach na efektívne fungovanie daných typov škôl.

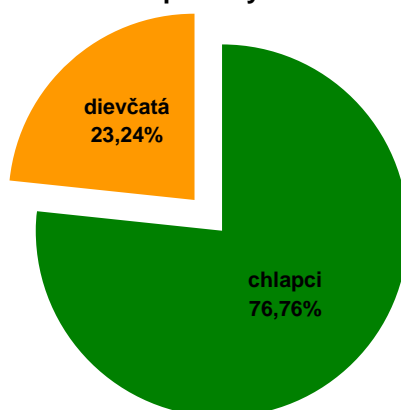
Graf 13 - Vývoj počtu žiakov v ZŠ so športovými triedami od roku 2000

1.4.1. Žiaci základných škôl so športovými triedami

V roku 2008 viac ako tri štvrtiny (76,76%) žiakov športových tried na základných školách tvorili chlapci. Dievčat bolo zaznamenaných spolu 2 341, čo predstavovalo 23,24% podiel na celkovom počte žiakov športových tried.

Graf 14 - Zloženie žiakov športových tried na ZŠ podľa pohlavia

Najvyšší počet dievčat bol zaznamenaný v deviatom ročníku (545), kde ich podiel na celkovom počte žiakov v danom ročníku predstavoval 23,90%. Naopak najvyšší podiel na

počte žiakov v ročníku bol v prípade dievčat evidovaný v prvom ročníku, kde z celkového počtu 19 žiakov bolo až 7 dievčat, čo predstavovalo podiel 36,84%.

Tabuľka 8 – Rozloženie žiakov športových tried na ZŠ podľa ročníkov a pohlavia

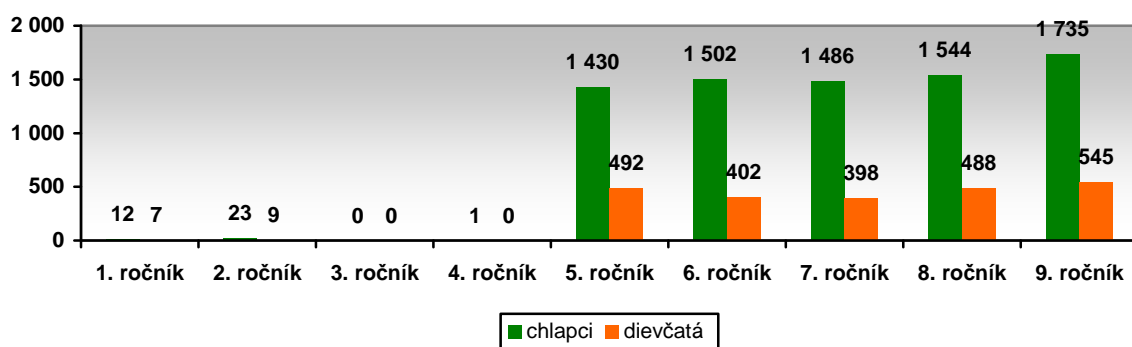
ročník	spolu	chlapci	dievčatá	podiel	podiel dievčat	počet žiakov v roku 2007	medziročný rozdiel
1. ročník	19	12	7	0,19%	36,84%	0	19
2. ročník	32	23	9	0,32%	28,13%	0	32
3. ročník	0	0	0	0,00%	-	0	0
4. ročník	1	1	0	0,01%	0,00%	3	-2
5. ročník	1 922	1 430	492	19,08%	25,60%	1 735	187
6. ročník	1 904	1 502	402	18,90%	21,11%	1 919	-15
7. ročník	1 884	1 486	398	18,70%	21,13%	2 077	-193
8. ročník	2 032	1 544	488	20,17%	24,02%	2 381	-349
9. ročník	2 280	1 735	545	22,63%	23,90%	2 379	-99
spolu	10 074	7 733	2 341	100,00%	23,24%	10 494	-420

Z celkového počtu 10 074 žiakov športových tried na základných školách bolo až 22,63% evidovaných v deviatom ročníku. Ako je zjavné z údajov uvedených v tabuľke 8, od piateho ročníka mal počet žiakov zaradených do športových tried rastúci charakter. V roku 2008 bol najnižší počet žiakov zaznamenaný vo štvrtom ročníku, jednalo sa iba jediného žiaka (chlapca). V treťom ročníku nebol v roku 2008 evidovaný ani jediný žiak.

V porovnaní s rokom 2007 bol zaznamenaný pokles počtu žiakov športových tried na základných školách o 420. Najvýraznejší medziročný pokles bol evidovaný v prípade žiakov ôsmeho ročníka (-349). Výrazný pokles bol zaznamenaný aj u siedmakov (-193) a deviatakov (-99). Naopak, počet piatakov sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom výrazne zvýšil (+187). Počet žiakov v prvom až treťom ročníku športových tried základných škôl mal v roku 2007 nulovú hodnotu. V roku 2008 bolo v prvom ročníku už evidovaných 19 a v druhom 32 žiakov.

Grafický prehľad rozloženia žiakov v jednotlivých ročníkoch športových tried základných škôl podľa pohlavia prináša nasledujúci graf.

Graf 15 - Žiaci podľa pohlavia a ročníka

Viac ako tretina (3 484/34,58%) všetkých žiakov športových tried základných škôl v roku 2008 bola zameraná na futbal. Druhou najpočetnejšou skupinou boli žiaci venujúci sa ľadovému hokeju (2 330/23,13%). V prípade týchto športov sa potvrdil tradične dominantný záujem chlapcov, pričom podiel dievčat venujúcich sa týmto športom bol zanedbateľný. Medzi dievčatami bol naopak populárny volejbal, ktorý bol celkovo štvrtým najpopulárnejším športom medzi žiakmi – spolu 901 žiakov, z ktorých až 80,91% (729) predstavovali dievčatá. Celkovo tretím najpopulárnejším športom bola atletika s 1 072 žiakmi, ktorých 41,42% (444) predstavovali dievčatá.

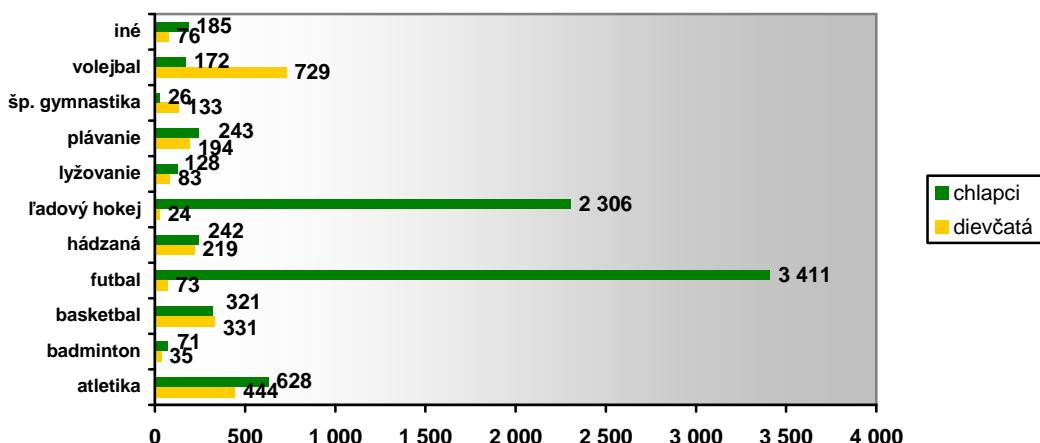
Tabuľka 9 – Žiaci športových tried ZŠ podľa športov

druh športu	žiaci ZŠ so športovými triedami		Podiel žiakov	podiel dievčat
	celkom	z toho dievčatá		
atletika	1 072	444	10,64%	41,42%
bedminton	106	35	1,05%	33,02%
basketbal	652	331	6,47%	50,77%
biatlon	4	1	0,04%	25,00%
futbal	3 484	73	34,58%	2,10%
hádzaná	461	219	4,58%	47,51%
iné	67	21	0,67%	31,34%
krasokorčuľovanie	2	2	0,02%	100,00%
ľadový hokej	2 330	24	23,13%	1,03%
lyžovanie	211	83	2,09%	39,34%
plávanie	437	194	4,34%	44,39%
pozemný hokej	16	9	0,16%	56,25%
stolný tenis	31	4	0,31%	12,90%
športová gymnastika	159	133	1,58%	83,65%
Športová strelba	21	9	0,21%	42,86%
Tenis	51	21	0,51%	41,18%
vodné pólo	1	1	0,01%	100,00%
Volejbal	901	729	8,94%	80,91%
všestranná športová príprava	20	8	0,20%	40,00%
zápasenie	48	0	0,48%	0,00%
spolu	10 074	2 341	100,00%	23,24%

Dievčatá sa vo vyššom počte sústredili aj na basketbal (331/50,77% podiel zo všetkých žiakov venujúcich sa danému športu), hádzanú (219/47,51%), plávanie (194/44,39%) a športovú gymnastiku (133/83,65%). Jednoznačnou doménou dievčat bolo krasokorčuľovanie a vodné pólo, pričom je potrebné zohľadniť fakt, že v daných športoch sa jednalo o výrazne nízke počty žiakov. Naopak zápasenie v roku 2008 bolo výhradnou doménou chlapcov. Z uvedeného vyplýva, že aj v roku 2008 sa výraznejšej popularite tešili kolektívne športy nad individuálnymi.

Graf 16 prináša prehľad žiakov vo vybraných najpopulárnejších športov.

Graf 16 - Zloženie žiakov športových tried podľa športu a pohlavia

Najvyšší počet žiakov základných škôl so športovými triedami bol za rok 2008 zaznamenaný v Prešovskom kraji. Jednalo sa o 1 973 žiakov, čo predstavovalo 19,59% podiel z celkového počtu žiakov športových tried ZŠ. Nasledoval Trenčiansky kraj (1 825/18,12%), Nitriansky (1 258/12,49%), Košický (1 120/11,12%) a Banskobystrický kraj (1 115/11,07%). Viac ako tisíc žiakov bolo zaznamenaných ešte v športových triedach Žilinského kraja (1 078/10,70%). Nižšie počty žiakov boli zistené v Trnavskom (879/8,73%) a Banskobystrickom kraji (826/8,20%).

Najviac dievčat v športových školách na základných školách bolo evidovaných v Prešovskom kraji (500), kde tvorili 25,34% podiel z celkového počtu žiakov športových tried. Naopak najvyšší (27,42%) podiel dievčat bol zaznamenaný v športových triedach ZŠ Nitrianskeho kraja. Jednalo sa o 345 dievčat. Celkovo najnižší počet dievčat (108) bol v roku 2008 evidovaný v športových triedach ZŠ Žilinského kraja. V uvedenom kraji bol zaznamenaný aj najnižší podiel dievčat (iba 10,02%) z celkového počtu žiakov športových tried.

Tabuľka 10 – Prehľad žiakov ZŠ so športovými triedami podľa krajov

kraj	počet ZŠ so šport. tr.	žiaci ZŠ so športovými triedami		priemerný počet žiakov na školu		podiel dievčat
		spolu	z toho dievčatá	spolu	dievčat	
Bratislavský	12	826	200	69	17	24,21%
Trnavský	9	879	216	98	24	24,57%
Trenčiansky	20	1 825	437	91	22	23,95%
Nitriansky	17	1 258	345	74	20	27,42%
Žilinský	18	1 078	108	60	6	10,02%
Banskobystrický	14	1 115	258	80	18	23,14%
Prešovský	27	1 973	500	73	19	25,34%
Košický	16	1 120	277	70	17	24,73%
SR	133	10 074	2 341	76	18	23,24%

V priemere na jednu základnú školu so zriadenými športovými triedami pripadalo 76 žiakov v športových triedach. Najviac žiakov pripadalo na ZŠ Trnavského kraja (98), čo môže byť dôsledkom toho, že v danom kraji bol v roku 2008 zaznamenaný celkovo najnižší počet základných škôl so športovými triedami (9). Najnižší priemerný počet žiakov pripadal na Žilinský kraj (60).

V priemere na jednu školu so športovými triedami pripadalo 18 dievčat, pričom najviac na školu ich pripadalo v Trnavskom (98) a najmenej v Žilinskom kraji (6).

Tabuľka 11 – Medziročná zmena počtu žiakov podľa krajov SR

kraj	medziročná zmena		
	školy	žiaci spolu	dievčatá
Bratislavský	-1	7	35
Trnavský	-1	-48	-29
Trenčiansky	1	19	11
Nitriansky	1	-177	-54
Žilinský	2	-121	-32
Banskobystrický	3	86	31
Prešovský	0	-118	-40
Košický	-1	-68	-18
SR	4	-420	-96

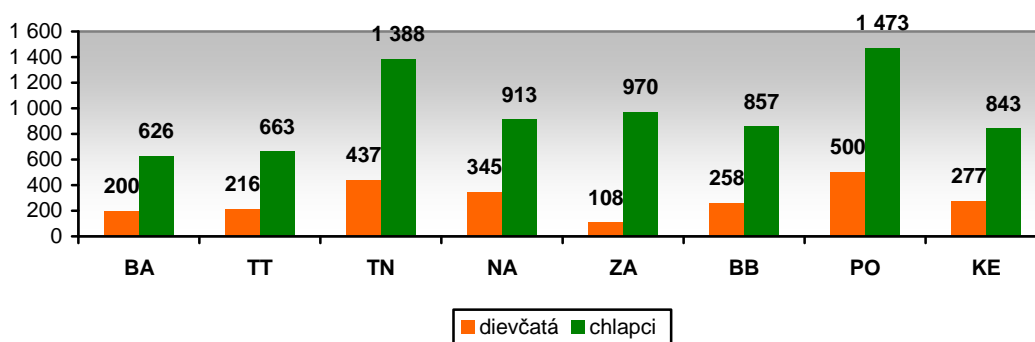
V porovnaní s predchádzajúcim rokom bol zaznamenaný celkový pokles žiakov športových škôl o 420 pri súčasnom náraste počtu škôl so športovými triedami o štyri. Najvýraznejší bol tento pokles v Nitrianskom kraji (-177), pričom v dnom kraji sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom zvýšil počet ZŠ so športovými triedami o jednu. Druhý najvyšší pokles počtu žiakov bol evidovaný v Žilinskom kraji (-121 žiakov), pričom počet škôl so športovými triedami v danom kraji sa medziročne zvýšil o dve.

Najvyšší medziročný nárast počtu žiakov bol zaznamenaný v Banskobystrickom kraji (86) pri náraste počtu škôl o tri. Jediný kraj, v ktorom bol zaznamenaný nárast počtu žiakov (7) pri medziročnom poklese škôl (-1) bol kraj Bratislavský.

Medziročný pokles počtu dievčat v športových triedach ZŠ predstavoval 96. Najvyšší pokles bol evidovaný v Nitrianskom kraji (-54) a najvyšší nárast v kraji Bratislavskom (až + 35 dievčat pri medziročnom poklese počtu ZŠ so športovými triedami o jednu).

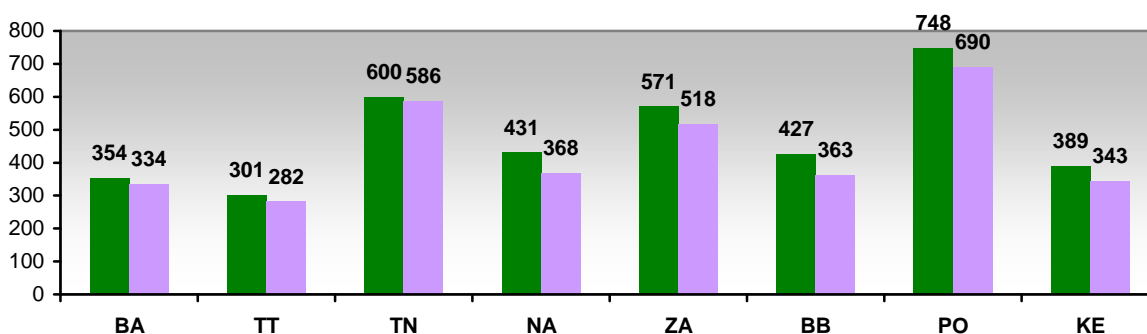
Graf 17 prináša prehľad rozloženia žiakov športových tried pri základných školách podľa pohlavia a krajov SR.

Graf 17 - Žiaci športových tried ZŠ podľa pohlavia a krajov SR

Futbal predstavoval celkovo najpopulárnejší šport medzi žiakmi (chlapcami) športových tried základných škôl. Spolu sa mu venovalo 3 484 žiakov, ktorých najviac bolo zaznamenaných v Prešovskom kraji (690/19,80%). Nasledoval kraj Trenčiansky (586/16,82%) a Žilinský (518/14,87%). Najnižší počet žiakov venujúcich sa futbalu bol v roku 2008 evidovaný v športových triedach ZŠ Trnavského kraja (282/8,09%).

Graf 18 - Žiaci zapojení do futbalu podľa krajov SR

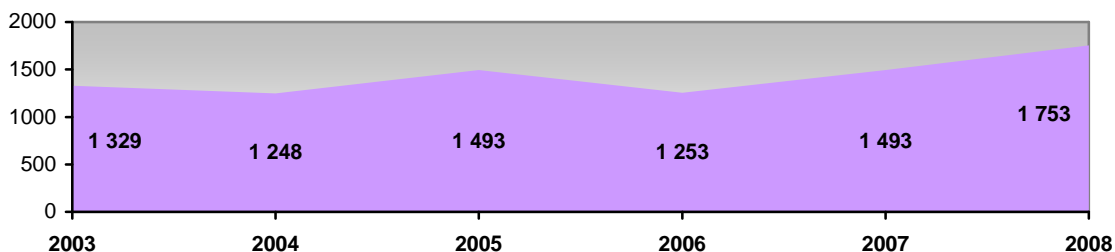
V porovnaní s rokom 2007 bolo zaznamenaných o 337 menej žiakov, ktorí sa venovali futbalu. Tento pokles bol najvýraznejší v Banskobystrickom (-64) a Nitrianskom kraji (-63). Najnižší medziročný pokles žiakov športových tried základných škôl, ktorí sa venovali futbalu bol evidovaný v Trenčianskom kraji (-14).

1.4.2. Žiaci stredných škôl so športovými triedami

Vývoj počtu žiakov športových tried stredných škôl sa aj v roku 2008 uberal v rámci rastúceho trendu, ktorý nastúpil v roku 2007. V roku 2008 bol zaznamenaný medziročný nárast počtu žiakov o 260, čo predstavovalo v porovnaní so stavom v roku 2007 nárast o 17,41%. Ako vidieť z grafu 18, počty žiakov za celé sledované obdobie zaznamenali značné

výkyvy, pričom zaznamenaná hodnota za posledný rok (1 753) predstavovala doteraz najvyššiu.

Graf 19 - Vývoj počtu žiakov SŠ so športovými triedami od roku 2003

V rámci športových tried na stredných školách bolo v roku 2008 evidovaných spolu 1 753 žiakov. Najviac ich navštevovalo prvý ročník (515/29,38% z celkového počtu žiakov). So zvyšujúcim sa ročníkom klesal počet žiakov, takže najnižší počet bol zaznamenaný v ročníku šiestom. Jednalo sa iba o troch žiakov, čo predstavovalo 0,17% z celkového počtu žiakov športových tried na SŠ.

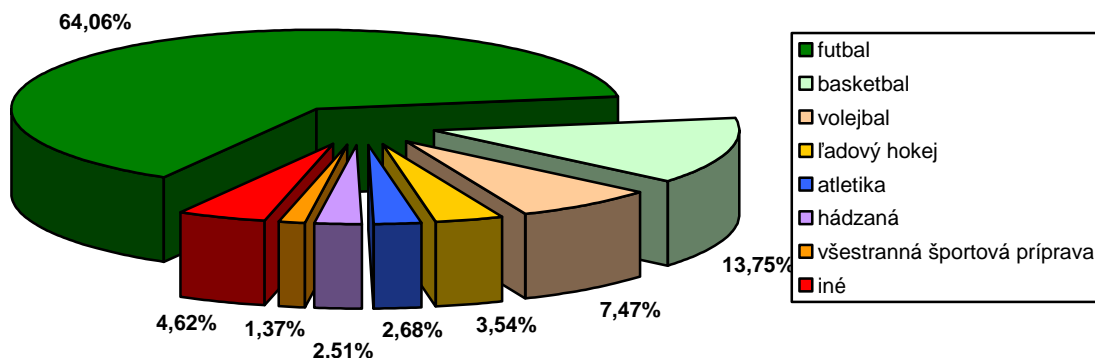
Podiel dievčat predstavoval 13,29% (233) z celkového počtu žiakov športových tried. Najviac ich bolo evidovaných v treťom ročníku (67), kde tvorili 14,57% podiel žiakov v danom ročníku, avšak najvyšší podiel dievčat pripadol na ročník piaty (25,00%), čo bolo zapríčinené nižším počtom žiakov športových tried v danom ročníku. V prípade podielu dievčat v jednotlivých ročníkoch je badateľný jeho nárast so zvyšujúcim sa ročníkom (okrem ročníka šiesteho). Podrobný prehľad počtu žiakov (a z toho dievčat) v jednotlivých ročníkoch spolu s percentuálnymi podielmi prináša tabuľka 12.

Tabuľka 12 – Žiaci SŠ v športových triedach podľa ročníkov

ročník	žiaci	dievčatá	podiel	podiel dievčat
1. ročník	515	62	29,38%	12,04%
2. ročník	463	56	26,41%	12,10%
3. ročník	460	67	26,24%	14,57%
4. ročník	308	47	17,57%	15,26%
5. ročník	4	1	0,23%	25,00%
6. ročník	3	0	0,17%	0,00%
spolu	1 753	233	100,00%	13,29%

Z hľadiska druhu športu jednoznačne dominoval medzi žiakmi športových tried SŠ futbal. Venovalo sa mu až 64,06% žiakov. S výrazným odstupom nasledoval basketbal s 13,75% podielom, volejbal (7,47%), ľadový hokej (3,56%), atletika (2,68%), hádzaná (2,51%) a všestranná športová príprava (1,37%). Iným športom sa venovalo spolu 81 žiakov, čo predstavovalo 4,42% podiel na celkovom počte žiakov športových tried SŠ. Aj z uvedeného je badateľná dominantná obľuba kolektívnych športov nad individuálnymi.

Graf 20 - Žiaci športových tried SŠ podľa druhov športov

V jednotlivých ročníkoch stredných škôl medzi žiakmi športových tried dominoval futbal. Najvyšší počet žiakov sa mu venoval v prvom ročníku. Jednalo sa celkovo o 351 žiakov, čo predstavovalo maximum za všetky ročníky aj športové oblasti. So zvyšujúcim ročníkom sa ale počet žiakov venujúcich sa futbalu znižoval, takže v v štvrtom ročníku už bolo evidovaných „iba“ 184 žiakov, pričom ani v tomto prípade nestratil futbal výrazne dominantné postavenie v porovnaní s ostatnými športmi.

Samotný futbal bol však dominantný iba u žiakov – chlapcov. V prípade dievčat nepredstavovali počty žiačok venujúcich sa futbalu ani v jednom ročníku výrazný podiel. Medzi dievčatami v prvom ročníku výrazne dominoval basketbal (28), ktorý si zachoval prvenstvo aj v druhom ročníku (18), pričom sa výrazne zvýšil podiel dievčat venujúcich sa volejbalu (16). V treťom ročníku sa situácia zmenila a dominantným sa stal volejbal (34) nasledovaný basketbalom (16), pričom pozície týchto športov ostali nezmenené aj v štvrtom ročníku, hoc sa celkový počet dievčat znížil (volejbal 24 dievčat a basketbal 15).

Podrobný prehľad rozloženia žiakov a samostatne z toho dievčat podľa ročníkov a druhov športov prináša tabuľka 13.

Tabuľka 13 – Žiaci podľa športov a ročníkov

Druh športu	1.ročník		2.ročník		3.ročník		4.ročník	
	žiaci	z toho dievčat	žiaci	z toho dievčat	žiaci	z toho dievčat	žiaci	z toho dievčat
atletika	19	5	10	4	10	4	8	2
basketbal	59	28	81	18	57	16	44	15
biatlon	1	1	4	0	0	0	0	0
cyklistika	2	0	1	0	0	0	0	0
futbal	351	3	296	7	292	5	184	5
hádzaná	7	1	15	0	6	0	16	0
iné	27	7	7	5	9	5	4	0
kanoistika	1	1	0	0	1	0	0	0
karate	0	0	1	0	1	0	0	0
ľadový hokej	19	1	17	0	16	1	10	0
plávanie	1	1	0	0	2	2	0	0
pozemný hokej	0	0	0	0	0	0	1	1
stolný tenis	1	0	0	0	0	0	0	0
športová gymnastika	4	4	1	1	0	0	0	0
športová streľba	1	1	0	0	0	0	0	0
tenis	3	1	0	0	0	0	1	0
volejbal	9	8	20	16	62	34	40	24
všestranná šp. príprava	10	0	10	5	4	0	0	0
spolu	515	62	463	56	460	67	308	47

Najvyšší počet žiakov športových tried na stredných školách bol zaznamenaný v Banskobystrickom kraji. Jednalo sa o 548 žiakov, čo predstavovalo 31,26% podiel na celkovom počte žiakov športových tried SŠ. Druhou najpočetnejšou skupinou boli žiaci v Prešovskom kraji (494/28,18%) a s výrazným odstupom nasledoval kraj Bratislavský (282/16,09%). Naopak, iba 1,60% podiel na celkovom počte žiakov športových tried mali žiaci v Nitrianskom kraji, kde ich bolo v roku 2008 evidovaných iba 28.

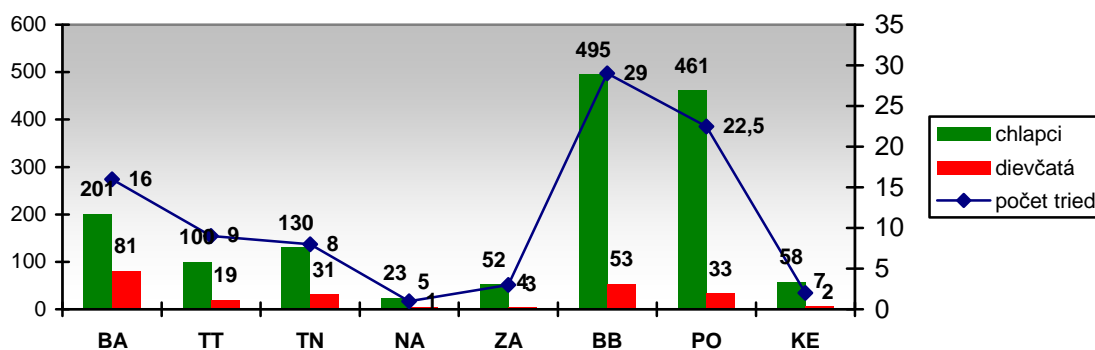
Tabuľka 14 – Prehľad žiakov športových tried SŠ podľa krajov SR

kraj	počet SŠ so šp. triedami	počet tried	žiaci	dievčatá	% žiakov z celkového počtu	podiel dievčat v kraji
Bratislavský	5	16	282	81	16,09%	28,72%
Trnavský	5	9	119	19	6,79%	15,97%
Trenčiansky	2	8	161	31	9,18%	19,25%
Nitriansky	1	1	28	5	1,60%	17,86%
Žilinský	1	3	56	4	3,19%	7,14%
Banskobystrický	8	29	548	53	31,26%	9,67%
Prešovský	7	22,5	494	33	28,18%	6,68%
Košický	3	2	65	7	3,71%	10,77%
spolu	32	90,5	1 753	233	100,00%	13,29%

Najvyšší počet dievčat bol zaznamenaný v športových triedach SŠ Bratislavského kraja (81). Jednalo sa až o 34,76% podiel z celkového počtu dievčat v športových triedach, pričom v Bratislavskom kraji predstavovali v pomere k ostatným žiakom športových tried dievčatá 28,72%. Výrazný počet dievčat bol zaznamenaný aj v Banskobystrickom kraji (53), avšak vzhľadom na celkovo vyšší počet žiakov v danom kraji ich podiel predstavoval iba 9,68%. V počte dievčat nasledoval kraj Prešovský (33), pričom z rovnakého dôvodu, aký bol v predchádzajúcom prípade podiel dievčat na celkovom počte žiakov športových tried bol v porovnaní s ostatnými kraji najnižší (6,68%).

Graf 21 prináša grafické znázornenie rozloženia žiakov športových tried SŠ podľa pohlavia v jednotlivých krajoch Slovenska, ako aj počty športových tried v krajoch.

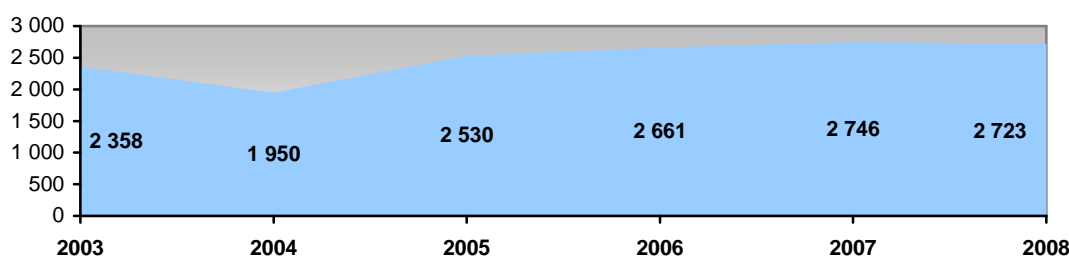
Graf 21 - Počty žiakov (dievčatá/chlapci) a počet športových tried podľa krajov

1.5. Žiaci športových gymnázií

V roku 2008 v porovnaní s predchádzajúcim rokom bol zaznamenaný menší pokles počtu žiakov športových gymnázií. Jednalo sa konkrétne o pokles o 23 žiakov (pokles o 0,84%), čím sa narušil rastový trend, ktorý nastúpil v roku 2004. V roku 2007 teda bol zaznamenaný najvyšší počet žiakov športových gymnázií (2 746).

Graf 22 - Vývoj počtu žiakov športových gymnázií od roku 2003

Z celkového počtu 2 723 žiakov športových gymnázií sa viac ako štvrtina (715/26,26%) venovala futbalu. Aj tu sa teda potvrdila popularita futbalu medzi žiakmi, hoc jeho dominancia nie je tak výrazná ako v prípade športových tried pri základných a stredných školách. Druhou najpopulárnejšou športovou oblasťou bola atletika (466 žiakov), v rámci ktorej bol zaznamenaný celkovo najvyšší počet dievčat (234, čo predstavovalo 50,21% podiel z celkového počtu žiakov venujúcich sa na športových gymnáziách atletike). S výrazným odstupom nasledoval tenis (197 žiakov, z toho 52,79% dievčat) a ľadový hokej so 187

žiakmi, z ktorých boli iba dve (1,07%) dievčatá. V prípade basketbalu (147 žiakov) bola naopak zaznamenaná prevaha dievčat (110/74,83%).

Vyššie zastúpenie dievčat bolo zaznamenané aj v prípade volejbalu (66/54,55% podiel z celkového počtu žiakov venujúcich sa danému športu) a zo športov s nižším zastúpením to bol bedminton (12/60,00%) a krasokorčuľovanie (11), ktorému sa nevenoval ani jeden chlapec. Iným športom sa venovalo spolu 120 žiakov, z ktorých bolo až 52,50% (63) dievčat. Podrobný prehľad počtu žiakov v jednotlivých športoch prináša tabuľka 15.

Tabuľka 15 – Prehľad žiakov športových gymnázií podľa športov

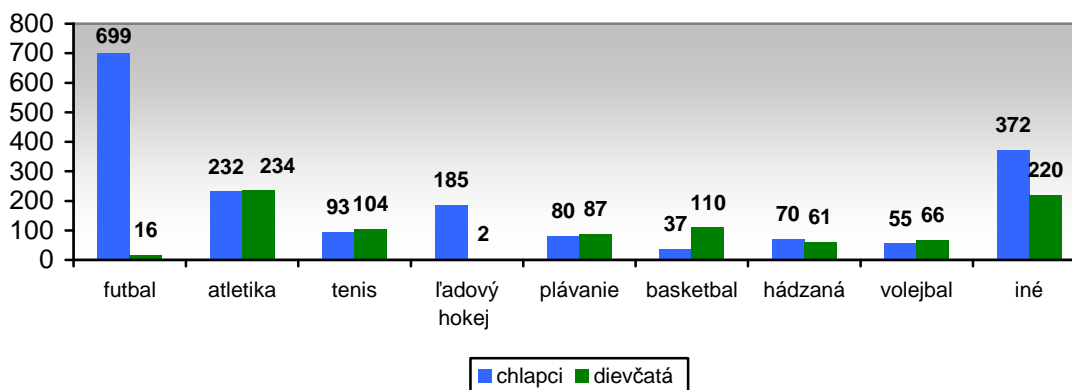
druh športu	žiaci	z toho dievčatá	podiel	podiel dievčat	žiaci v roku 2007	rozdiel	%
atletika	466	234	17,11%	50,21%	551	-85	-15,43%
bedminton	20	12	0,73%	60,00%	15	5	33,33%
basketbal	147	110	5,40%	74,83%	147	0	0,00%
biatlon	3	1	0,11%	33,33%	0	3	-
cyklistika	22	5	0,81%	22,73%	27	-5	-18,52%
futbal	715	16	26,26%	2,24%	662	53	8,01%
hádzaná	131	61	4,81%	46,56%	118	13	11,02%
iné	120	63	4,41%	52,50%	120	0	0,00%
džudo	23	6	0,84%	26,09%	18	5	27,78%
kanoistika	25	7	0,92%	28,00%	29	-4	-13,79%
karate	65	20	2,39%	30,77%	60	5	8,33%
krasokorčuľovanie	11	11	0,40%	100,00%	18	-7	-38,89%
ľadový hokej	187	2	6,87%	1,07%	198	-11	-5,56%
lyžovanie	38	18	1,40%	47,37%	47	-9	-19,15%
moderný päťboj	9	4	0,33%	44,44%	10	-1	-10,00%
orientačný beh	3	0	0,11%	0,00%	0	3	-
plávanie	167	87	6,13%	52,10%	178	-11	-6,18%
pozemný hokej	5	1	0,18%	20,00%	0	5	-
stolný tenis	47	32	1,73%	68,09%	55	-8	-14,55%
športová gymnastika	28	11	1,03%	39,29%	43	-15	-34,88%
športová strelba	40	13	1,47%	32,50%	27	13	48,15%
tenis	197	104	7,23%	52,79%	191	6	3,14%
triatlon	6	1	0,22%	16,67%	6	0	0,00%
veslovanie	5	0	0,18%	0,00%	2	3	150,00%
vodné pólo	46	10	1,69%	21,74%	36	10	27,78%
volejbal	121	66	4,44%	54,55%	113	8	7,08%
všestranná šp. príprava	9	1	0,33%	11,11%	0	9	-
vzpieranie	21	3	0,77%	14,29%	20	1	5,00%
zápasenie	46	1	1,69%	2,17%	55	-9	-16,36%
spolu	2 723	900	100,00%	33,05%	2 746	-23	-0,84%

V porovnaní s rokom 2007 poklesol počet žiakov športových gymnázií o dvadsaťtri žiakov, čo predstavovalo pokles o 0,84%. Najvýraznejšie sa tento pokles prejavil v prípade atletiky (-85 žiakov), kde medziročný úbytok počtu žiakov predstavoval až -15,43%.

V celoslovenskom meradle predstavoval podiel dievčat v jednotlivých športoch 33,05%.

Graf 23 prináša grafický prehľad rozloženia žiakov športových gymnázií v najpopulárnejších športoch podľa pohlavia.

Graf 23 - Najnavštevovanejšie športy podľa pohlavia

Najviac žiakov bolo v roku 2008 evidovaných v šiestom ročníku športových gymnázií (409/15,02% z celkového počtu žiakov športových gymnázií), za ktorým tesne nasledoval ročník piaty (404/14,84%). Nižšie počty žiakov boli zaznamenané v siedmom (340/12,49%), a štvrtom ročníku (336/12,34%). V druhom a treťom ročníku bolo evidovaných zhodne po 317 žiakov (11,64%), v ôsmom ročníku to bolo 313 žiakov (11,49%) a najnižší počet žiakov športových gymnázií bol zaznamenaný v prvom ročníku. Jednalo sa o 287 žiakov, čo predstavovalo 10,54% z celkového počtu žiakov športových gymnázií v roku 2008

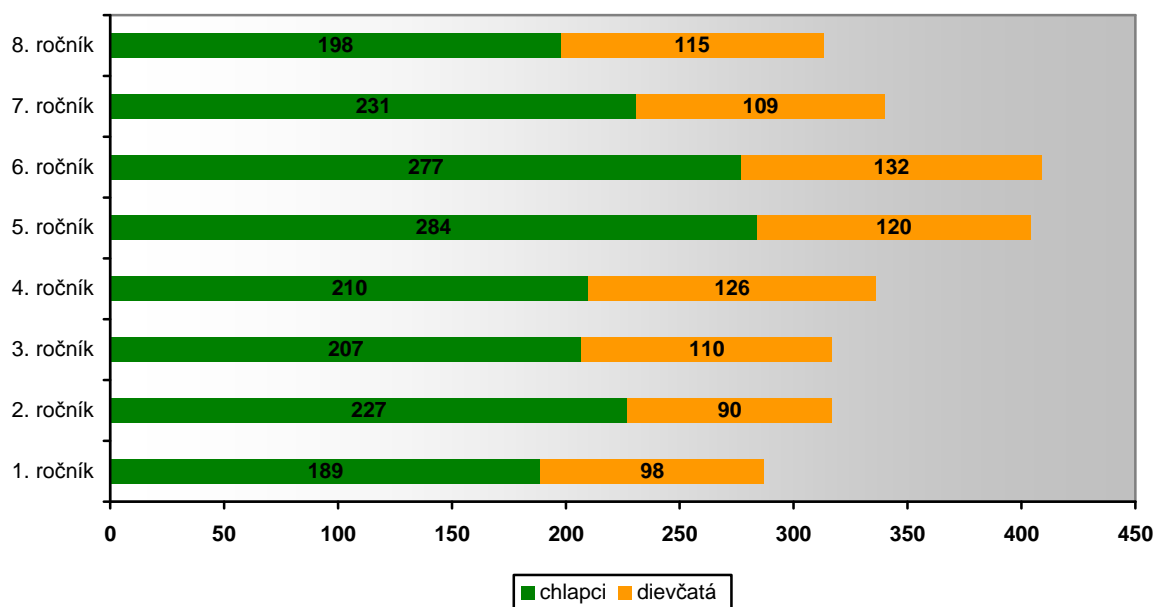
Celkový počet 900 dievčat bol (relatívne) rovnomerne rozložený v jednotlivých ročníkoch športových gymnázií. Najviac ich bolo evidovaných v šiestom ročníku (132), kde predstavovali 32,27% podiel žiakov v danom ročníku. Najvyšší podiel dievčat v ročníku bol zaznamenaný v ročníku štvrtom. Jednalo sa o 37,50% podiel, ktorý tvorilo 126 dievčat. Stodvadsať (29,70%) dievčat bolo evidovaných v piatom ročníku, v ôsmom to bolo 115 (36,74%). Menej ako sto dievčat bolo v prvom (98/34,15%) a druhom ročníku (90/28,39%), kde bol zaznamenaný v roku 2008 celkovo najnižší počet dievčat ako aj najnižší podiel z celkového počtu žiakov v danom ročníku.

Tabuľka 16 – Žiaci športových gymnázií podľa ročníkov

ročník	žiaci	dievčatá	podiel žiakov podľa ročníka	podiel dievčat z ročníka
1. ročník	287	98	10,54%	34,15%
2. ročník	317	90	11,64%	28,39%
3. ročník	317	110	11,64%	34,70%
4. ročník	336	126	12,34%	37,50%
5. ročník	404	120	14,84%	29,70%
6. ročník	409	132	15,02%	32,27%
7. ročník	340	109	12,49%	32,06%
8. ročník	313	115	11,49%	36,74%
spolu	2 723	900	100,00%	33,05%

Graf 24 prináša názorný prehľad rozloženia žiakov športových gymnázií podľa ročníka a pohlavia.

Graf 24 - Žiaci podľa ročníkov

U chlapcov predstavoval vo všetkých ročníkoch najpopulárnejší šport futbal. Najvyšší počet chlapcov sa mu pritom venovalo v piatom ročníku (108). Táto skupina žiakov bola prakticky najväčšia zo všetkých, ktoré boli v roku 2008 evidované na športových gymnáziách. Nižší počet chlapcov sa venoval futbalu v druhom ročníku (107) a najnižšiu žiacku základňu mal futbal v ôsmom ročníku športových gymnázií (58). U dievčat futbal nepatrí medzi populárne športy (najviac dievčat sa venovalo futbalu v prvom ročníku – tri).

Výrazná popularita bola zaznamenaná v prípade atletiky, kde už bol evidovaný vyrovnaný záujem jednotlivých pohlaví. Najviac chlapcov sa venovalo atletike v šiestom ročníku (33) pričom dievčatá mali medzi atlétmi v danom ročníku miernu prevahu (36). Najviac dievčat, ktoré sa venovali atletike bolo evidovaných v treťom ročníku (38). Chlapcov, ktorí sa atletike venovali treťom ročníku bolo dvadsaťštyri.

Ľadový hokej, podobne ako futbal bol výraznou dominanciou chlapcov. Najviac sa mu venovali žiaci piateho ročníka (38 chlapcov). Z dievčat boli zaznamenaná po jednej v siedmom a ôsmom ročníku. V ostatných ročníkoch v roku 2008 nebolo zaznamenané ani jedno dievča, ktoré by sa venovalo ľadovému hokeju.

Vyrovnaná situácia bola zaznamenaná v prípade tenisu. Najviac chlapcov (16) sa tenisu venovalo v piatom ročníku. Maximálny počet dievčat, ktoré sa špecializovali na tenis bol rovnaký najvyšším počtom chlapcov (16) a to v ročníkoch treťom a štvrtom.

Výraznejšie počty žiakov boli zaznamenané aj vo volejbale, vo väčšine ročníkov dominoval záujem dievčat nad chlapcami. Najvyšší záujem pritom prejavovali dievčatá v štvrtom ročníku (17).

Podrobný prehľad rozloženia žiakov podľa pohlavia v jednotlivých ročníkoch a športoch na športových gymnáziách prináša tabuľka 17.

Tabuľka 17 – Prehľad športov podľa ročníkov

druh športu	1.ročník		2.ročník		3. ročník		4. ročník		5. ročník		6. ročník		7. ročník		8. ročník	
	chl.	diev.	chl.	diev.	chl.	diev.	chl.	diev.	chl.	diev.	chl.	diev.	chl.	diev.	chl.	diev.
atletika	29	24	32	27	24	38	28	31	30	21	33	36	32	29	24	28
bedminton	0	0	0	1	0	1	1	2	3	5	1	2	0	0	3	1
basketbal	0	3	4	9	4	11	2	9	11	20	7	21	8	15	1	22
biatlon	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0
cyklistika	0	0	1	0	1	1	0	1	3	0	4	0	2	2	6	1
futbal	91	3	107	4	93	1	75	1	108	4	90	0	77	1	58	2
hádzaná	1	10	9	5	7	9	8	9	8	5	18	10	10	6	9	7
iné	6	6	6	4	5	3	7	4	9	12	10	14	8	11	6	9
džudo	1	1	0	1	0	0	1	0	6	1	5	1	3	1	1	1
kanoistika	1	0	2	0	2	0	4	2	0	0	3	2	5	2	1	1
karate	5	5	8	2	9	2	8	3	3	6	8	1	2	0	2	1
krasokorčuľovanie	0	2	0	0	0	1	0	2	0	2	0	3	0	0	0	1
ľadový hokej	16	0	24	0	18	0	16	0	38	0	27	0	26	1	20	1
lyžovanie	1	0	1	0	3	2	1	1	2	3	4	3	2	5	6	4
moderný päťboj	0	0	0	0	0	0	1	0	2	0	1	3	0	1	1	0
orientačný beh	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	2	0
plávanie	7	14	6	7	16	9	11	18	8	15	12	10	10	3	10	11
pozemný hokej	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	1	1
stolný tenis	2	5	2	7	1	5	2	2	4	3	2	1	2	8	0	1
športová gymnastika	0	0	0	0	1	0	5	3	3	2	2	2	5	2	1	2
športová streľba	4	0	2	3	2	2	4	2	2	3	3	1	5	1	5	1
tenis	11	11	10	10	13	16	14	16	16	14	15	14	6	14	8	9
triatlon	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0	0	0	1	1
veslovanie	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	2	0	1	0
vodné pólo	2	1	5	1	2	3	3	2	5	0	4	2	9	1	6	0
volejbal	8	13	3	9	4	5	9	17	7	3	11	5	3	6	10	8
všestranná šp. príprava	0	0	2	0	1	0	1	0	2	0	1	0	0	0	1	1
vzpieranie	1	0	0	0	0	0	2	1	0	1	2	0	8	0	5	1
zápasenie	3	0	3	0	1	1	6	0	10	0	7	0	6	0	9	0
<i>spolu</i>	189	98	227	90	207	110	210	126	284	120	277	132	231	109	198	115

Z celkového počtu 2 723 žiakov bolo až 23,83% (649) evidovaných na športových gymnáziách v Košickom kraji. Nasledovali žiaci športových gymnázií Bratislavského (425), Trenčianskeho (391), a Trnavského kraja (368). Športové gymnázium Banskobystrického kraja evidovalo 340 žiakov a v Nitrianskom kraji to bolo o osemnásť menej (322). Športové gymnázium v Žilinskom kraji vykázalo 214 a najnižší počet žiakov bol v roku 2008 evidovaný v športovom gymnáziu, ktoré pôsobilo v Prešovskom kraji (14/051%).

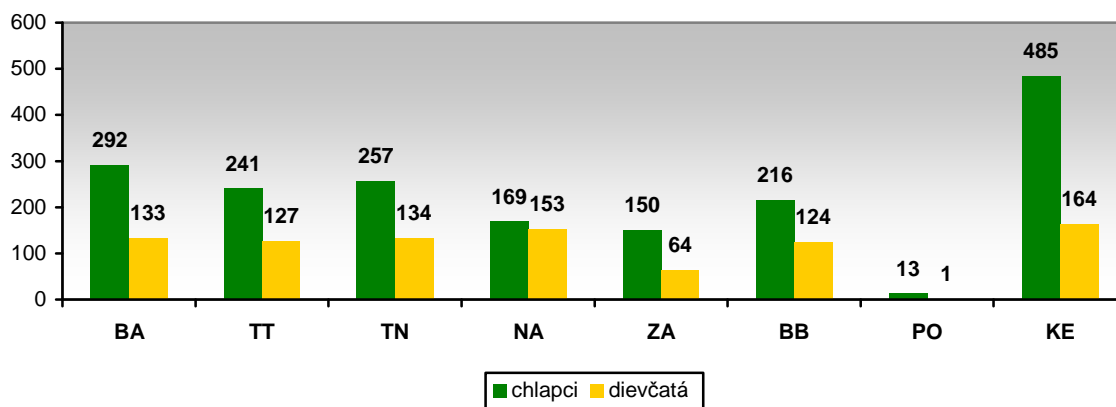
Z 900 dievčat bolo 164 evidovaných na športových gymnáziách Košického kraja, pričom najvyšší podiel dievčat na počet žiakov športového gymnázia bol zaznamenaný v prípade Nitrianskeho kraja, kde 153 dievčat predstavovalo až 47,52% podiel na celkovom počte žiakov v danom gymnáziu. Naopak najnižší podiel dievčat bol zaznamenaný v Prešovskom kraji (7,14%), kde bolo v roku 2008 evidované iba jediné dievča.

Tabuľka 18 – Prehľad žiakov športových gymnázií podľa krajov SR

kraj	Športové gymnáziá	žiaci	z toho dievčat	podiel žiakov	podiel dievčat v kraji
Bratislavský	2	425	133	15,61%	31,29%
Trnavský	2	368	127	13,51%	34,51%
Trenčiansky	2	391	134	14,36%	34,27%
Nitriansky	1	322	153	11,83%	47,52%
Žilinský	1	214	64	7,86%	29,91%
Banskobystrický	1	340	124	12,49%	36,47%
Prešovský	1	14	1	0,51%	7,14%
Košický	2	649	164	23,83%	25,27%
SK	12	2 723	900	100,00%	33,05%

Grafické znázornenie rozloženia žiakov športových gymnázií podľa pohlavia v krajoch Slovenska prináša Graf 25.

Graf 25 - Žiaci športových gymnázií podľa pohlavia a krajov SR

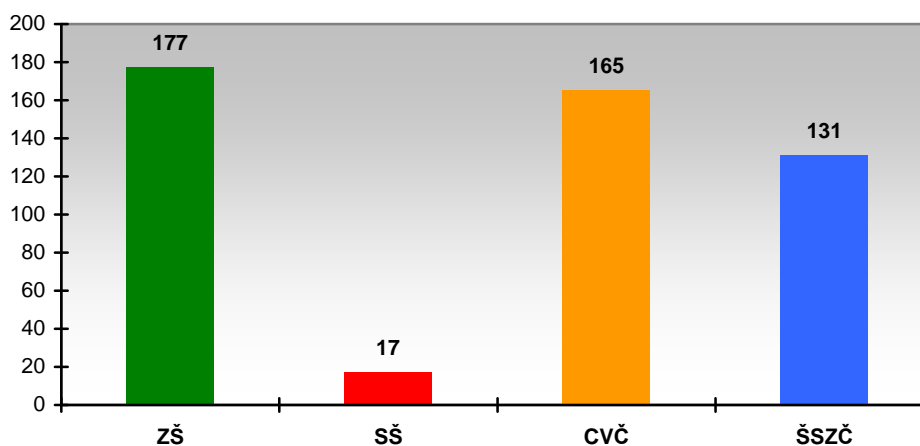

2. Športové strediská pri škole a školskom zariadení

Údaje o športových strediskách sú získané prostredníctvom výkazu Škol (MŠ SR) 30-01 – Výkaz o športe pri škole a školskom zariadení, podľa stavu k 31. decembru 2008.

V roku 2008 bolo evidovaných spolu 490 športových stredísk, z ktorých najväčšia časť pôsobila pri základných školách (177/36,12% z celkového počtu športových stredísk). Nasledovali športové strediská pri centrách voľného času (165/33,67%) a školských strediskách záujmovej činnosti (131/26,73%). Najnižší počet športových stredísk (17) bol zriadený pri stredných školách (17). Jednalo sa iba o 3,47% podiel z celkového počtu športových stredísk.

Graf 26 - Zloženie športových stredísk podľa typu zariadenia

Rozbor sa zaoberá trénermi športových stredísk z hľadiska ich zamestnaneckého pomeru a pôsobnosti v konkrétnom športe ako aj počtom žiakov, samostatne dievčat, venujúcich sa daným športom. Rozbor je doplnený o prehľady za jednotlivé kraje Slovenska.

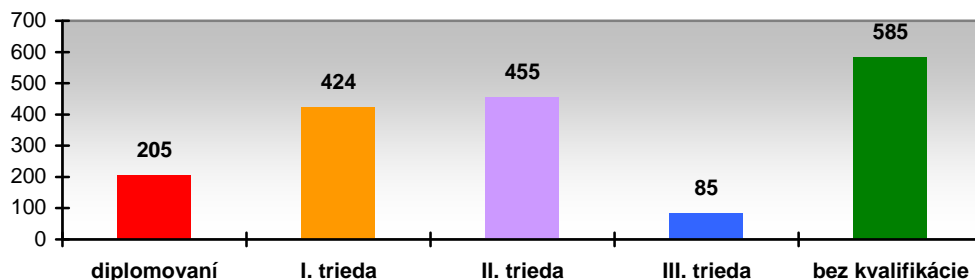
2.1. Tréneri športových stredísk

V školskom roku 2008/2009 pôsobilo v športových strediskách spolu 1 752 trénerov, z ktorých až jednu tretinu tvorili tréneri bez kvalifikácie (585/33,35% z celkového počtu trénerov športových stredísk). Druhou najpočetnejšou skupinou boli tréneri s druhou kvalifikačnou triedou (455/25,94%), tesne nasledovaní trénermi prvej kvalifikačnej triedy

(424/24,17%). Diplomovaných trénerov bolo evidovaných spolu 205 (11,69%) a najnižší počet trénerov bol zaznamenaný v tretej kvalifikačnej triede (85/4,85%).

Prehľad rozloženia trénerov podľa dosiahnutej kvalifikácie prináša graf 27.

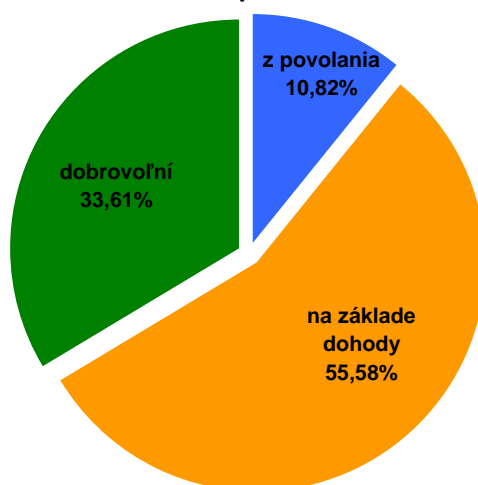
Graf 27 - Zloženie trénerov športových stredísk podľa kvalifikácie

V porovnaní s predchádzajúcim rokom bol zaznamenaný nárast počtu trénerov športových stredísk pri škole o 747. Najvýraznejší nárast pritom predstavovali tréneri bez kvalifikácie (medziročný nárast o 369 trénerov), nasledovali tréneri druhej (+157) a prvej triedy (+113). Počet diplomovaných trénerov sa medziročne zvýšil o 71 trénerov tretej triedy bolo v porovnaní s rokom 2007 zaznamenaných o 37 viac.

Po prepočítaní trénerov na plnú zamestnanosť v športových strediskách pôsobilo 1 321,2 trénerov. Viac ako polovica z nich (55,58%; 734,3) vykonávala svoju trénerskú činnosť na základe dohody. Bez nároku na odmenu pôsobilo v športových strediskách spolu 444 (33,61%) trénerov a iba 10,82% (142,9) podiel predstavovali tréneri z povolania.

Graf 28 - Tréneri prepočítaní na plnú zamestnanosť podľa pracovného pomeru

Ako každý rok, najvyšší počet trénerov bol pôsobil vo futbale (324,6). V rámci iných (ako boli zisťované) športov pôsobilo po prepočítaní na plnú zamestnanosť 217,6 trénerov. Značné zastúpenie mali aj tréneri volejbalu (129,6), basketbalu (93), hádzanej (74,1) a plávania (58,8).

Podrobný prehľad rozloženia trénerov podľa športov a zamestnaneckého pomeru prináša tabuľka 19.

Tabuľka 19 – Prehľad počtu trénerov podľa jednotlivých druhov športov

druh športu	tréneri spolu	z toho tréneri			počet trénerov v roku 2007	medziročný rozdiel
		z povolania	na základe dohody	dobrovoľní		
aikido	5	0	3	2	0	5
atletika	48,6	11,9	24	12,7	31	17,6
bedminton	7,2	0	4,2	3	1	6,2
basketbal	93	8,1	42,7	42,2	70,3	22,7
biatlon	14,1	2	6,1	6	12,8	1,3
cyklistika	15	3	4	8	8	7
futbal	324,6	28,9	197,4	98,3	232,2	92,4
hádzaná	74,1	4	48,1	22	68,5	5,6
iné	217,6	29,5	110,3	77,8	75,8	141,8
džudo	25,8	1	15,8	9	25	0,8
kanoistika	6	0	3	3	7	-1
karate	48,5	0,1	21	27,4	40,4	8,1
krasokorčuľovanie	1	0	1	0	7	-6
ľadový hokej	44,2	8	29,7	6,5	23,7	20,5
lyžovanie	23,4	5	11,2	7,2	17,7	5,7
moderný päťboj	0,4	0	0,4	0	1,1	-0,7
orientačný beh	2	0	1	1	1	1
plávanie	58,8	12	35,5	11,3	29,7	29,1
stolný tenis	47,1	6,7	18,7	21,7	47,9	-0,8
športová gymnastika	33,3	6	10,9	16,4	39	-5,7
športová strelba	30,5	2	18,5	10	26,1	4,4
tenis	26,6	1,1	18,2	7,3	19,6	7
vodné pólo	3,1	0	3,1	0	2	1,1
volejbal	129,6	9,6	86,4	33,6	104,6	25
všestranná športová príprava	17,1	1	8,8	7,3	1	16,1
vzpieranie	4,3	0	3	1,3	2	2,3
zápasenie	20,3	3	8,3	9	16,5	3,8
Spolu	1 321,2	142,9	734,3	444	910,9	410,3

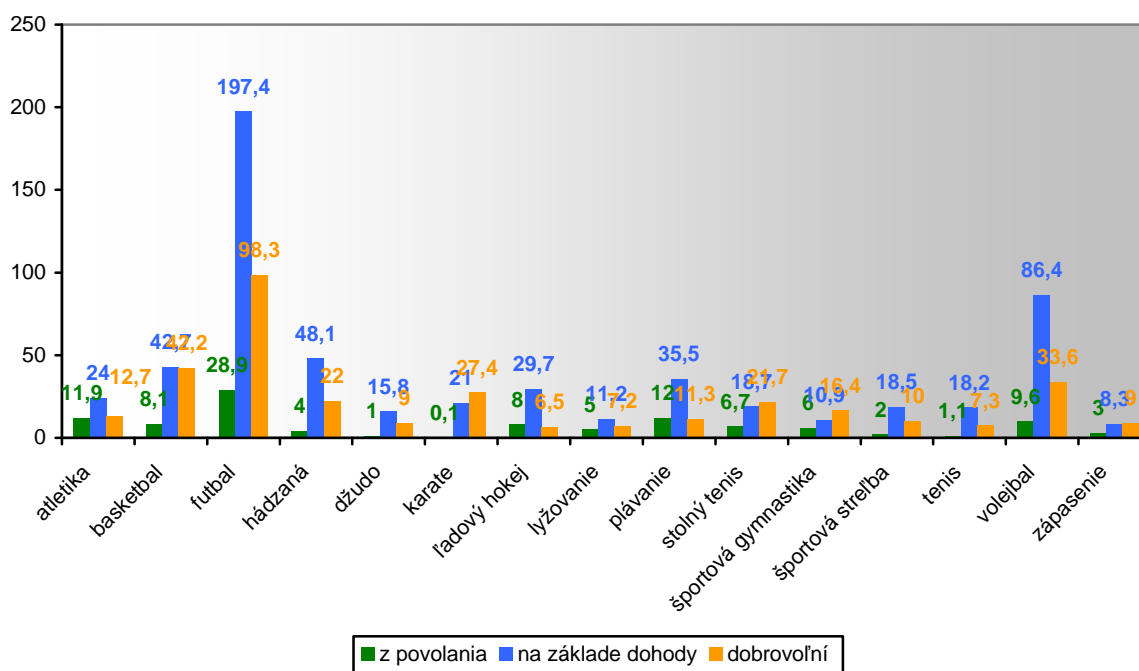
Najvyšší počet trénerov pôsobiacich v športových strediskách na základe dohody bol zameraný na futbal. Po prepočítaní na plnú zamestnanosť sa jednalo o 197,4 trénerov. Volejbalu sa venovalo 86,4 trénerov pracujúcich na základe dohody, hádzanej 48,1 a basketbalu 42,7.

Najvyšší počet trénerov, ktorí svoju trénerskú činnosť vykonávali v športových strediskách dobrovoľne, bez nároku na finančnú odmenu, bol evidovaný taktiež vo futbale. Bolo to 98,3 trénerov. Basketbalu sa venovalo 42,2 trénerov a volejbalu 33,6.

Aj tréneri z povolania mali svoje najpočetnejšie zastúpenie vo futbale (28,9). Vyššie počty trénerov z povolania sa venovali plávaniu (12), atletike (11,9), volejbalu (9,6), basketbalu (8,1) a ľadovému hokeju (8).

V porovnaní s predchádzajúcim rokom bolo v športových strediskách zaznamenaných o 410,3 trénerov viac. Najvýraznejší nárast bol pritom evidovaný vo futbale (92,4), naopak najviac poklesol počet trénerov športovej gymnastiky (-5,7). Grafický prehľad rozloženia trénerov podľa zamestnaneckého pomeru v jednotlivých vybraných športoch v športových strediskách prináša graf 29.

Graf 29 - Počty trénerov podľa kategórií vo vybraných športoch

Najvyšší počet diplomovaných trénerov pôsobil vo volejbale (46). Nasledoval futbal (36), hádzaná (15) a plávanie (14). V iných (ako boli štandardne zisťované) športoch pôsobilo spolu 23 diplomovaných trénerov a v prípade orientačného behu, moderného päťboja a vodného póla, nebol v roku 2008 zaznamenaný ani jeden diplomovaný tréner.

Trénerov prvej kvalifikačnej triedy bol najvyšší počet evidovaný vo futbale (114). Rovnako boli najpočetnejší aj futbaloví tréneri v rámci druhej kvalifikačnej triedy (139). Trénerov tretej kvalifikačnej triedy vo futbale bolo evidovaných 15, pričom 17 trénerov danej kategórie sa venovalo iným športom, ako boli štandardne vykazované.

Medzi trénermi bez kvalifikácie, ktorí predstavovali najpočetnejšiu skupinu trénerov v športových strediskách, bolo najviac trénerov futbalu (297), za ktorými s výrazným odstupom nasledovali tréneri hádzanej (85).

Podrobný prehľad zloženia trénerov športových stredísk v roku 2008 podľa kvalifikačného stupňa a druhu športu prináša tabuľka 21.

Tabuľka 21 – Tréneri v športových strediskách podľa druhov športov a kvalifikácie

Druh športu	Počet trénerov celkom	v tom tréneri					počet trénerov v roku 2007	medziročný rozdiel
		diplomovaní	I. trieda	II. Trieda	III. Trieda	bez kvalifikácie		
aikido	5	3	0	0	0	2	0	5
atletika	61	11	22	7	6	15	35	26
bedminton	9	1	0	2	0	6	1	8
basketbal	109	8	50	37	1	13	83	26
biatlon	19	3	5	10	1	0	15	4
cyklistika	15	2	3	3	0	7	8	7
fútbal	388	36	114	138	15	85	258	130
hádzaná	83	15	20	19	6	23	70	13
iné	438	23	41	60	17	297	84	354
džudo	32	1	7	17	1	6	25	7
kanoistika	8	3	1	2	2	0	7	1
karate	63	9	22	24	2	6	41	22
krasokorčuľovanie	3	2	1	0	0	0	7	-4
ľadový hokej	58	7	16	25	2	8	33	25
lyžovanie	27	1	10	10	0	6	19	8
moderný päťboj	2	0	1	0	0	1	2	0
orientačný beh	2	0	1	1	0	0	1	1
plávanie	66	14	10	20	8	14	33	33
stolný tenis	64	6	16	16	2	24	51	13
športová gymnastika	35	2	6	11	4	12	42	-7
športová streľba	35	1	13	10	1	10	28	7
tenis	30	2	7	9	0	12	23	7
vodné pólo	4	0	1	3	0	0	2	2
volejbal	148	46	41	27	9	25	117	31
všestranná šp. príprava	21	2	5	2	1	11	1	20
vzpieranie	5	2	1	1	1	0	2	3
zápasenie	24	5	10	1	6	2	19	5
Spolu	1 754	205	424	455	85	585	1 007	747

Z celkového počtu 1 321,2 trénerov až 24,26% (320,5) pôsobilo v športových strediskách Košického kraja. V Banskobystrickom kraji ich bolo v roku 2008 zaznamenaných 291,4 (22,06% z celkového počtu trénerov športových stredísk) a v Prešovskom kraji 200,3 (15,16%). Viac ako sto trénerov pripadlo na kraje Nitriansky (148,3/11,22%), Bratislavský (117,4/8,89%) a Trenčiansky (102,1/7,73%). V športových strediskách Trnavského kraja pôsobilo 98,5 trénerov (7,46%) a najnižší počet bol zaznamenaný v kraji Žilinskom (42,7/3,23%).

V roku 2008 v porovnaní s predchádzajúcim rokom vzrástol celkový počet trénerov v športových strediskách o 747. Najvýraznejší pokles bol pritom zaznamenaný vo futbale (+130) trénerov. Medziročný pokles počtu trénerov bol evidovaný iba v prípade športovej gymnastiky (-7) a krasokorčuľovania (-4). Po prepočítaní na plnú zamestnanosť predstavoval medziročný nárast počtu trénerov 410,3. Najvyšší počet trénerov pribudol v Banskobystrickom kraji (141,6) a pokles bol zaznamenaný v kraji Trnavskom (-9,8) a Žilinskom (-4,3).

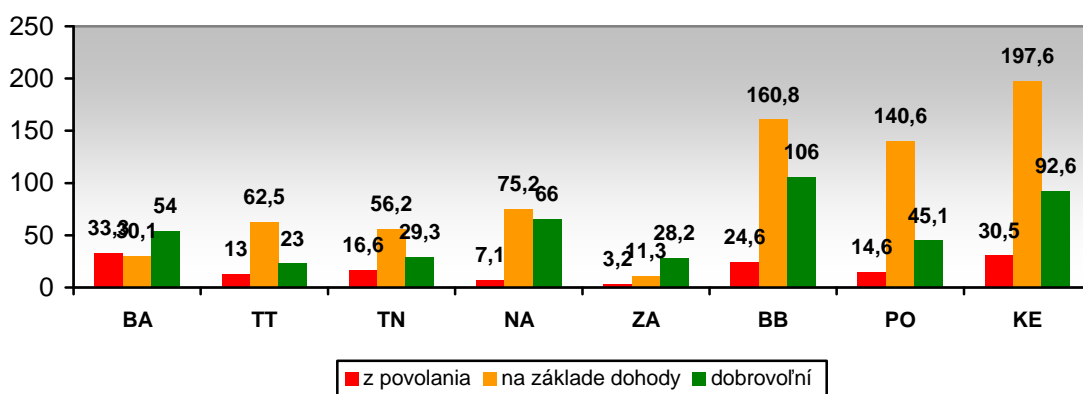
Tabuľka 20 – Prehľad počtu trénerov podľa krajov

kraj	tréneri spolu	z toho			podiel trénerov	počet trénerov v roku 2007	medziročný rozdiel
		z povolania	na základe dohody	dobrovoľní			
Bratislavský	117,4	33,3	30,1	54	8,89%	71,6	45,8
Trnavský	98,5	13	62,5	23	7,46%	108,3	-9,8
Trenčiansky	102,1	16,6	56,2	29,3	7,73%	71,2	30,9
Nitriansky	148,3	7,1	75,2	66	11,22%	91	57,3
Žilinský	42,7	3,2	11,3	28,2	3,23%	47	-4,3
Banskobystrický	291,4	24,6	160,8	106	22,06%	149,8	141,6
Prešovský	200,3	14,6	140,6	45,1	15,16%	198,5	1,8
Košický	320,5	30,5	197,6	92,4	24,26%	173,5	147
SR	1 321,2	142,9	734,3	444	100,00%	910,9	410,3

Trénerov z povolania bolo najviac evidovaných v Bratislavskom kraji (33,3), kde tvorili 28,36% podiel na celkovom počte trénerov zariadení, čo predstavovalo najvyšší podiel v rámci celého Slovenska. Naopak najnižší podiel v prípade trénerov z povolania bol zaznamenaný v kraji Nitrianskom, kde tvorili iba 4,79% podiel na celkovom počte trénerov športových stredísk daného kraja. Najvyšší počet trénerov pracujúcich na základe dohody bol evidovaný v strediskách Košického kraja (197,6) a najnižší v Žilinskom kraji (11,3).

Obdobná situácia bola zaznamenaná aj u trénerov vykonávajúcich svoje trénerské aktivity dobrovoľne, bez nároku na finančnú odmenu. V Košickom kraji to bolo 92,4 trénerov, v Žilinskom 28,2; pričom najnižší počet dobrovoľných trénerov bol evidovaný v kraji Trnavskom (23).

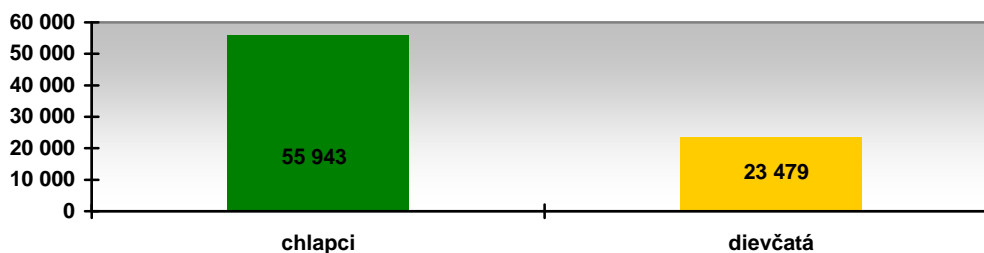
Graf 30 - Tréneri ŠŠS podľa krajov

2.2. Žiaci športových stredísk

Školské športové strediská v roku 2008 navštevovalo spolu 79 422 žiakov, z ktorých bolo 23 479 dievčat, čo predstavovalo 29,56% podiel z celkového počtu žiakov športových stredísk. Chlapcov bolo spolu evidovaných 55 943.

Graf 31 - Žiaci športových stredísk podľa pohlavia

V roku 2008 bol najvyšší počet žiakov zaznamenaný v kategórii „iné“, kde sú zaradené všetky ostatné športy, okrem osemnástich štandardne zisťovaných.

Tabuľka 22 – Žiaci športových stredísk podľa druhu športu

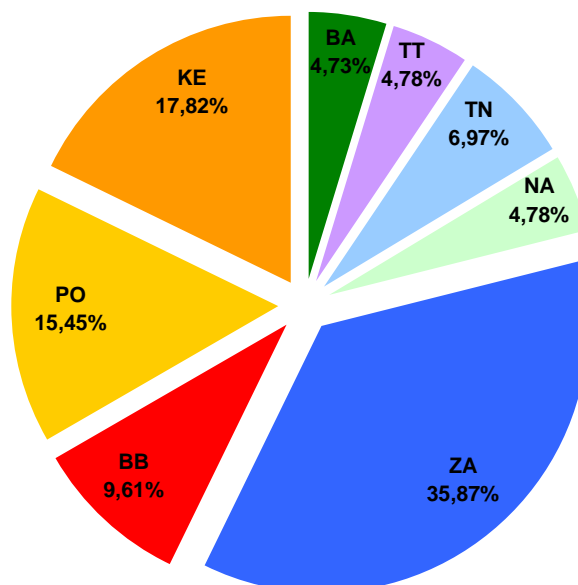
druh športu	spolu	z toho dievčat	podiel športu na celkovom počte žiakov	podiel dievčat na počte žiakov športu	počet športových stredísk ³
aikido	188	35	0,24%	18,62%	8
atletika	1 602	578	2,02%	36,08%	46
bedminton	335	181	0,42%	54,03%	15
basketbal	3 483	1 636	4,39%	46,97%	106
biatlon	138	61	0,17%	44,20%	13
cyklistika	287	52	0,36%	18,12%	20
futbal	16 586	655	20,88%	3,95%	250
hádzaná	2 139	1 405	2,69%	65,68%	56
iné	25 461	7 859	32,06%	30,87%	215
džudo	548	106	0,69%	19,34%	21
kanoistika	97	29	0,12%	29,90%	6
karate	1 703	521	2,14%	30,59%	45
krasokorčuľovanie	31	20	0,04%	64,52%	2
ľadový hokej	5 930	113	7,47%	1,91%	15
lyžovanie	758	339	0,95%	44,72%	31
moderný päťboj	128	39	0,16%	30,47%	6
orientačný beh	23	9	0,03%	39,13%	2
plávanie	5 985	2 857	7,54%	47,74%	81
pozemný hokej	247	63	0,31%	25,51%	12
stolný tenis	2 187	428	2,75%	19,57%	108
športová gymnastika	1 523	1 246	1,92%	81,81%	48
športová streľba	1 145	305	1,44%	26,64%	55
tenis	1 386	531	1,75%	38,31%	60
triatlon	0	0	-	-	2
veslovanie	32	0	0,04%	0,00%	3
vodné pólo	146	17	0,18%	11,64%	7
volejbal	4 718	3 264	5,94%	69,18%	147
všestranná šp. príprava	2 057	1 057	2,59%	51,39%	43
vzpieranie	232	53	0,29%	22,84%	9
zápasenie	327	20	0,41%	6,12%	15
Spolu	79 422	23 479	100,00%	29,56%	-

³ Jednotlivé športové strediská sa mohli zároveň zameriavať na viac športov. Stĺpec uvádza počty športových stredísk, ktoré sa venovali danému športu.

Zo štandardne zisťovaných športov bol najvyšší počet žiakov zaznamenaných vo futbale. Jednalo sa spolu o 16 586 žiakov, čo predstavovalo 20,88% zo všetkých žiakov športových stredísk v roku 2008. Vyššie počty (5 985) žiakov sa venovali plávaniu a ľadovému hokeju (5 930). Na triatlon boli zamerané dve športové strediská, pričom v danom športe nepôsobil v roku 2008 ani jeden žiak.

Medzi dievčatami sa veľkej popularite tešil volejbal. Venovalo sa mu 3 264 dievčat a ich pomer k celkovému počtu žiakov venujúcim sa volejbalu predstavoval 69,18%. Vyšší počet dievčat bol zaznamenaný aj v prípade plávania (2 857), basketbalu (1 636) a hádzanej (1 405). Najvyšší podiel dievčat bol zaznamenaný v športovej gymnastike, kde z celkového počtu 1 523 žiakov venujúcich sa športovej gymnastike bolo až 1 246, teda 81,81% dievčat. Iným športom, ako boli štandardne zisťované sa venovalo spolu 7 859 dievčat a ich podiel k celkovému počtu žiakov venujúcim sa týmto športom predstavoval 30,87%.

Graf 32 - Žiaci v športových strediskách podľa krajov SR

Najvyšší počet žiakov bol zaznamenaný v športových strediskách Žilinského kraja (28 491). Predstavovali až 35,87% podiel na všetkých žiakoch, ktorí boli v roku 2008 evidovaní v športových strediskách.

S výrazným odstupom nasledoval kraj Košický (14 156/17,82%) a Prešovský (12 267/15,45%). V Banskobystrickom kraji bolo v roku 2008 zaznamenaných spolu 7 631 (9,61% z celkového počtu) žiakov a v Trenčianskom 5 537 (6,97%). Vo zvyšných troch krajoch boli počty žiakov výrazne podobné. Konkrétne sa jednalo o 3 794 (4,78%) žiakov v športových strediskách Trnavského kraja, 3 793 (4,78%) žiakov v strediskách Nitrianskeho kraja a v Bratislavskom kraji bolo evidovaných spolu 3 753 (4,73%) žiakov navštevujúcich športové strediská.

Tabuľka 23 – Žiaci v športových strediskách podľa krajov SR

kraj	žiaci		Počet žiakov športového strediska, ktorí od 1.1. do 31.12.				počet žiakov, ktorí zanechali športovú činnosť	
			boli novoprijatý		ukončili návštevu		spolu	z toho dievčatá
	spolu	z toho dievčatá	spolu	z toho dievčatá	spolu	z toho dievčatá		
Bratislavský	3 753	1 247	1 158	486	362	105	266	72
Trnavský	3 794	1 302	794	226	662	148	502	97
Trenčiansky	5 537	2 256	565	257	349	145	215	106
Nitriansky	3 793	1 129	1 691	636	452	180	354	136
Žilinský	28 491	6 447	1 637	348	1 636	208	156	42
Banskobystrický	7 631	2 389	1 883	701	574	187	218	95
Prešovský	12 267	3 776	5 244	1 612	1 283	436	377	108
Košický	14 156	4 933	3 419	1 310	1 176	470	454	202
SR	79 422	23 479	16 391	5 576	6 494	1 879	2 542	858

Najvyšší počet dievčat bol rovnako zaznamenaný v športových strediskách Žilinského kraja (6 447). V Košickom kraji športové strediská evidovali necelých päťtisíc (4 933) dievčat, v Prešovskom (3 776), v Banskobystrickom 2 389 a v Trenčianskom kraji 2 256 dievčat. Športové strediská Trnavského kraja evidovali 1 302 dievčat, v kraji Bratislavskom to bolo 1 247 a najnižší počet dievčat (1 129) bol v roku 2008 zaznamenaný v športových strediskách Nitrianskeho kraja.

V roku 2008 ukončilo návštevu športového zariadenia spolu 6 494 žiakov, z toho najviac ich pripadlo na Žilinský kraj (1 636). V Prešovskom kraji to bolo 1 283 žiakov a v Košickom 1 176. Najnižší počet žiakov, ktorí ukončili návštevu športového strediska bol zaznamenaný v Bratislavskom kraji (362).

Návštevu športových stredísk zanechalo v roku 2008 spolu 2 542 žiakov, čo predstavovalo 3,20% z celkového počtu žiakov evidovaných v danom roku v športových strediskách. Najviac ich bolo zaznamenaných v kraji Trnavskom (502), naopak najmenej v Žilinskom kraji (156).

Tabuľka 24 – Prehľad žiakov, ktorí ukončili, resp. zanechali športovú činnosť z celkového počtu

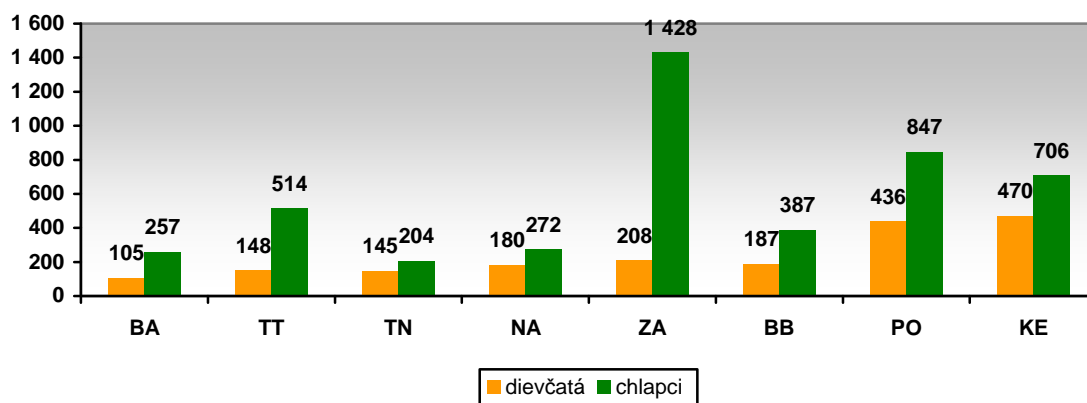
kraj	počet žiakov spolu	z toho				spolu	podiel
		ukončili	podiel	zanechali	podiel		
Bratislavský	3 753	362	0,46%	266	0,33%	628	0,79%
Trnavský	3 794	662	0,83%	502	0,63%	1 164	1,47%
Trenčiansky	5 537	349	0,44%	215	0,27%	564	0,71%
Nitriansky	3 793	452	0,57%	354	0,45%	806	1,01%
Žilinský	28 491	1 636	2,06%	156	0,20%	1 792	2,26%
Banskobystrický	7 631	574	0,72%	218	0,27%	792	1,00%
Prešovský	12 267	1 283	1,62%	377	0,47%	1 660	2,09%
Košický	14 156	1 176	1,48%	454	0,57%	1 630	2,05%
SR	79 422	6 494	8,18%	2 542	3,20%	9 036	11,38%

Z celového počtu 6 494 žiakov, ktorí v roku 2008 ukončili návštevu športového strediska bolo 1 879 dievčat, čo predstavovalo 28,93% podiel. Najvyšší počet dievčat, ktoré

ukončili návštevu športového strediska bol zaznamenaný v Košickom kraji (470/ 39,97% z celkového počtu žiakov, ktorí ukončili návštevu ŠS v danom kraji). Najvyšší podiel dievčat, ktoré ukončili návštevu športového strediska, evidovali ŠS Trenčianskeho kraja. Jednalo sa o 145 dievčat, čo predstavovalo 41,55% podiel. Naopak najnižší podiel dievčat bol zaznamenaný medzi žiakmi, ktorí ukončili návštevu ŠS v Žilinskom kraji (12,71%).

Prehľad rozloženia žiakov, ktorí ukončili návštevu ŠS podľa pohlavia v jednotlivých krajoch Slovenska prináša graf 33.

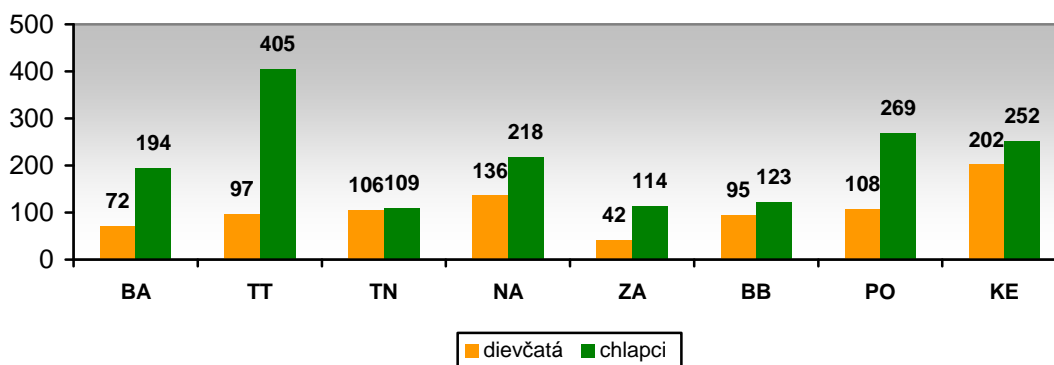
Graf 33 - Žiaci, ktorí ukončili návštevu ŠS podľa pohlavia a krajov SR

Športovú činnosť zanechalo v roku 2008 spolu 2 542 žiakov, z ktorých tretinu (33,75%; 858) tvorili dievčatá. Najvyšší počet dievčat v danej skupine žiakov bol evidovaný v Košickom kraji (202/44,49% zo žiakov, ktorí zanechali športovú činnosť v danom kraji). Najnižší počet dievčat, ktoré znechali športovú činnosť evidovali ŠS Žilinského kraja (42/26,92%), pričom najnižší podiel dievčat bol zaznamenaný v Trnavskom kraji (19,32%; 97) a najvyšší v kraji Trenčianskom (49,30% z celkového počtu žiakov, ktorí v danom kraji zanechali športovú činnosť).

Prehľad rozloženia žiakov, ktorí zanechali športovú činnosť v jednotlivých krajoch Slovenska podľa pohlavia, prináša graf 34.

Graf 34 - Žiaci, ktorí zanechali športovú činnosť podľa pohlavia a krajov SR

3. Údaje o telovýchovných zariadeniach využívaných školou

Údaje o telovýchovných zariadeniach využívaných školou sú každoročne zisťované prostredníctvom výkazu Škol (MŠ SR)31-01 podľa stavu k 31.decembru vykazovaného roku. Údaje sa následne vyhodnocujú samostatne za základné, stredné a vysoké školy.

Nasledujúca časť analýzy predkladá prehľad informácií o telovýchovných zariadeniach, ktoré využívajú základné, stredné, ale aj vysoké školy v rámci školskej telesnej výchovy, respektíve mimoškolských športových a pohybových aktivít, podľa ich druhu, počtu, vlastníka a ostatných sledovaných ukazovateľov.

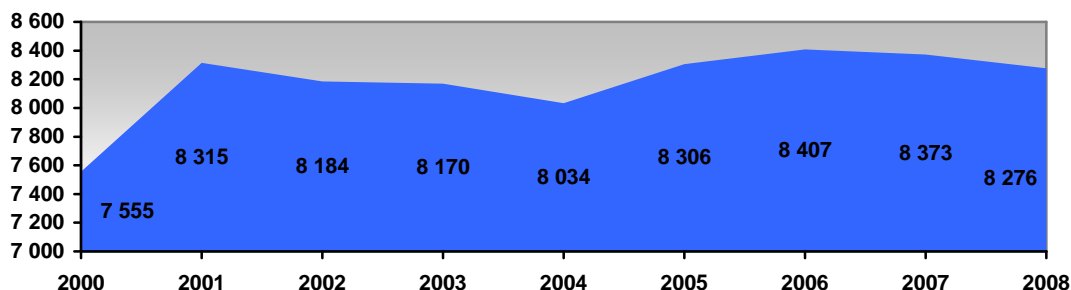
3.1. Základné školy

Základné školy využívajú telovýchovné zariadenia primárne na zabezpečenie povinnej školskej telesnej výchovy, ale v prípade potreby sú využívané aj pre potreby mimoškolskej záujmovej a pohybovej činnosti.

V školskom roku 2008/2009 bol celkový počet telovýchovných zariadení využívaných základnými školami 8 276, čo v porovnaní s predchádzajúcim školským rokom predstavuje pokles počtu zariadení o 97 zariadení. Najvyšší počet telovýchovných zariadení využívaných základnými školami bol pritom zaznamenaný v školskom roku 2006/2007 (8 407) a najnižší v šk. roku 2000/2001 (7 555). Pokles do určitej miery môže byť spôsobený aj poklesom počtu škôl, resp. spájaním škôl.

Prehľad vývoja celkového počtu telovýchovných zariadení využívaných základnými školami od roku 2000 prináša graf 35.

Graf 35 - Vývoj celkového počtu telovýchovných zariadení využívaných ZŠ

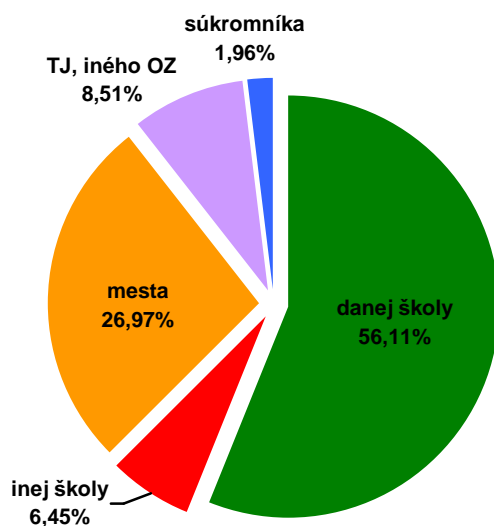
Medziročný pokles počtu telovýchovných zariadení využívaných ZŠ sa najvýraznejšie prejavil v kategórii zariadení, ktoré sú vo vlastníctve telovýchovných jednôt a iných občianskych združení. Ich medziročný pokles predstavoval až -79 zariadení. Naopak výrazne

sa zvýšil počet (+40) zariadení, ktoré boli v priamom vlastníctve danej školy a okrem toho bol zaznamenaný medziročný nárast aj v kategórii zariadení vo vlastníctve súkromníkov (+14).

Grafický prehľad vývoja počtu telovýchovných zariadení podľa vlastníka od roku 2000 prináša graf 36.

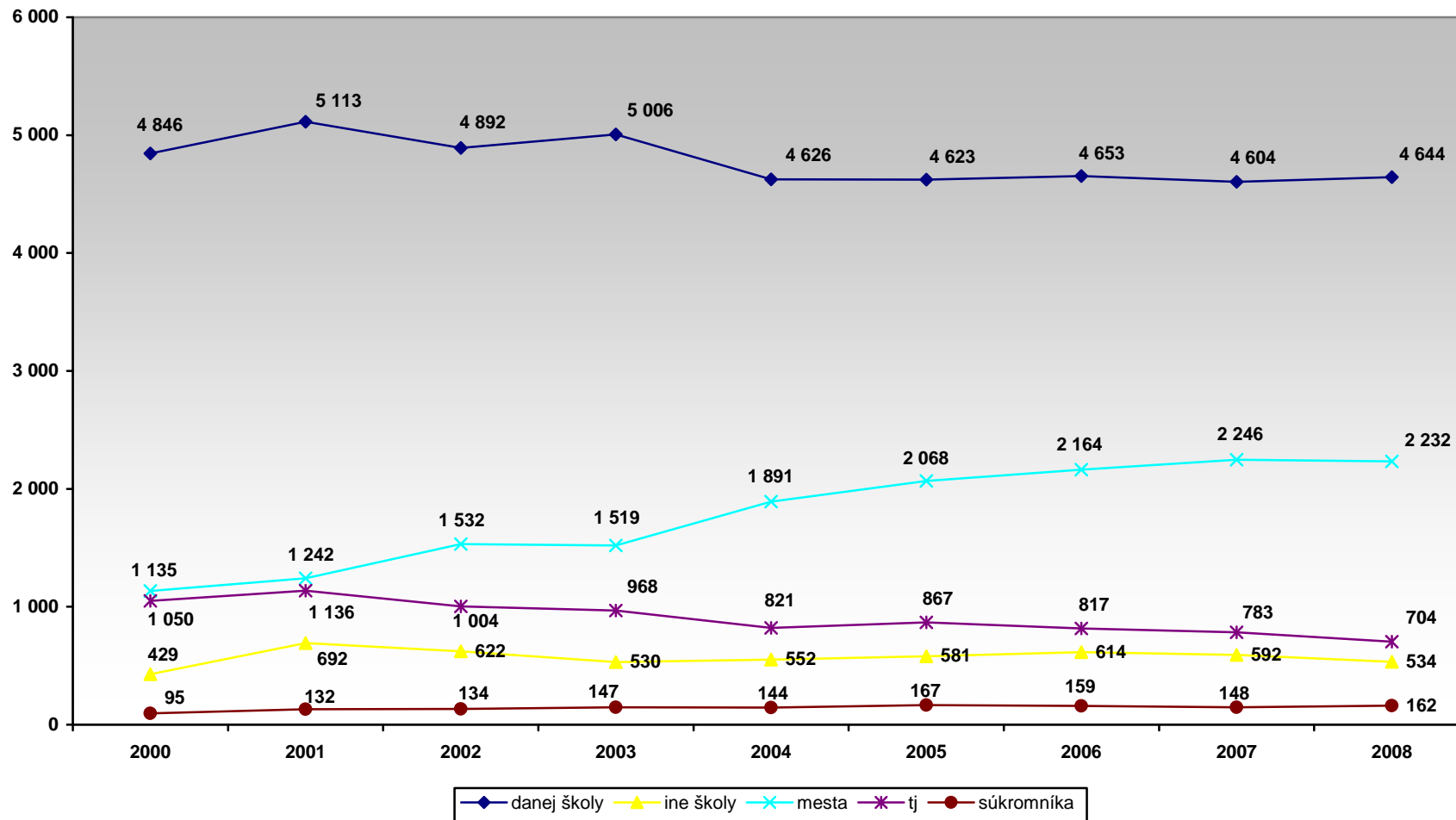
V roku 2008 predstavovali najpočetnejšiu skupinu telovýchovné zariadenia v priamom vlastníctve základnej školy. Predstavovali viac ako polovicu (56,11%; 4 644) z celkového počtu telovýchovných zariadení, ktoré v školskom roku 2008/2009 základné školy využívali. Druhou najpočetnejšou skupinou boli TV zariadenia vo vlastníctve mesta (2 232/26,97%), nasledovali zariadenia vo vlastníctve telovýchovných jednôt a iných občianskych združení (704/8,51%) a zariadenia vo vlastníctve iných škôl (534/6,45%). Najnižší podiel predstavovali zariadenia súkromníkov (162/1,96%).

Graf 37 - Telovýchovné zariadenia na ZŠ podľa vlastníctva

Z celkového počtu 8 276 telovýchovných zariadení, ktoré využívali základné školy, bolo až 19,04% (1 576) telocviční. Futbalových ihrísk bolo v roku 2008 zaznamenaných 1 362 (16,46% z celkového počtu TV zariadení využívaných ZŠ) a 1 150 (13,90%) viacúčelových otvorených ihrísk. Vyššie počty boli zaznamenané ešte v prípade volejbalových ihrísk (540/6,52%) a atletických dráh (514/6,21%).

Graf 36 - Vývoj počtu telovýchovných zariadení podľa vlastníka

Najmenšiu kategóriu (zo štandardne zisťovaných) predstavovali kryté bazény (75/0,91%). Iné, ako štandardne zisťované, telovýchovné zariadenia predstavovali 2,60% podiel na celkovom počte TV zariadení využívaných ZŠ.

V porovnaní s predchádzajúcim rokom, bolo v roku 2008 využívali základné školy celkovo o 97 telovýchovných zariadení menej. Najvýraznejšie sa tento medziročný pokles prejavil v prípade volejbalových ihrísk (-55). K značnému poklesu došlo aj v kategórii basketbalových ihrísk (-27) a atletických dráh (-25). V porovnaní s predchádzajúcim rokom základné školy vyživali výrazne viac viacúčelových otvorených ihrísk (74).

Tabuľka 25 – Telovýchovné zariadenia využívané ZŠ v SR podľa vlastníctva a druhu

Druh zariadenia	Počet zariadení	v tom vo vlastníctve					počet zariadení v roku 2007	medziročný rozdiel
		danej školy	inej školy	mesta	TJ, iné OZ	súkromníka		
Telocvičňa	1 576	1 161	153	240	16	6	1 594	-18
Posilňovňa	486	323	18	95	28	22	466	20
Futbalové ihrisko	1 362	350	54	531	418	9	1 382	-20
Hádzanárske ihrisko	408	320	25	46	17	0	426	-18
Basketbalové ihrisko	317	237	24	50	5	1	344	-27
Volejbalové ihrisko	540	436	23	66	14	1	595	-55
Tenisové ihrisko	375	160	12	109	65	29	377	-2
Atletická dráha	514	329	57	96	31	1	539	-25
Krytý bazén	313	15	64	182	16	36	318	-5
Nekrytý bazén	75	0	0	63	4	8	75	0
Športová hala	127	8	11	90	11	7	131	-4
Zimný štadión	127	1	0	114	8	4	130	-3
Viacúčelové otvorené ihrisko	1 150	722	58	335	29	6	1 076	74
Gymnastická telocvičňa	349	297	13	36	2	1	354	-5
Pohybové štúdio	130	107	2	16	4	1	125	5
Otvorená ľadová plocha	212	47	5	127	23	10	223	-11
Iné	215	131	15	36	13	20	218	-3
Spolu	8 276	4 644	534	2 232	704	162	8 373	-97

Z hľadiska vlastníctva TV zariadení boli najpočetnejšie zariadenia vo vlastníctve danej školy, z ktorých rovnú štvrtinu (25,00%) tvorili telocvične. Druhou najpočetnejšou skupinou boli viacúčelové otvorené ihriská (722/15,55%).

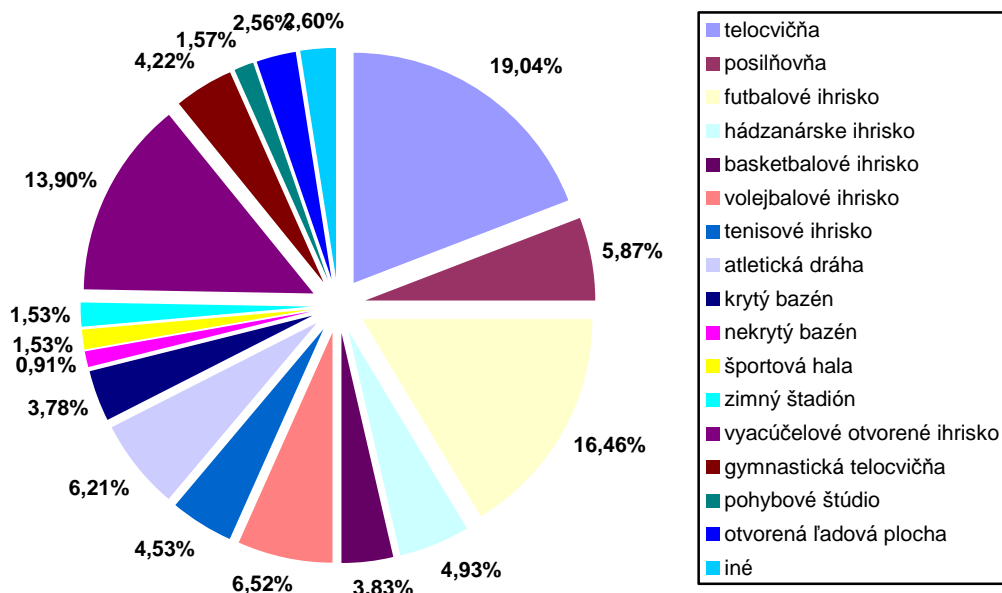
Základné školy v roku 2008 mali vo svojom vlastníctve osem (0,17%) športových hál, jeden zimný štadión (0,02%) ale nevlastnili ani jeden nekrytý bazén. Okrem štandardne zisťovaných TV zariadení vlastnili ešte 131 iných športových objektov.

Základné školy využívali až 153 prípadoch telocvične iných škôl. Z mestských telovýchovných zariadení boli najčastejšie využívané futbalové ihriská (531), viacúčelové otvorené ihriská (335) a telocvične (240).

Telovýchovné jednoty a iné OZ najčastejšie poskytovali základným školám futbalové (418), respektíve tenisové ihriská (65). V prípade súkromníkov dominovali kryté bazény (36) nasledované tenisovými ihriskami (29) a posilňovňami (22).

Graf 38 prináša prehľad zloženia telovýchovných zariadení využívaných základnými školami podľa druhu.

Graf 38 - Telovýchovné zariadenia podľa druhu

Najviac telovýchovných zariadení využívaných ZŠ bolo v roku 2008 evidovaných v Prešovskom kraji (1 288/15,56% z celkového počtu TV zariadení využívaných ZŠ). Nasledoval Nitriansky (1 159/14,00%), Košický (1 156/13,97%) a Banskobystrický kraj (1 103/13,33%). Najnižší počet TV zariadení využívali základné školy v Bratislavskom kraji (753), konkrétne sa jednalo iba 9,10% z celkového počtu. V porovnaní s predchádzajúcim rokom najvýraznejšie poklesol počet telovýchovných zariadení využívaných základnými školami v Prešovskom kraji (-109 zariadení). Naopak, v kraji Banskobystrickom bol zaznamenaný výrazný medziročný nárast (54 zariadení).

Tabuľka 26 – Telovýchovné zariadenia využívané ZŠ podľa krajov SR

kraj	Počet zariadení	v tom vo vlastníctve					vlastníctvo danej školy	počet zariadení v roku 2007	medziročný rozdiel
		danej školy	inej školy	mesta	TJ, iné OZ	súkromníka			
Bratislavský	753	526	92	88	38	9	69,85%	780	-27
Trnavský	939	546	59	227	92	15	58,15%	929	10
Trenčiansky	843	448	37	267	75	16	53,14%	862	-19
Nitriansky	1 159	596	93	375	78	17	51,42%	1 174	-15
Žilinský	1 035	570	41	282	120	22	55,07%	1 025	10
Banskobystrický	1 103	536	55	364	110	38	48,59%	1 049	54
Prešovský	1 288	695	70	384	104	35	53,96%	1 397	-109
Košický	1 156	727	87	245	87	10	62,89%	1 157	-1
SR	8 276	4 644	534	2 232	704	162	56,11%	8 373	-97

Najviac telovýchovných zariadení vlastnili základné školy v Košickom kraji (727/62,89% z celkového počtu TV zariadení využívaných ZŠ v danom kraji). Nasledovali ZŠ Prešovského (695/53,96%) a Nitrianskeho kraja (596/51,42%). Naopak, najmenej TV

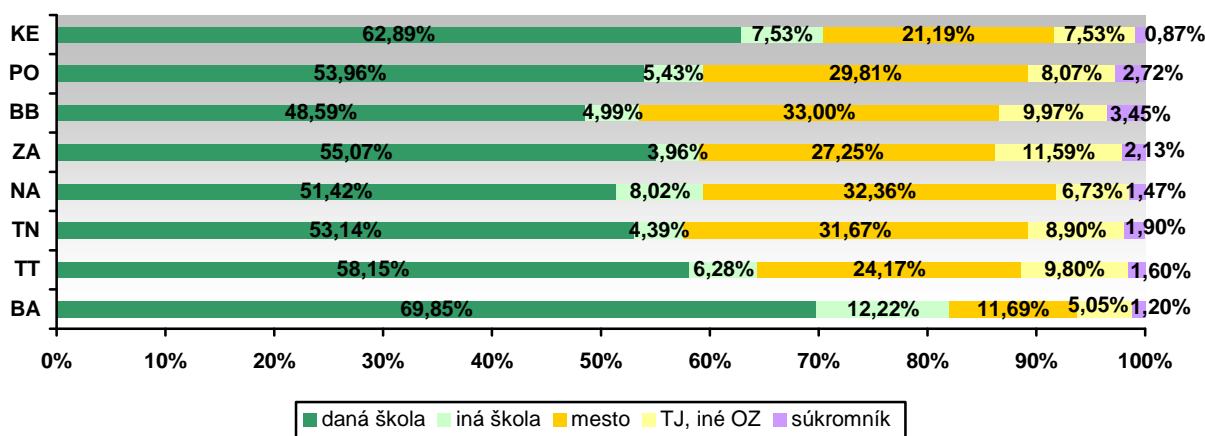
zariadení vlastnili základné školy Trenčianskeho kraja (448/53,14%). Najvyšší podiel telovýchovných zariadení vo vlastníctve danej školy bol zaznamenaný v Bratislavskom kraji, kde tieto TV zariadenia predstavovali až 69,85% zo všetkých, ktoré základné školy využívali.

Na telovýchovné zariadenia inej školy boli v najväčšej miere odkázané základné školy Nitrianskeho (93) a Bratislavského kraja (92). V najmenšej miere ich využívali školy v Trenčianskom kraji (37).

Mestské TV objekty využívali najväčšom počte školy Prešovského kraja (384) a najmenej základné školy v Bratislavskom kraji (88).

Zariadenia telovýchovných jednôt a iných občianskych združení najpočetnejšie využívali školy Žilinského kraja (120) a v najmenšej miere opäť ZŠ kraja Bratislavského (38), ktoré rovnako v najmenšej miere využívali aj TV zariadenia súkromníkov (9). Súkromné zariadenia najčastejšie využívali základné školy v Banskobystrickom kraji (38).

Graf 39 - Telovýchovné zariadenia podľa krajov SR a vlastníctva

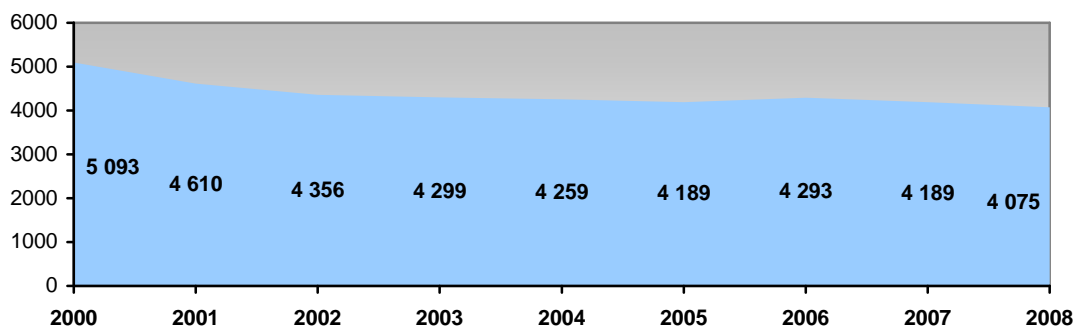
Vo všetkých krajoch prevažovali medzi telovýchovnými zariadeniami využívanými základnými školami zariadenia v priamom vlastníctve škôl. Graf 39 prináša prehľad zloženia telovýchovných zariadení v jednotlivých krajoch SR podľa vlastníctva.

3.2. Stredné školy

Stredné školy k 31.12.2008 využívali spolu 4 075 telovýchovných zariadení, čo predstavuje v porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho roka pokles o 114 TV zariadení. Tento pokles sa najvýraznejšie prejavil v prípade zariadení v priamom vlastníctve škôl (medziročný pokles o 93 zariadení). Nárast bol zaznamenaný iba v kategórii súkromných zariadení (+38) a zariadení vo vlastníctve miest (22).

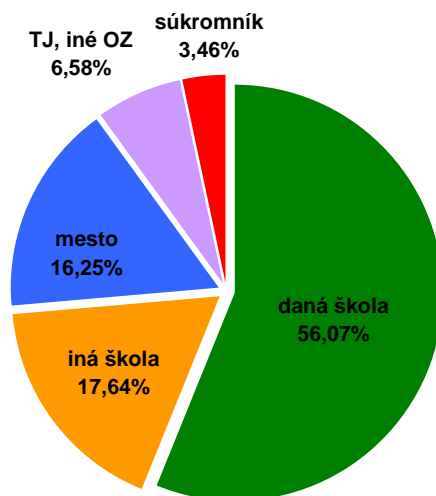
Vývoj počtu zariadení má od roku 2000 klesajúci charakter (s výnimkou v roku 2006, kedy bol zaznamenaný ojedinelý medziročný nárast). Podrobné informácie prináša graf 40.

Graf 40 - Vývoj počtu TV zariadení využívaných strednými školami

Nadpolovičná väčšina (56,07%) telovýchovných zariadení, ktoré využívali stredné školy, bola v osobnom vlastníctve škôl. Jednalo sa konkrétne o 2 285 TV zariadení. Okrem toho využívali školy aj zariadenia iných škôl (719/17,64%), miest (662/16,25%), telovýchovných zväzov a iných občianskych združení (268/6,58%). V najmenej miere (141/3,46%) využívali zariadenia vo vlastníctve súkromníkov.

Graf 41 - Telovýchovné zariadenia využívané SŠ podľa vlastníctva

Najpočetnejšími z telovýchovných zariadení, ktoré využívali stredné školy boli telocvične (806). Predstavovali 19,78% podiel z celkového počtu TV zariadení využívaných SŠ. Druhou najpočetnejšou skupinou boli posilňovne (689/16,91%), s výrazným odstupom nasledovali viacúčelové otvorené ihriská (357/8,76%), atletické dráhy (302/7,41%), futbalové (298/7,31%) a tenisové ihriská (295/7,24%). Najnižší počet predstavovali nekryté bazény (36/0,88%) a otvorené ľadové plochy (39/0,96%).

Stredné školy okrem vlastných zariadení využívali 1 790 telovýchovných zariadení iných subjektov, z ktorých najpočetnejšie boli TV zariadenia vo vlastníctve iných škôl. Jednalo sa o 719 zariadení, z ktorých najviac (214) predstavovali telocvične.

Zariadení vo vlastníctve miest využívali spolu 662, pričom primárne sa jednalo o kryté bazény (111) a zimné štadióny (64). Taktiež väčšina nekrytých bazénov (29), ktoré využívali stredné školy bola vo vlastníctve miest. Prostredníctvom telovýchovných jednôt a iných OZ si školy najčastejšie zabezpečovali prístup k tenisovým (55) a futbalovým ihriskám (38). Súkromníci poskytovali SŠ hlavne posilňovne (35) a tenisové ihriská (31).

V porovnaní s predchádzajúcim rokom bol zaznamenaný pokles počtu telovýchovných zariadení využívaných strednými školami. Jednalo sa o celkový pokles 178 zariadení, pričom najvýraznejšie sa medziročne znížil počet využívaných telocviční (-56).

Tabuľka 27 – Telovýchovné zariadenia využívané SŠ podľa vlastníka

Druh zariadenia	Počet zariadení	v tom vo vlastníctve					počet zariadení v roku 2007	medziročný rozdiel
		danej školy	inej školy	mesta	TJ, iné OZ	súkromníka		
Telocvičňa	806	500	214	52	30	10	862	-56
Posilňovňa	689	533	72	28	21	35	693	-4
Futbalové ihrisko	298	108	68	79	38	5	319	-21
Hádzanárske ihrisko	138	82	29	19	4	4	143	-5
Basketbalové ihrisko	162	92	40	21	4	5	166	-4
Volejbalové ihrisko	244	155	48	16	18	7	266	-22
Tenisové ihrisko	295	154	34	21	55	31	295	0
Atletická dráha	302	107	93	68	30	4	329	-27
Krytý bazén	186	18	29	111	15	13	197	-11
Nekrytý bazén	36	1	0	29	2	4	40	-4
Športová hala	108	28	7	55	14	4	115	-7
Zimný štadión	75	0	0	64	10	1	73	2
Viacúčelové otvorené ihrisko	357	245	54	43	10	5	356	1
Gymnastická telocvičňa	121	92	12	8	5	4	132	-11
Pohybové štúdio	139	114	8	11	3	3	135	4
Otvorená ľadová plocha	39	7	2	27	3	0	47	-8
Iné	80	49	9	10	6	6	85	-5
Spolu	4 075	2 285	719	662	268	141	4 253	-178

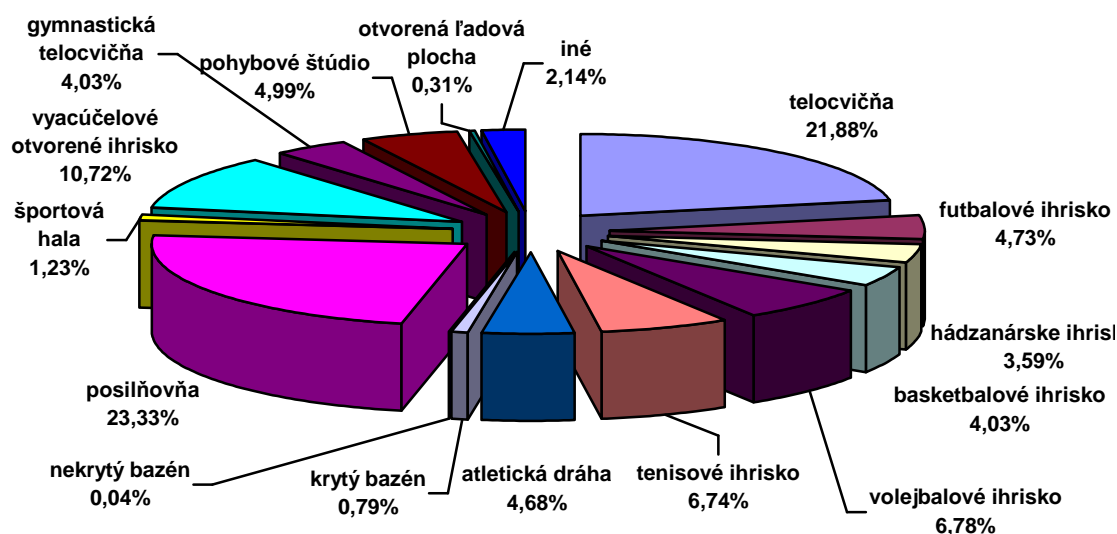
Prostredníctvom vlastných zariadení pokryli stredné školy 56,07% potrieb spojených so zabezpečením telovýchovných zariadení. Jednalo sa konkrétne o 2 285 zariadení, z ktorých boli najpočetnejšie posilňovne (533/77,36% z celkového počtu posilňovní využívaných SŠ v roku 2008), telocvične (500/62,03%) a s výrazným odstupom nasledovali viacúčelové otvorené ihriská (245/68,63%).

Najvyšší podiel vlastných zariadení bol zaznamenaný v prípade pohybových štúdií (114), kde predstavovali až 82,01% z celkového počtu zariadení daného typu využívaných SŠ.

Školy vlastnili sedem otvorených ľadových plôch, jeden nekrytý bazén a v roku 2008 nemala vo svojom vlastníctve ani jedna stredná škola zimný štadión. Okrem štandardne sledovaných telovýchovných zariadení, vlastnili stredné školy aj 49 iných zariadení.

Graf 42 prináša prehľad štruktúry telovýchovných zariadení vo vlastníctve stredných škôl.

Graf 42 - Telovýchovné zariadenia vo vlastníctve stredných škôl

Z celkového počtu 4 075 telovýchovných zariadení využívaných strednými školami bol najvyšší počet zaznamenaný v Košickom kraji. Jednalo sa o 653 zariadení, čo predstavovalo 16,02% podiel z celkového počtu TV zariadení. Nasledoval kraj Prešovský (634/15,56%), Bratislavský (562/13,79%) a Nitriansky (539/13,23%). V Trnavskom kraji bolo zaznamenaných spolu 498 (12,22%) zariadení, v Banskobystrickom 457 (11,21%) a v Žilinskom 452 (11,09%). Najnižší počet telovýchovných zariadení využívali stredné školy v Trenčianskom kraji (280/6,87%). Medziročne najvýraznejšie poklesol počet telovýchovných zariadení využívaných strednými školami v Trenčianskom kraji (-96 zariadení). K výraznému poklesu došlo aj v kraji Banskobystrickom (-68).

Vlastných TV zariadení bolo najviac zaznamenaných v Prešovskom kraji (369), pričom najvyšší podiel k celkovému počtu využívaných bol evidovaný v kraji Žilinskom (286 zariadení), čo predstavovalo 63,27% podiel na celkovom počte využívaných TV zariadení v danom kraji.

Tabuľka 28 – Počet telovýchovných zariadení pre stredné školy podľa krajov

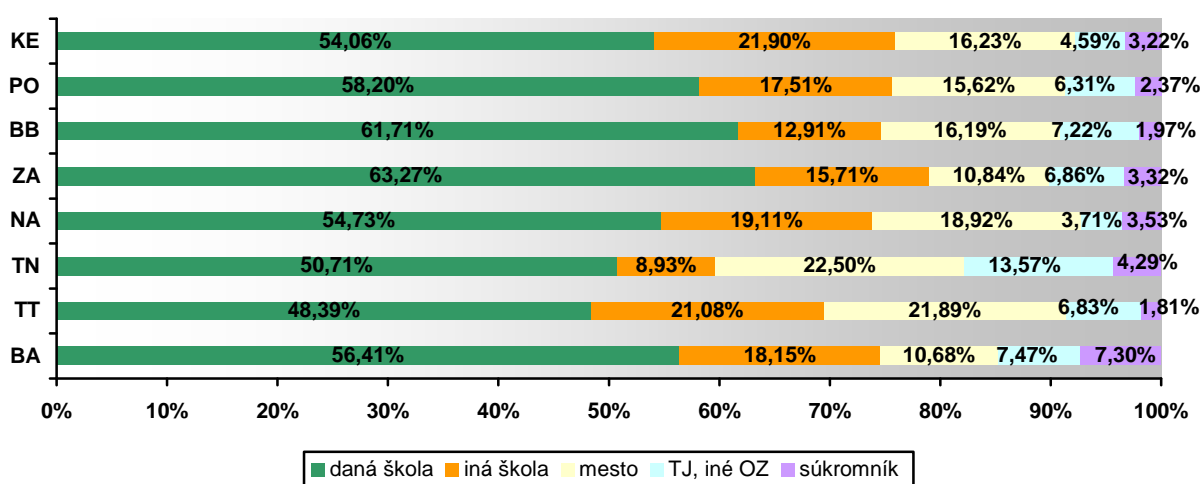
Druh zariadenia	Počet zariadení	v tom vo vlastníctve					vlastníctvo danej školy	počet zariadení v roku 2007	medziročný rozdiel
		danej školy	inej školy	mesta	TJ, iné OZ	súkromníka			
Bratislavský	562	317	102	60	42	41	56,41%	585	-23
Trnavský	498	241	105	109	34	9	48,39%	496	2
Trenčiansky	280	142	25	63	38	12	50,71%	376	-96
Nitriansky	539	295	103	102	20	19	54,73%	517	22
Žilinský	452	286	71	49	31	15	63,27%	493	-41
Banskobystrický	457	282	59	74	33	9	61,71%	525	-68
Prešovský	634	369	111	99	40	15	58,20%	622	12
Košický	653	353	143	106	30	21	54,06%	639	14
SR	4 075	2 285	719	662	268	141	56,07%	4 253	-178

Mestské telovýchovné zariadenia využívali v najväčšom množstve stredné školy v Trnavskom (109/16,47%), Košickom (106/16,01%) a Nitrianskom kraji (102/15,41%). Naopak najnižší počet mestských zariadení využívali SŠ v Žilinskom kraji (49), čo predstavuje 7,40%.

Prostredníctvom telovýchovných jednôt a občianskych združení si najčastejšie zabezpečovali telovýchovné zariadenia SŠ v Bratislavskom kraji (42), naopak v najnižšej miere to boli školy v kraji Nitrianskom (20).

Súkromné TV objekty využívali najčastejšie taktiež SŠ v Bratislavskom kraji (41) a najmenej školy v krajoch Trnavskom a Banskobystrickom (zhodne po 9 zariadení).

Graf 43 - Telovýchovné zariadenia v krajoch SR podľa vlastníctva

Telovýchovné zariadenia vo vlastníctve stredných škôl tvorili takmer vo všetkých krajoch viac ako 50% podiel z celkového počtu využívaných zariadení (okrem Trnavského kraja, kde vlastné TV zariadenia predstavovali 48,39% podiel z celkového počtu zariadení využívaných strednými školami). Podrobný prehľad percentuálneho zloženia TV zariadení využívaných strednými školami v jednotlivých krajoch SR podľa vlastníctva prináša graf 43.

3.3. Vysoké školy

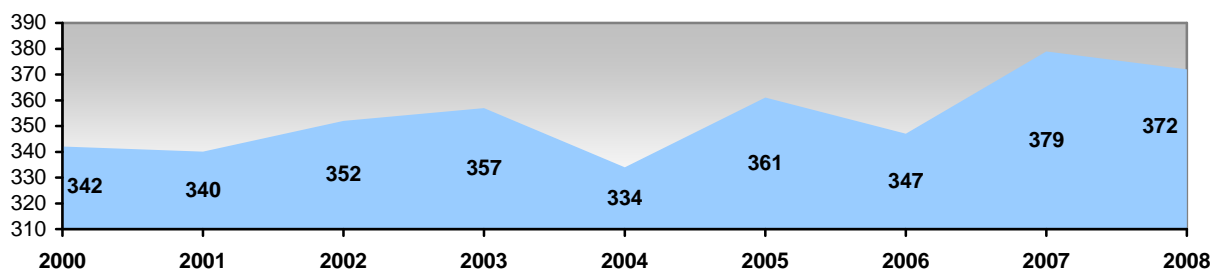
Vysoké školy k 31. decembra 2008 využívali spolu 372 telovýchovných zariadení, čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom prestavovalo medziročný pokles o sedem zariadení. Najvýraznejšie sa tento medziročný pokles prejavil v prípade zariadení vo vlastníctve vysokých škôl (-15) a pokles bol zaznamenaný aj v kategórii zariadení vo vlastníctve telovýchovných jednôt a občianskych združení (-7). Naopak vysoké školy v porovnaní s predchádzajúcim rokom vo výraznejšej miere využívali zariadenia iných škôl (+6), miest (+4) a súkromné zariadenia (+5).

Vývoj počtu telovýchovných zariadení využívaných vysokými školami zaznamenal od roku 2000 niekoľko výrazných výkyvov. Najnižší počet zariadení bol pritom evidovaný

v roku 2004 (334) a najvyšší v roku 2007, kedy vysoké školy využívali až 379 telovýchovných zariadení.

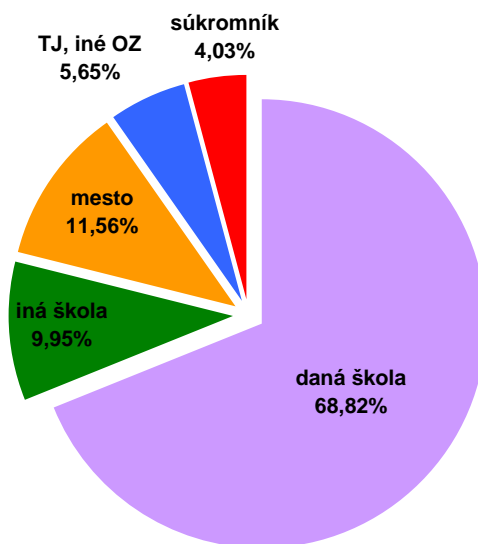
Prehľad vývoja počtu telovýchovných zariadení využívaných vysokými školami od roku 2000 prináša graf 44.

Graf 44 - Vývoj počtu telovýchovných zariadení využívaných vysokými školami

Telovýchovné zariadenia vo vlastníctve vysokých škôl v roku 2008 tvorili až 68,82% z celkového počtu TV zariadení, ktoré vysoké školy využívali. Druhou najpočetnejšou skupinou boli zariadenia vo vlastníctve miest (11,56%). Vysoké školy okrem toho využívali aj 37 (9,95%) zariadení iných škôl, 21 (5,65%) vo vlastníctve telovýchovných jednôt a občianskych združení a pätnásť (4,03%) súkromných telovýchovných zariadení.

Graf 45 - Telovýchovné zariadenia využívané VŠ podľa vlastníka

Z celkového počtu 372 TV zariadení až 18,82% (70) predstavovali telocvične. Druhou najpočetnejšou skupinou boli posilňovne (61/16,40%), tesne nasledované tenisovými ihriskami (58/15,59%). Vysoké školy využívali iba štyri nekryté bazény a rovnako po dve hádzanárske ihriská a otvorené ľadové plochy.

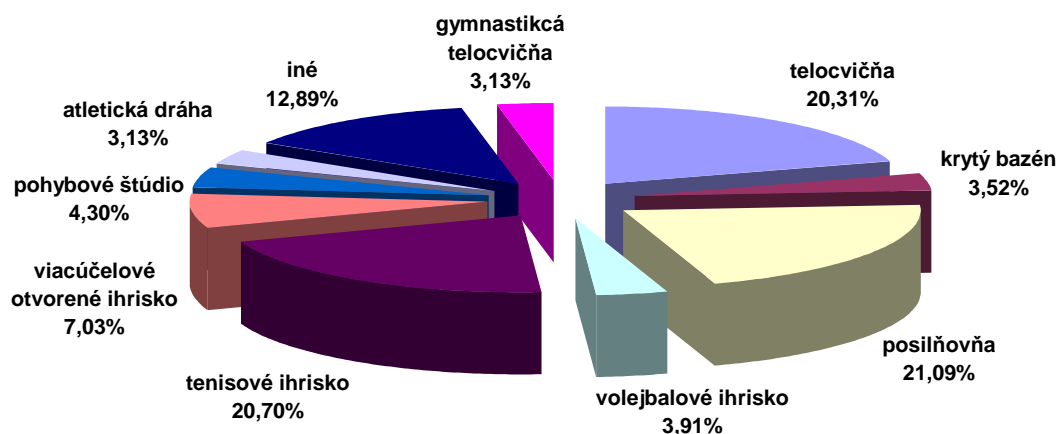
Tabuľka 29 – Telovýchovné zariadenia využívané VŠ podľa druhu

Druh zariadenia	Počet zariadení	v tom vo vlastníctve					počet zariadení v roku 2007	medziročný rozdiel
		danej školy	inej školy	mesta	TJ, iné OZ	súkromníka		
Telocvičňa	70	52	15	0	2	1	71	-1
Posilňovňa	61	54	0	0	4	3	66	-5
Futbalové ihrisko	12	6	0	3	3	0	13	-1
Hádzanárske ihrisko	2	1	0	1	0	0	3	-1
Basketbalové ihrisko	9	7	2	0	0	0	11	-2
Volejbalové ihrisko	15	10	3	1	0	1	12	3
Tenisové ihrisko	58	53	1	1	1	2	57	1
Atletická dráha	11	8	1	1	0	1	11	0
Krytý bazén	34	9	7	16	2	0	31	3
Nekrytý bazén	4	0	0	4	0	0	5	-1
Športová hala	20	6	5	5	2	2	16	4
Zimný štadión	11	0	0	8	1	2	12	-1
Viacúčelové otvorené ihrisko	21	18	0	0	3	0	22	-1
Gymnastická telocvičňa	10	8	1	1	0	0	9	1
Pohybové štúdio	12	11	0	0	1	0	16	-4
Otvorená ľadová plocha	2	0	0	2	0	0	1	1
Iné	20	13	2	0	2	3	23	-3
Spolu	372	256	37	43	21	15	379	-7

V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa celkový počet telovýchovných zariadení využívaných vysokými školami znížil mierne o sedem zariadení. Najvyšší pokles bol zaznamenaný v prípade posilňovní (-5) a v porovnaní s predchádzajúcim rokom využívali VŠ aj o 4 pohybové štúdiá menej. Pritom počet využívaných športových hál sa medziročne zvýšil o štyri a volejbalových ihrísk a krytých bazénov rovnako o tri.

Okrem vlastných zariadení využívali VŠ aj spolu 116 zariadení iných vlastníkov, z ktorých boli najpočetnejšie zariadenia vo vlastníctve mesta, kde dominovali kryté bazény (16) a zimné štadióny (8). Z vlastníctva iných škôl boli najčastejšie využívané telocvične (15) a kryté bazény (7). V prípade telovýchovných zariadení telovýchovných jednôt a občianskych združení boli počty využívaných zariadení rovnomerne rozložené, pričom najviac bolo posilňovní (4), rovnako ako v prípade súkromných zariadení (3 posilňovne a iné telovýchovné zariadenia).

Graf 46 - Telovýchovné zariadenia vysokých škôl

Zo zariadení v priamom vlastníctve vysokých škôl boli najpočetnejšie posilňovne (54/21,09%), tesne nasledované tenisovými ihriskami (53/20,70%) a telocvičňami (52/20,31%). Podrobný prehľad zloženia telovýchovných zariadení vysokých škôl prináša graf 44.

Tabuľka 30 – Telovýchovné zariadenia využívané vysokými školami podľa krajov SR

Druh zariadenia	Počet zariadení	v tom vo vlastníctve					vlastníctvo danej školy	počet zariadení v roku 2007	medziročný rozdiel
		danej školy	inej školy	mesta	TJ, iné OZ	súkromníka			
Bratislavský	154	118	12	7	12	5	76,62%	161	-7
Trnavský	14	2	4	6	1	1	14,29%	15	-1
Trenčiansky	6	2	1	2	0	1	33,33%	7	-1
Nitriansky	31	23	2	4	0	2	74,19%	30	1
Žilinský	57	30	12	10	4	1	52,63%	50	7
Banskobystrický	34	30	1	3	0	0	88,24%	34	0
Prešovský	25	14	1	8	0	2	56,00%	25	0
Košický	51	37	4	3	4	3	72,55%	57	-6
SR	372	256	37	43	21	15	68,82%	379	-7

V počte využívaných telovýchovných zariadení jednoznačne dominovali vysoké školy Bratislavského kraja, ktoré v roku 2008 využívali až 154 TV zariadení.

4. Informácie o rozšírenom vyučovaní predmetov a nepovinných predmetov na základných školách

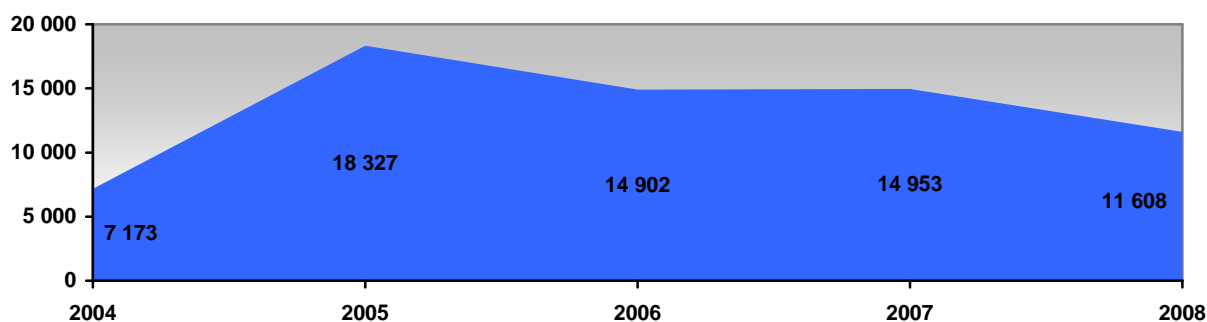
Informácie o rozšírenom vyučovaní predmetov a nepovinných predmetov v základných školách sú každoročne zisťované prostredníctvom výkazu Škol (MŠ SR)3b-01, oddiel II. nepovinné predmety, podľa stavu k 15. septembru.

Predmetom nasledujúcej časti sú údaje za predmety z oblasti športovej a pohybovej prípravy tak, ako ich vykázali jednotlivé ZŠ za rok 2008.

Vývoj počtu žiakov nepovinných predmetov z oblasti telovýchovy a športu⁴ má od roku 2006 klesajúci charakter. Aj rok 2008 sa niesol v nastúpenom trende, a tak bol zaznamenaný medziročný pokles žiakov o 3 345. Najvyšší počet žiakov nepovinných predmetov z oblasti TV a športu bol pritom evidovaný v roku 2005, kedy bol zaznamenaný aj najvyšší medziročný nárast (11 154).

Grafický prehľad vývoja počtu žiakov základných škôl navštevujúcich nepovinné predmety z oblasti telovýchovy a športu prináša graf 47.

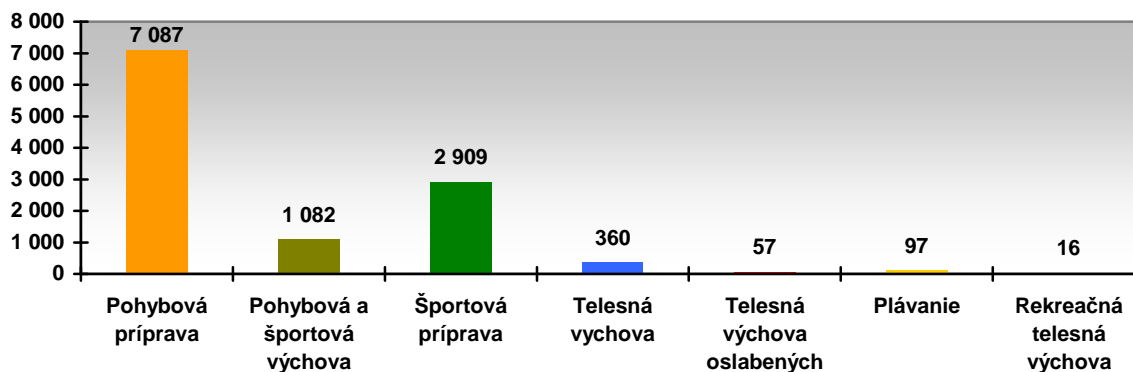
Graf 47 - Vývoj počtu žiakov vybraných nepovinných predmetov od roku 2004

Nepovinné predmety z oblasti telovýchovy a športu navštevovalo v roku 2008 spolu 11 608 žiakov základných škôl. Najvyšší záujem bol zaznamenaný o pohybovú prípravu (7 087), ktorej žiaci predstavovali až 61,05% z celkového počtu žiakov vybraných nepovinných predmetov. S výrazným odstupom nasledovala športová príprava, ktorej sa v roku 2008 venovalo spolu 2 909 žiakov (25,06%). Nižší počet žiakov bol zaznamenaný v rámci predmetu pohybová a športová príprava (1082/9,32%). Telesnú výchovu (v rámci nepovinných predmetov) navštevovalo 360 žiakov (3,10%), plávanie 97 (0,84%), telesnú výchovu oslabených 57 (0,49%) a rekreačnú telesnú výchovu šestnásť žiakov (0,14%).

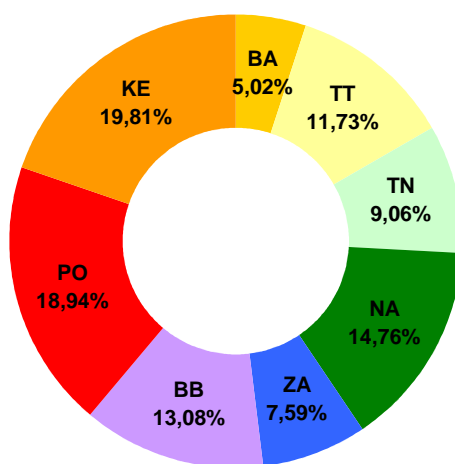
^{4/} Jedná sa o sumárne údaje za štátne a cirkevné základné školy v týchto kategóriách nepovinných predmetov: pohybová príprava, pohybová a športová výchova, športová príprava, telesná výchova, telesná výchova oslabených, plávanie, šach a rekreačná telesná výchova (šach bol pritom zaznamenaný iba v roku 2004 v prípade jednej cirkevnej školy a rekreačná telesná výchova iba v roku 2008 taktiež iba u jednej školy).

Graf 48 - Žiaci ZŠ vo vybraných nepovinných predmetoch

Najvyššie zastúpenie mali žiaci nepovinných predmetov z telovýchovnej oblasti v Košickom kraji. Jednalo sa o 2 300 žiakov, čo predstavovalo 19,81% z celového počtu žiakov daných predmetov. Druhou najpočetnejšou skupinou boli žiaci základných škôl v Prešovskom kraji (2 199/18,94%), nasledoval kraj Nitriansky (1 713/14,76%), Banskobystrický (1 518/13,08%), Trnavský (1 362/11,73%) a Trenčiansky (1 052/9,06%). Nižší počet žiakov bol zaznamenaný v Žilinskom kraji (881/7,59%) a najnižší v kraji Bratislavskom (583/5,02%).

Graf 49 - Rozloženie žiakov podľa krajov SR

Predmetom s najvyšším počtom žiakov bola pohybová príprava, v rámci ktorej bolo najviac žiakov zaznamenaných v Košickom kraji (1 697) a najmenej v kraji Trenčianskom (288).

V rámci pohybovej a športovej prípravy bolo evidovaných spolu 1 082 žiakov, z ktorých až 497 navštevovalo základné školy v Trenčianskom kraji. V Nitrianskom kraji nebol v roku 2008 zaznamenaný ani jeden žiak, ktorý by navštevoval daný predmet.

Športovú prípravu navštevovalo najviac žiakov v Prešovskom kraji (555) a naopak najnižší počet v kraji Bratislavskom (131).

Telesná výchova v rámci nepovinných predmetov mala najviac žiakov v Trenčianskom kraji (115) a v krajoch Bratislavskom, Nitrianskom, Žilinskom a Prešovskom nebol v roku 2008 v rámci nepovinnnej telesnej výchovy zaznamenaný ani jeden žiak.

Nepovinný predmet plávanie vyučovali základné školy iba v dvoch krajoch, a to Nitrianskom (77 žiakov) a Košickom (20 žiakov).

Telesnú výchovu oslabených navštevovalo v Žilinskom kraji 25 žiakov, v kraji Prešovskom to bolo o jedného žiaka menej (24) a v Nitrianskom kraji boli evidovaní ôsmi žiaci.

V rámci rekreačnej telesnej výchovy bolo zaznamenaných šestnásť žiakov, všetci v kraji Prešovskom.

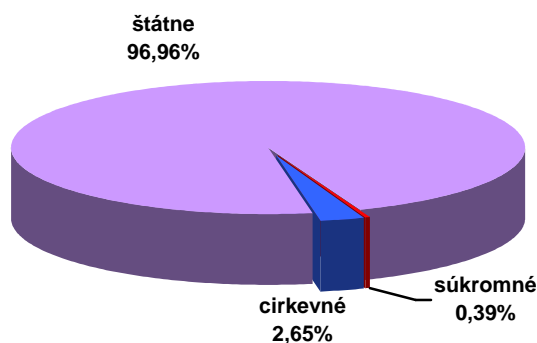
Tabuľka 31 – Prehľad žiakov zaradených do nepovinných predmetov z oblasti telovýchovy

kraj	Pohybová príprava	Pohybová a športová výchova	Športová príprava	Telesná výchova	Telesná výchova oslabených	Plávanie	Rekreačná telesná výchova
Bratislavský	388	64	131	0	0	0	0
Trnavský kraj	796	97	380	89	0	0	0
Trenčiansky	288	497	152	115	0	0	0
Nitriansky	1 173	0	455	0	8	77	0
Žilinský	370	30	456	0	25	0	0
Banskobystrický	998	129	258	133	0	0	0
Prešovský	1 377	227	555	0	24	0	16
Košický	1 697	38	522	23	0	20	0
SR	7 087	1 082	2 909	360	57	97	16
SR 2007	9 240	2 031	2 791	302	87	224	0

Z hľadiska zriaďovateľa základnej školy mali najpočetnejšie zastúpenie žiaci štátnych základných škôl. Jednalo sa celkovo o 11 255 žiakov, ktorí navštevovali vybrané nepovinné predmety, čo predstavovalo 96,96% podiel na danej skupine žiakov. V rámci cirkevných ZŠ bolo evidovaných 308 žiakov (2,65%) a súkromných iba 45 žiakov (0,39%).

V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa v roku 2008 znížil počet žiakov navštevujúcich nepovinný predmet pohybová príprava o 2153. Medziročný pokles počtu žiakov bol zaznamenaný aj v prípade predmetov pohybová a športová výchova (-949), plávanie (-127) a telesná výchova oslabených (-30). Naopak, počet žiakov navštevujúcich nepovinný predmet športová príprava sa medziročne zvýšil o 118 žiakov. Mierny nárast počtu žiakov bol evidovaný aj u nepovinnnej telesnej výchovy (58). Oproti roku 2007 základné školy vyučovali aj jeden nový nepovinný predmet z oblasti telesnej kultúry. Jednalo sa o rekreačnú telesnú výchovu, ktorú v roku 2008 navštevovalo 16 žiakov.

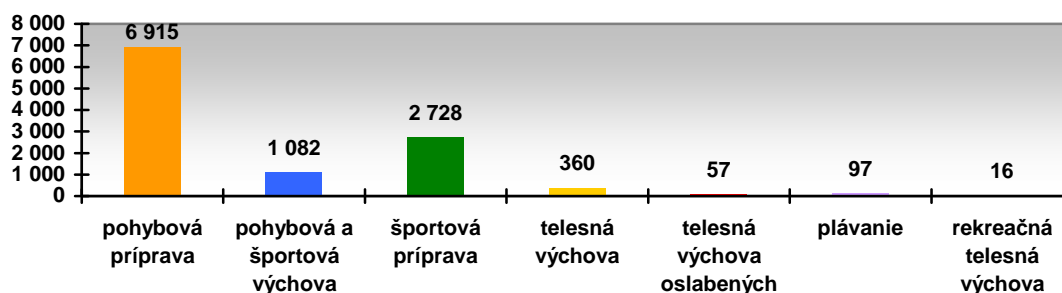
Graf 50 - Žiaci nepovinných predmetov podľa zriaďovateľa ZŠ

4.1. Štátne základné školy

Na štátnych základných školách dominoval v prípade vybraných nepovinných predmetov u žiakov záujem o pohybovú prípravu, ktorú navštevovalo až 6 915 žiakov. Výrazne nižší počet žiakov pripadol na športovú prípravu (2 728) a pohybovú a športovú výchovu (1 082). Telesnú výchovu v rámci nepovinných predmetov navštevovalo 360 žiakov a plávanie 97. Telesnej výchove oslabených sa venovalo 57 žiakov a najnižší počet bol zaznamenaný na predmete rekreačná telesná výchova, kde bolo v roku 2008 zaznamenaných iba 16 žiakov.

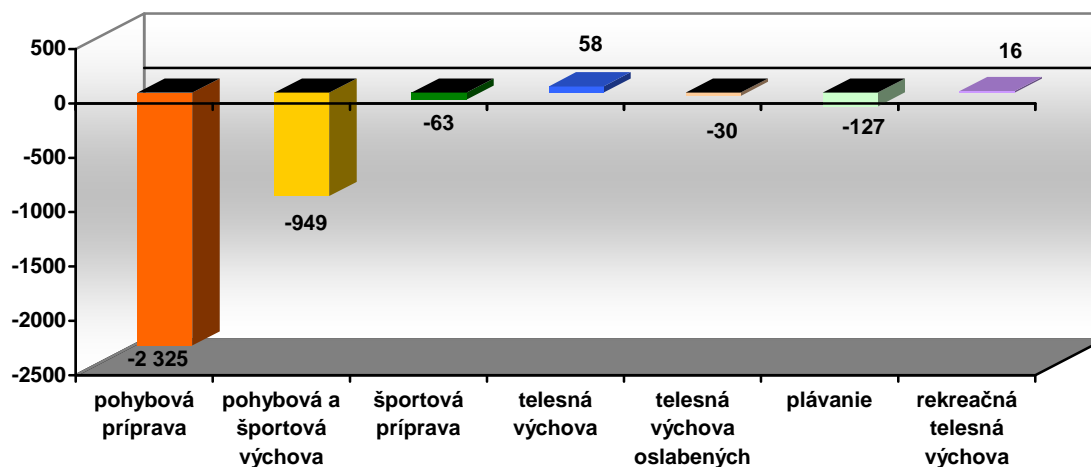
Graf 51 - Žiaci vybraných nepovinných predmetoch v štátnych ZŠ

V porovnaní s predchádzajúcim rokom bolo na štátnych základných školách v rámci nepovinných predmetov z oblasti telesnej kultúry zaznamenaných o 5 427 žiakov menej. Tento medziročný pokles bol najvýraznejšie badateľný na počte žiakov pohybovej prípravy, kde ich počet medziročne poklesol až o 2 325. Výrazný pokles počtu žiakov bol evidovaný aj na predmete pohybová a športová výchova (-949). V rámci predmetu plávanie bol medziročný pokles -127 žiakov, športovú prípravu v porovnaní s predchádzajúcim rokom navštevovalo o 63 žiakov menej a telesná výchova oslabených zaznamenala pokles o tridsať žiakov. Jediným predmetom, ktorý sa vyučoval aj v predchádzajúcom roku a v roku 2008

zaznamenal prírastok počtu žiakov bola nepovinná telesná výchova. Nárast počtu žiakov bol zaznamenaný aj na predmete rekreačná telesná výchova. Tá sa však v roku 2007 nevyučovala ani na jednej štátnej základnej škole.

Graf 52 - Medziročný rozidiel počtu žiakov vybraných voliteľných predmetov

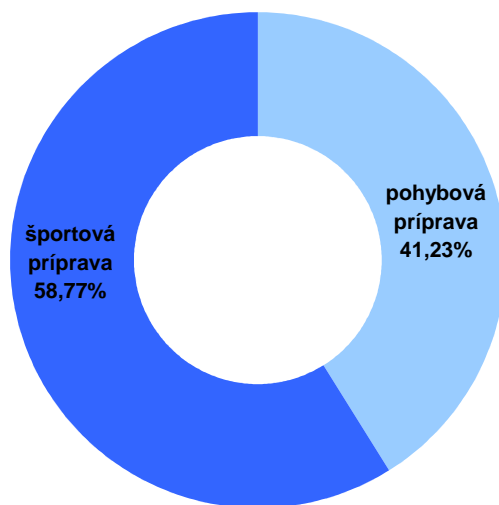
4.2. Súkromné základné školy

Súkromné školy v roku 2008 vyučovali z nepovinných predmetov z oblasti telesnej kultúry iba pohybovú prípravu, ktorej sa celkovo zúčastnilo 45 žiakov. V porovnaní s predchádzajúcim rokom to predstavuje nárast, keďže v roku 2007 nebol evidovaný ani jeden žiak súkromnej základnej školy, ktorý by navštevoval nepovinný predmet z oblasti telesnej kultúry.

4.3. Cirkevné základné školy

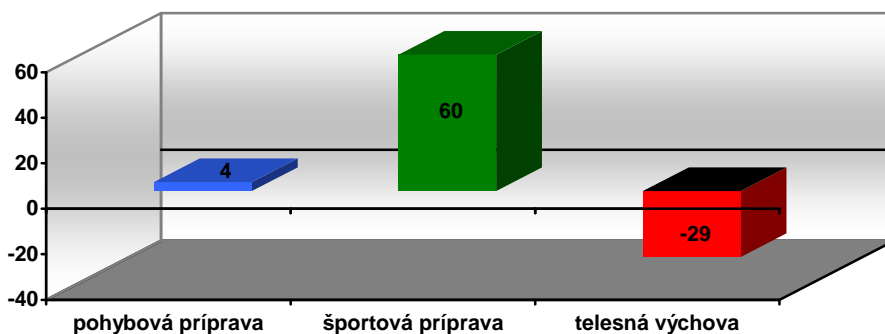
Cirkevné základné školy v školskom roku 2008/2009 vyučovali iba dva nepovinné predmety z oblasti telesnej kultúry. Jednalo sa o športovú prípravu, ktorú navštevovalo 181 žiakov (58,77%) a pohybovú prípravu so 127 žiakmi (41,23%).

Graf 53 - Žiaci vybraných nepovinných predmetov na cirkevných ZŠ

Porovnaní s predchádzajúcim rokom zaznamenali cirkevné základné školy na nepovinných predmetoch z oblasti telesnej kultúry o 35 žiakov viac. Najvýraznejší nárast bol pritom zaznamenaný v na predmete športová príprava (+60 žiakov). Žiacka základňa nepovinného predmetu pohybová príprava sa zvýšila o štyroch žiakov a počet žiakov telesnej výchovy (ako nepovinného predmetu) sa medziročne znížil o 29 žiakov, čo v praxi znamenalo, že v roku 2008 dosiahol počet žiakov daného predmetu nulovú hodnotu.

Graf 54 - Medziročná zmena počtu žiakov vybraných voliteľných predmetov na cirkevných ZŠ

5. Informácie o zariadení určenom na voľný čas a záujmovú činnosť detí a mládeže

Voľno-časové zariadenia predstavujú významný článok v systéme podchycovania mladých športových talentov. Prostredníctvom pravidelnej záujmovej činnosti v rámci školských stredísk záujmovej činnosti (ŠSZČ) a centier voľného času (CVČ) je možné lepšie podchytiť (športovo) talentovanú mládež a smerovať ju k ďalšiemu rozvíjaniu osobných vlôh v rámci systematickej športovej prípravy.

Centrá voľného času okrem pravidelných záujmových krúžkov, v ktoré vytvárajú podmienky pre systematickú prácu s ich členmi, organizujú aj príležitostné podujatia, ktoré sú otvorené širšiemu spektru účastníkov, ktorí nemusia byť nevyhnutne organizovaní v existujúcich krúžkoch, čím sa otvára priestor nielen pre oddych a praktickú realizáciu účastníkov podujatí, ale aj pre potencionálne identifikovanie nových talentov.

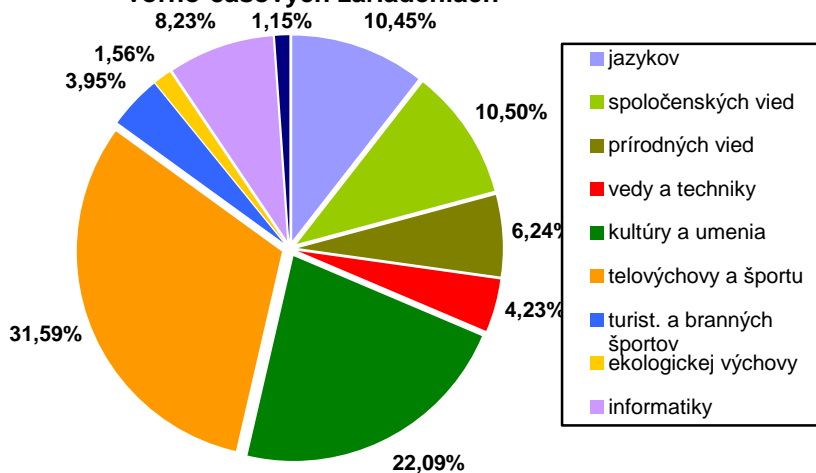
5.1. Krúžky pravidelnej záujmovej činnosti v CVČ a ŠSZČ

Organizácia krúžkov pravidelnej záujmovej činnosti predstavuje základnú činnosť, ktorú vyvíjajú školské strediská záujmovej činnosti a centrá voľného času. Krúžky sú organizované v rámci desiatich oblastí, z ktorých dve sú zamerané priamo na športovú oblasť:

1. krúžky telovýchovy a športu
2. krúžky turistických a branných športov

Pri pohľade na nasledujúcu grafickú prezentáciu je zrejmé, že krúžky zamerané na športovú oblasť predstavujú výraznú časť krúžkovej činnosti. V roku 2008 to bola v prípade krúžkov z oblasti telovýchovy a športu necelá tretina (4 022/31,59%) z celkového počtu krúžkov. Krúžky z oblasti turistických a branných športov tradične zaznamenávajú nižší podiel, avšak v porovnaní ostatnými oblasťami ani ten nie je zanedbateľný (503/3,95%).

Graf 55 - Štruktúra krúžkov pravidelnej záujmovej činnosti vo voľno-časových zariadeniach

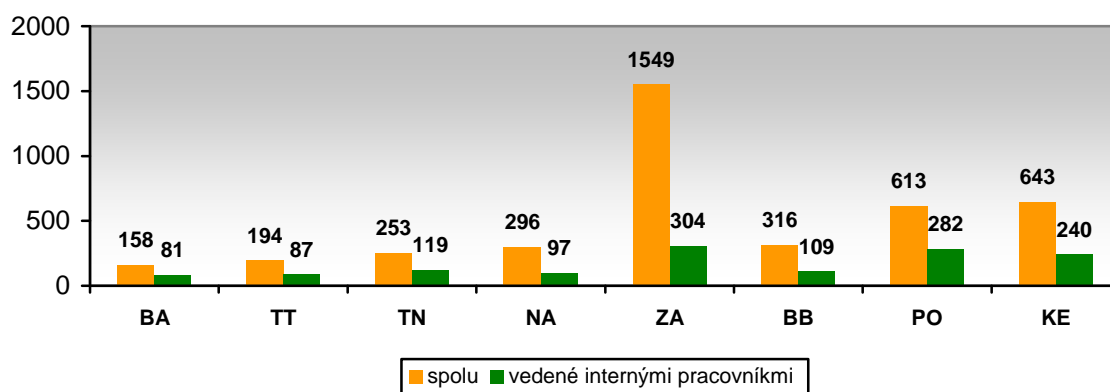

V porovnaní s predchádzajúcim rokom bol zaznamenaný nárast počtu krúžkov z oblasti telovýchovy a športu o 964, z toho počet krúžkov vedených internými pracovníkmi sa medziročne zvýšil o 160. Medziročná zmena počtu krúžkov z oblasti turistických a branných športov bola 153 krúžkov, z toho o 64 sa zvýšil počet krúžkov vedených internými pracovníkmi voľno-časových zariadení.

5.1.1. Pravidelné krúžky z oblasti športu

Podľa geografického rozloženia bolo v roku 2008 zaznamenaných najviac krúžkov z oblasti telovýchovy a športu v Žilinskom kraji (1549/38,51% z celkového počtu krúžkov TV a športu). S výrazným odstupom nasledoval kraj Košický (643/15,99%) a Prešovský (613/15,24%). V Banskobystrickom kraji bolo evidovaných spolu 316 (7,86%) krúžkov telovýchovy a športu, v Nitrianskom to bolo 296 (7,36%), v Trenčianskom 253 (6,29%), Trnavskom 194 (4,82%) a voľno-časové zariadenia v kraji Bratislavskom organizovali v roku 2008 iba 158 (3,93%) krúžkov z danej oblasti.

Graf 56 - Krúžky telovýchovy a športu podľa krajov SR

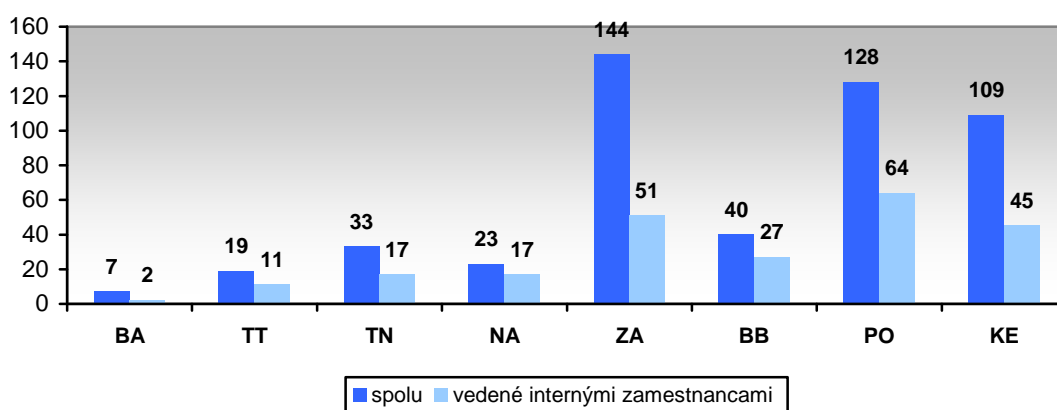

Ako vidieť z grafu 56, nie všetky krúžky boli vedené internými pracovníkmi voľno-časových zariadení, pričom najvyšší počet krúžkov vedených internými pracovníkmi bol zaznamenaný v Žilinskom kraji (304), čo bolo spôsobené faktom, že v danom kraji bol evidovaný aj najvyšší počet krúžkov telovýchovy a športu. Ak sa však pozrieme na percentuálny podiel krúžkov vedených internými pracovníkmi v porovnaní s celkovým počtom krúžkov daného typu, najvyšší podiel bol zaznamenaný v Bratislavskom kraji, kde bola viac ako polovica (51,27%) krúžkov telovýchovy a športu vedených internými pracovníkmi voľno-časového zariadenia. Naopak najnižší podiel bol evidovaný v prípade voľno-časových zariadení Žilinského kraja (19,63%). V celoslovenskom meradle sa pohybovalo zastúpenie krúžkov telovýchovy a športu vedených internými pracovníkmi na úrovni necelej tretiny (32,79%) z celkového počtu krúžkov v danej oblasti.

Ako už bolo zjavné z celkového percentuálneho zastúpenia krúžkov turistických a branných športov, ich počet v porovnaní s krúžkami telovýchovy a športu je rapídne nižší.

Z hľadiska geografického rozloženia bol najvyšší počet krúžkov z oblasti turistických a branných športov zaznamenaný v Žilinskom kraji (144/28,63% z celkového počtu krúžkov v danej oblasti), nasledovanom krajom Prešovským (128 krúžkov). V Košickom kraji sa jednalo o 109 (21,67%) krúžkov z danej oblasti a s výrazným odstupom nasledoval kraj Banskobystrický, kde voľno-časové zariadenia v roku 2008 zorganizovali štyridsať (7,95%) krúžkov z oblasti turistických a branných športov. V prípade zariadení Trenčianskeho kraja to bolo tridsaťtri (6,56%) krúžkov, v Nitrianskom kraji bolo evidovaných dvadsaťtri (4,57%) krúžkov, v Trnavskom devätnásť (3,78%) a v Bratislavskom kraji sa turistickým a branným športom venovalo iba sedem (1,39%) záujmových krúžkov v rámci v rámci činnosti voľno-časových zariadení.

Graf 57 - Krúžky turistických a branných športov podľa krajov SR

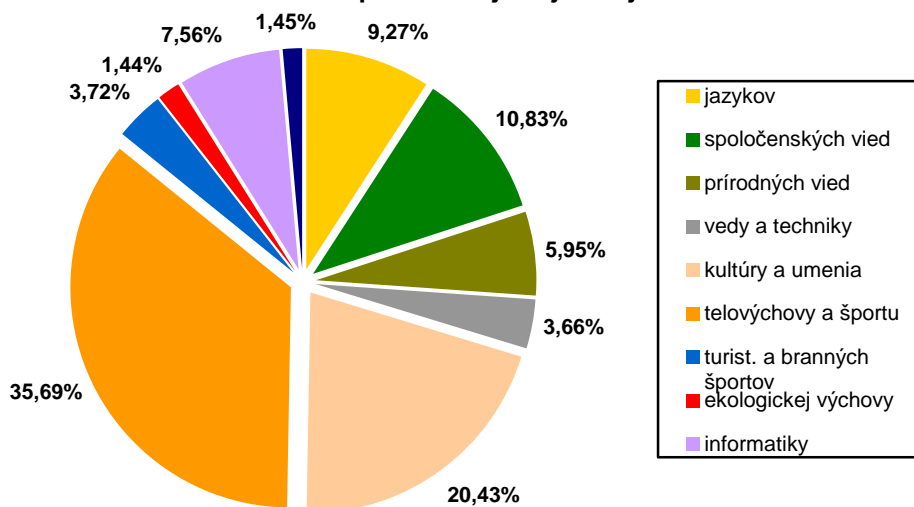

Aj v kategórii krúžkov turistických a branných športov bolo najviac krúžkov vedených internými zamestnancami zaznamenaných v Žilinskom kraji (144), pričom najvyšší percentuálny podiel bol zaznamenaný v Nitrianskom kraji (až 73,91%). U krúžkov turistických a branných športov bol zaznamenaný najvyšší podiel externe zabezpečenými krúžkami v Bratislavskom kraji, kde interní zamestnanci voľno-časových zariadení viedli iba 28,57% (2) krúžkov daného typu. V celoslovenskom meradle bolo 46,52% krúžkov z oblasti turistických a branných športov vedených internými zamestnancami zariadení.

5.1.2. Členská základňa krúžkov pravidelnej záujmovej činnosti

Rozloženie členskej základne v rámci desiatich oblastí záujmovej činnosti približne kopírovalo percentuálne zloženie krúžkov v jednotlivých oblastiach. V prípade krúžkov telovýchovy a športu tvorila členská základňa viac ako tretinu (67 450/35,69%) z celkového počtu členov krúžkov pravidelnej záujmovej činnosti za rok 2008. Členovia krúžkov turistických a branných športov tvorili 3,72% podiel (7 040) z celkového počtu členov krúžkov pravidelnej záujmovej činnosti.

Graf 58 - Členská základňa krúžkov pravidelnej záujmovej činnosti

V porovnaní s predchádzajúcim rokom bol zaznamenaný nárast počtu členov v oboch kategóriách športových krúžkov. V prípade krúžkov telovýchovy a športu predstavoval medziročný nárast 19 470 členov, pričom počet členov z vekovej kategórie do pätnásť rokov sa zvýšil o 13 969. Členská základňa krúžkov turistických a branných športov bola v roku 2008 v porovnaní s predchádzajúcim rokom väčšia o 1 575 členov (1 399 do 15 rokov).

Tabuľka 32 prináša prehľad zloženia členskej základne krúžkov pravidelnej záujmovej činnosti za športovú oblasť.

Ako je hneď na prvý pohľad zrejmé, primárnu zložku členskej základne krúžkov pravidelnej záujmovej činnosti (vo všeobecnosti) tvoria deti do 15 rokov, čo je podmienené už samotným pôsobením a zameraním voľno-časových zariadení. V prípade krúžkov telovýchovy a športu predstavovali deti do 15 rokov veku 89,17% podiel z celkového počtu členov krúžkov daného typu. Krúžky turistických a branných športov mali tento podiel ešte výraznejší. Bolo zaznamenané, že až 95,38% členov týchto krúžkov spadala do vekovej kategórie detí do 15 rokov veku.

Tabuľka 32 – Počet účastníkov pravidelnej záujmovej činnosti v športovej oblasti

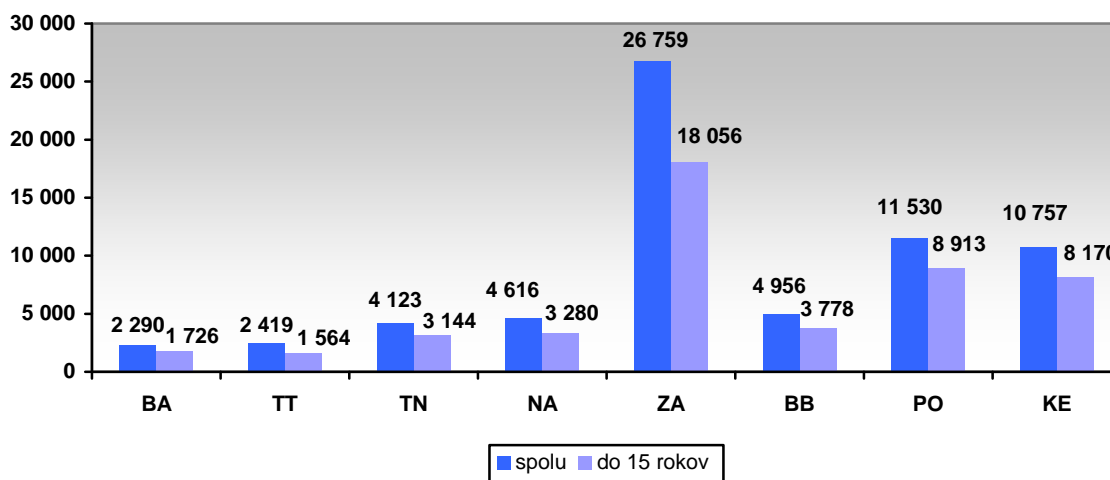
kraj	telovýchovy a športu		turistických a branných športov		spolu 2008		2007 spolu	medziročný rozdiel
	celkom	z toho do 15 r.	celkom	z toho do 15 r.	celkom	z toho do 15 r.		
BA	2 290	1 726	90	57	2 380	1 783	2 342	38
TT	2 419	1 564	244	186	2 663	1 750	2 524	139
TN	4 123	3 144	583	483	4 706	3 627	3 353	1 353
NA	4 616	3 280	256	216	4 872	3 496	4 728	144
ZA	26 759	18 056	1 886	1 548	28 645	19 604	17 051	11 594
BB	4 956	3 778	561	473	5 517	4 251	5 018	499
PO	11 530	8 913	1 819	1 611	13 349	10 524	8 510	4 839
KE	10 757	8 170	1 601	1 478	12 358	9 648	9 919	2 439
SR	67 450	48 631	7 040	6 052	74 490	54 683	53 445	21 045

Pravidelná záujmová činnosť z oblasti športu mala v roku 2008 členskú základňu 74 490 členov, čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom predstavovalo nárast o 21 045 členov. Táto pozitívna medziročná zmena sa najvýraznejšie prejavila na členskej základni krúžkov daného typu organizovaných voľno-časovými zariadeniami Žilinského kraja (nárast o 11 594 členov v porovnaní s predchádzajúcim rokom). Naopak, členská základňa športových krúžkov v Bratislavskom kraji sa medziročne zvýšila iba o 38 členov.

Najpočetnejšia členská základňa pravidelných krúžkov z oblasti telovýchovy a športu bola zaznamenaná v Žilinskom kraji. Jednalo sa konkrétne o 26 759 členov, z ktorých 67,48% predstavovali deti do 15 rokov (jednalo sa o druhý najnižší podiel tejto vekovej kategórie na členskej základni krúžkov daného typu). V celkovom počte členov nasledovali s výrazným odstupom krúžky voľno-časových zariadení Prešovského (11 530/77,30% členov do 15 rokov) a Košického kraja (10 757/75,95% členov do 15 rokov). S odstupom nasledovala členská základňa krúžkov daného typu v Banskobystrickom kraji (4 956/76,23% členov do 15 rokov), pričom najnižší počet členov krúžkov z oblasti telovýchovy a športu bol zaznamenaný v prípade krúžkov voľno-časových zariadení Bratislavského kraja (2 290 členov).

Podiel detí vo vekovej kategórii do 15 rokov predstavoval v celoslovenskom meradle 72,10% (48 631) z celkovej členskej základne krúžkov telovýchovy a športu.

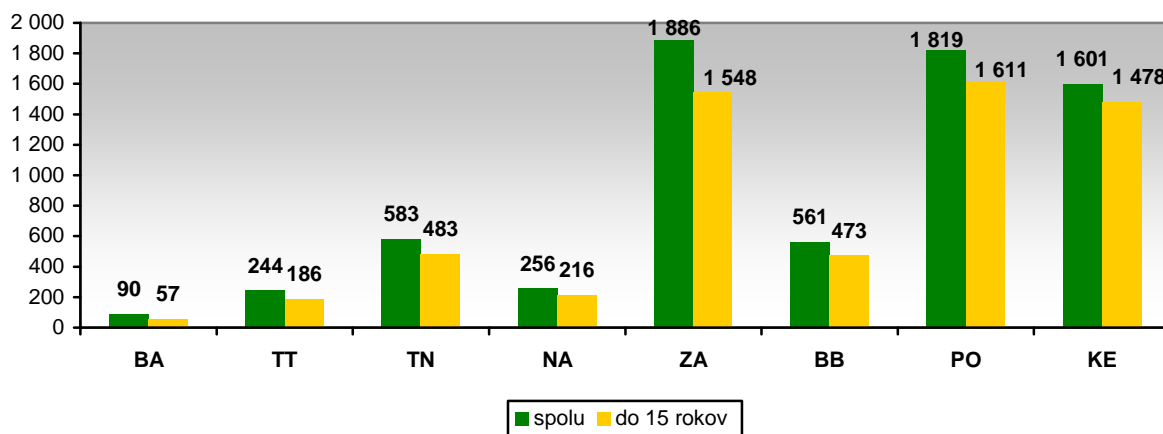
Graf 59 - Členská základňa krúžkov TV a športu podľa krajov

Najvyšší počet členov krúžkov turistických a branných športov bol zaznamenaný v Žilinskom kraji (1 886), ktorých 82,08% (1 548) tvorili deti do 15 rokov veku. V rozsiahlosti členskej základne nasledovali krúžky Prešovského (1 819/88,57% členov do 15 rokov), Košického kraja (1 601/92,32% členov do 15 rokov). S výrazným odstupom nasledovala členská základňa krúžkov Trenčianskeho kraja (583/82,85% členov do 15 r.). V krúžkoch z danej oblasti, ktoré boli evidované v Banskobystrickom kraji, bolo zaznamenaných 561 členov (z toho 84,31% do 15 rokov), v kraji Nitrianskom to bolo 256 a v Trnavskom 244 členov. Najnižšiu členskú základňu mali v roku 2008 krúžky turistických a branných športov v Bratislavskom kraji. Jednalo sa konkrétne o 90 členov, z ktorých

päťdesiatšedem (63,33%) spadali do vekovej kategórie detí do 15 rokov, čo predstavovalo najnižší podiel danej vekovej kategórie na členskej základni krúžkov v jednotlivých krajoch.

Graf 60 - Členská základňa krúžkov turistických a branných športov

V priemere na jeden krúžok telovýchovy a športu pripadalo 17 členov, pričom až najvyššiu priemernú členskú základňu mali krúžky daného typu v Prešovskom kraji (19). Naopak, najnižšiu priemernú členskú základňu dosahovali krúžky Trnavského kraja s dvanástimi členmi na krúžok.

Tabuľka 33 – Priemerný počet členov krúžkov podľa krajov SR

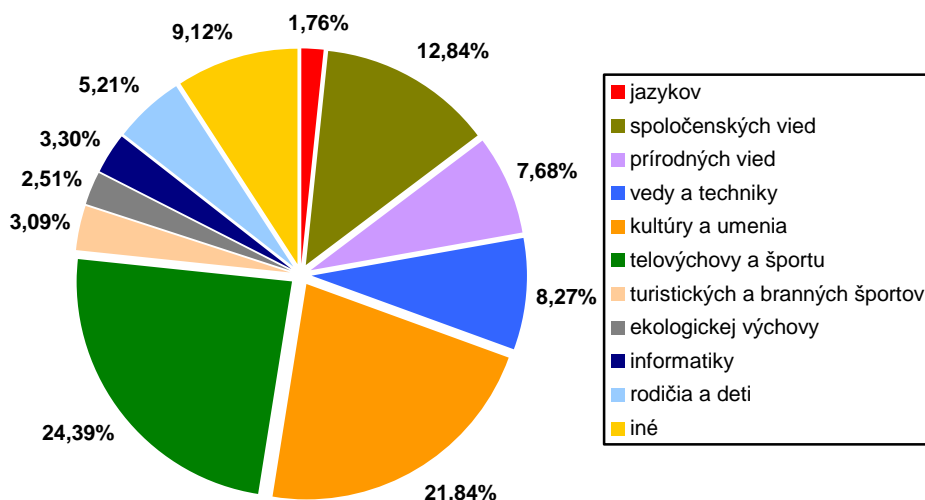
kraj	2008		2007	
	telovýchovy a športu	turistických a branných športov	telovýchovy a športu	turistických a branných športov
Bratislavský	14	13	14	17
Trnavský	12	13	13	13
Trenčiansky	16	18	16	19
Nitriansky	16	11	15	12
Žilinský	17	13	16	15
Banskobystrický	16	14	15	14
Prešovský	19	14	17	17
Košický	17	15	16	17
SR	17	14	16	16

Krúžky turistických a branných športov mali v roku 2008 zaznamenanú priemernú členskú základňu 14 členov, čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom predstavuje pokles priemernej účasti o dvoch členov na krúžok. Najviac členov na krúžok pripadalo na voľnočasové zariadenia Košického kraja (15), nasledovali kraje Banskobystrický a Prešovský (14). Najnižšiu priemernú členskú základňu mali krúžky z oblasti turistických a branných športov v Nitrianskom kraji (11).

5.2. Podujatia príležitostnej záujmovej činnosti v CVC

Centrá voľného času na rozdiel o školských stredísk záujmovej činnosti organizujú aj príležitostné podujatia v oblastiach, v ktorých vykonávajú aj pravidelnú záujmovú činnosť, doplnených aj o iné oblasti. V roku 2008 zorganizovali centrá spolu 22 044 takýchto podujatí, z ktorých necelá štvrtina (24,39%; 5 377) bola v oblasti telovýchovy a športu a 3,09 % (682) podujatí bolo zameraných na turistické a branné športy.

Graf 61 - Príležitostná záujmová činnosť podľa oblastí

Ako vidieť z grafu 61, podujatia z oblasti telovýchovy a športu predstavovali celkovo najpočetnejšiu skupinu organizovaných podujatí.

5.2.1. Príležitostné záujmové podujatia z oblasti športu

Centrá voľného času v rámci príležitostnej záujmovej činnosti organizujú dva druhy podujatí, ktoré spadajú do oblasti športu. Jedná sa (rovnako ako v prípade pravidelnej záujmovej činnosti) o oblasti telovýchovy a športu a turistických a branných športov.

Z celkového počtu 22 044 príležitostných podujatí bolo až 16 875 (76,55%) zorganizovaných pre vekovú skupinu detí do 15 rokov. Športové podujatia (TV a šport + turistické a branné športy) z toho predstavovali 27,49% (6 059 podujatí), z ktorých 4 538 (74,920%) bolo zameraných na deti do 15 rokov veku.

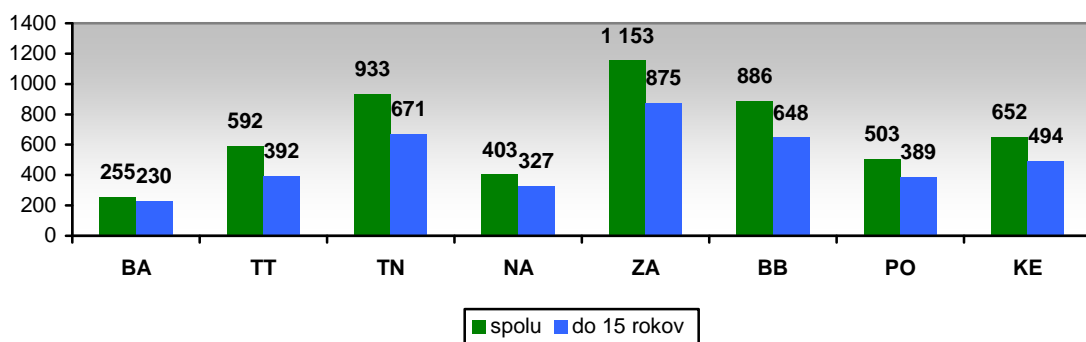
Tabuľka 34 – Prehľad podujatí príležitostnej záujmovej činnosti

kraj	podujatia príležitostnej záujmovej činnosti v oblasti športu						spolu v roku 2007	medziročný rozdiel
	celkom	z toho do 15 r.	z toho					
			telovýchovy a športu		turistických a branných š.			
			celkom	z toho do 15 r.	celkom	z toho do 15 r.		
BA	286	251	255	230	31	21	231	55
TT	622	408	592	392	30	16	617	5
TN	1 046	724	933	671	113	53	1 061	-15
NA	453	364	403	327	50	37	506	-53
ZA	1 261	966	1 153	875	108	91	1 191	70
BB	1 015	751	886	648	129	103	899	116
PO	661	520	503	389	158	131	656	5
KE	715	554	652	494	63	60	728	-13
SR	6 059	4 538	5 377	4 026	682	512	5 889	170

Najvyšší počet príležitostných podujatí z oblasti telovýchovy a športu bol v roku 2008 zaznamenaný v Žilinskom kraji. Jednalo sa celkovo o 1 153 (21,44% z celkového počtu podujatí TV a športu) podujatí, z ktorých 75,89% (875) predstavovali podujatia, ktorých cieľovú skupinu účastníkov predstavovali deti do 15 rokov. Nasledovali podujatia Trenčianskeho kraja, 933 podujatí (17,35%), z toho 71,92% (671) pre deti do 15 rokov. Početné zastúpenie mali podujatia daného typu aj v Banskobystrickom (886/16,48%), Košickom (652/12,13%) a Trnavskom kraji (592/11,01%), kde bol zaznamenaný celkovo najnižší podiel (66,22%) podujatí zameraných na vekovú kategóriu do 15 rokov. Naopak, v kraji Bratislavskom, kde bolo v porovnaní s ostatnými kraji SR zorganizovaných najmenej príležitostných podujatí z oblasti telovýchovy a športu (255/iba 4,74%), bolo až 90,20% týchto podujatí (230) smerovaných pre účastníkov do 15 rokov.

Grafický prehľad rozloženia počtu príležitostných podujatí z oblasti telovýchovy a športu podľa krajov SR prináša graf 62.

Graf 62 - Príležitostné podujatia telovýchovy a športu podľa krajov SR

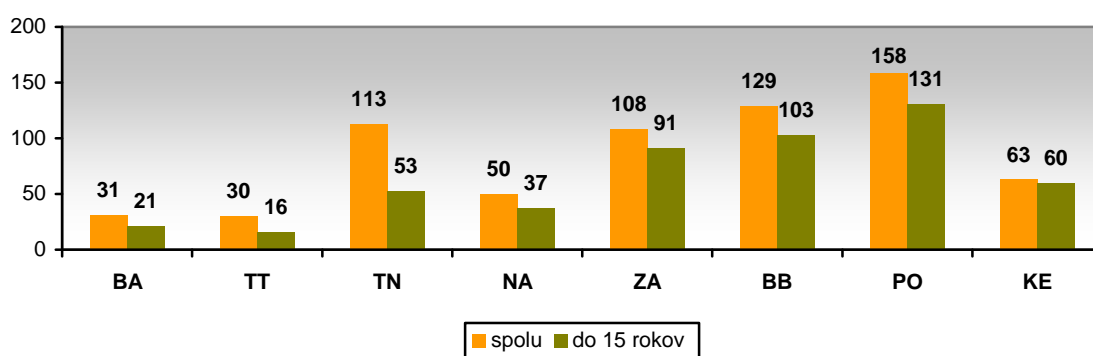

Príležitostných záujmových podujatí za oblasť turistických a branných športov bolo v roku 2008 najviac zaznamenaných u organizátorov z Prešovského kraja. Jednalo sa o 158 podujatí, z ktorých 82,91% (131) bolo adresovaných deťom do 15 rokov. Vyšší počet podujatí z danej kategórie bol evidovaný aj v Banskobystrickom (129; 79,84% pre deti do 15 rokov), Žilinský (108; 84,26% pre deti do 15 r.) a Trenčianskom kraji (113), kde bol

evidovaný najnižší podiel podujatí adresovaných pre deti do 15 rokov (46,90%) v danej kategórii. Naopak najvyšší, až 95,24% podiel podujatí pre deti do 15 rokov bol zaznamenaný v Košickom kraji, čo v reálnych číslach predstavovalo 60 zo 63 podujatí v danej kategórii. Celkovo najnižší počet príležitostných podujatí v oblasti turistických a branných športov zorganizovali centrá voľného času Trnavského kraja (30, z toho 53,33% pre cieľovú skupinu detí do 15 rokov).

Podrobný prehľad rozloženia počtu príležitostných podujatí z oblasti turistických a branných športov podľa krajov SR prináša graf 63.

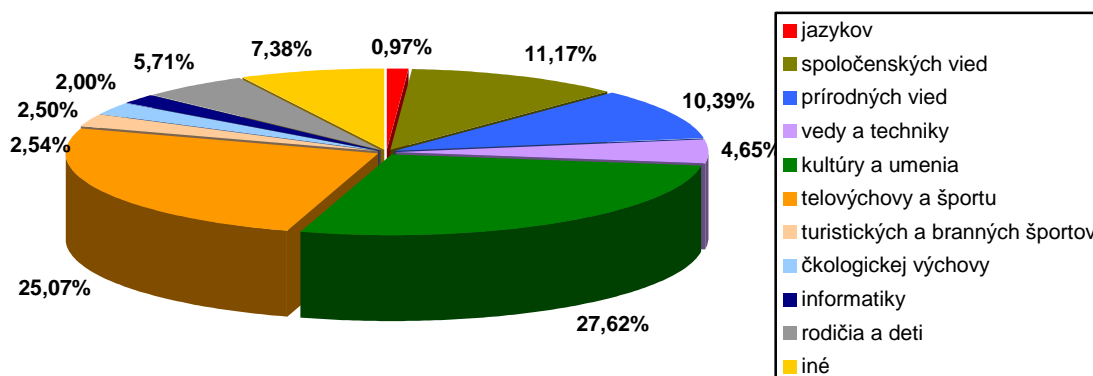
Graf 63 - Príležitostné podujatia turistických a branných športov podľa krajov SR

5.2.2. Účastníci príležitostnej záujmovej činnosti

V roku 2008 tvorili účastníci príležitostných podujatí zameraných na oblasť telovýchovy a športu druhú najpočetnejšiu skupinu účastníkov príležitostnej činnosti. Jednalo sa konkrétne o 322 203 účastníkov, čo bolo o 32 797 účastníkov menej, ako bolo zaznamenaných na kultúrno-umeleckých podujatiach. Účastníci telovýchovno-športových podujatí tak predstavovali rovnú štvrtinu (25,07%) z celkového počtu účastníkov príležitostných činností v roku 2008.

Graf 64 - Prehľad zloženia účastníkov príležitostnej záujmovej činnosti podľa oblastí

Účasť na podujatiach z oblasti turistických a branných športov predstavovala v porovnaní s ostatnými sledovanými kategóriami jednu z nižších, čo zodpovedalo aj samotnému nižšiemu počtu týchto podujatí. Jednalo sa o 32 629 účastníkov, čo predstavovalo 2,54% podiel na celkovom počte účastníkov príležitostných podujatí v roku 2008.

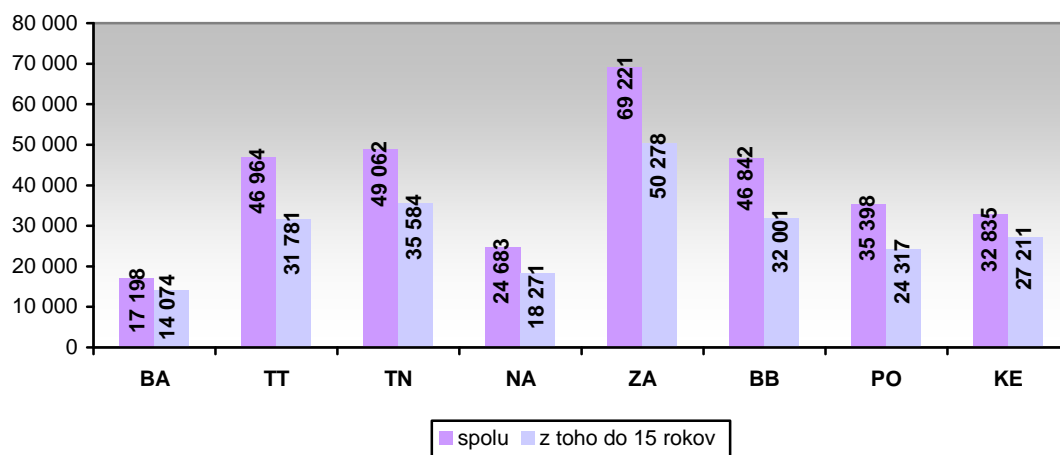
Tabuľka 35 – Prehľad účastníkov príležitostnej záujmovej činnosti

kraj	Účastníci príležitostnej záujmovej činnosti						spolu v roku 2007	medziročný rozdiel
	celkom	z toho do 15 r.	z toho					
			telovýchovy a športu		turistických a branných š.			
			celkom	z toho do 15 r.	celkom	z toho do 15 r.		
BA	17 558	14 352	17 198	14 074	360	278	17 417	141
TT	48 264	32 826	46 964	31 781	1 300	1 045	45 714	2 550
TN	54 662	37 498	49 062	35 584	5 600	1 914	51 628	3 034
NA	26 204	19 412	24 683	18 271	1 521	1 141	27 331	-1127
ZA	73 966	53 997	69 221	50 278	4 745	3 719	62 059	11 907
BB	51 182	35 332	46 842	32 001	4 340	3 331	46 974	4 208
PO	47 808	33 936	35 398	24 317	12 410	9 619	49 095	-1287
KE	35 188	29 292	32 835	27 211	2 353	2 081	32 336	2 852
SR	354 832	256 645	322 203	233 517	32 629	23 128	332 554	22 278

Účastníci športových príležitostných záujmových podujatí⁵ tvorili 27,61% podiel na celkovom počte účastníkov príležitostných podujatí organizovaných centrami voľného času v roku 2008. V konkrétnych číslach sa jednalo spolu o 354 832 účastníkov, z ktorých 90,80% (322 203) predstavovali účastníci podujatí telovýchovy a športu a 9,20% (32 629) účastníci podujatí z oblasti turistických a branných športov. V porovnaní s predchádzajúcim rokom zaznamenali príležitostné športové podujatia vyšší záujem zo strany účastníkov, konkrétne o 22 278 účastníkov. Najvyšší medziročný nárast počtu účastníkov bol evidovaný v Žilinskom kraji (11 907), naopak, v kraji Prešovskom došlo k medziročnému prepadu počtu účastníkov o 1 287.

Účastníci do 15 rokov v roku 2008 predstavovali 72,33% podiel z celkového počtu účastníkov športových podujatí, jednalo sa konkrétne o 256 645 detí do 15 rokov veku.

Graf 65 - Prehľad počtu účastníkov príležitostných podujatí TV a športu

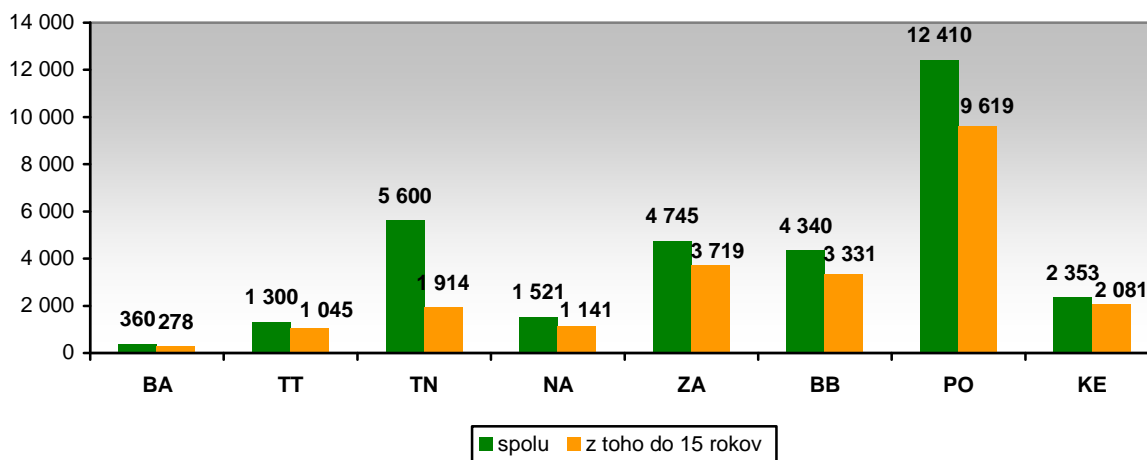
⁵/ Spolu za podujatia telovýchovy a športu a podujatia turistických a branných športov.

Telovýchovno-športových podujatí sa v roku 2008 zúčastnilo spolu 32 203 účastníkov, z ktorých 72,48% (233 517) predstavovali účastníci z vekovej kategórie do pätnásť rokov.

Najvyšší počet účastníkov príležitostných podujatí z oblasti telovýchovy a športu bol v roku 2008 zaznamenaný u organizátorov pôsobiacich na území Žilinského kraja. Jednalo sa o 69 221 účastníkov, čo predstavovalo 21,48% podiel z celkového počtu účastníkov podujatí daného druhu, pričom účastníci v vekovej kategórie do 15 rokov predstavovali v Žilinskom kraji 72,63% podiel. Výrazne nižšie počty účastníkov boli evidované v Trenčianskom (49 062), Trnavskom (46 964) a Banskobystrickom kraji (46 824), kde bol zároveň zaznamenaný najnižší podiel účastníkov z vekovej kategórie do pätnásť rokov (68,32%).

Najvyšší podiel účastníkov do 15 rokov bol naopak evidovaný v prípade podujatí organizovaných v Košickom kraji (82,870%; 27 211) a celkovo najnižšia účasť bola zistená na podujatiach centier voľného času Bratislavského kraja, 17 198 účastníkov, z toho 14 074 (81,84%) do 15 rokov.

Graf 66 - Prehľad počtu účastníkov na príležitostných podujatiach turistických a branných športov

Na podujatiach z oblasti turistických a branných športov sa v roku 2008 zúčastnilo spolu 32 629 účastníkov, z toho 70,88% (23 128) predstavovali účastníci vo vekovej kategórii do pätnásť rokov.

Najvyššia účasť z hľadiska krajov SR bola zaznamenaná na podujatiach organizovaných CVC Prešovského kraja (12 410), čo predstavovalo 38,03% podiel z celkového počtu účastníkov podujatí daného typu. Podiel účastníkov vo vekovej kategórii do 15 rokov pritom predstavoval 77,51%.

Veľkým odstupom nasledoval Trenčiansky kraj s 5 600 účastníkmi, pričom podiel účastníkov z vekovej kategórie do pätnásť rokov predstavoval najnižší (34,18%) spomedzi

všetkých krajov SR. Naopak najvyšší podiel účastníkov do 15 rokov bol zaznamenaný v kraji Košickom (88,44%) a celkovo najnižší počet účastníkov bol evidovaný z Bratislavskom kraji (360), čo súviselo s celkovo najnižším počtom zorganizovaných príležitostných podujatí v danom kraji.

Tabuľka 36 – Priemerný počet účastníkov na podujatie

kraj	účastník na podujatie ⁶			
	TV a športu		turistických a branných športov	
	celkom	do 15 r.	celkom	do 15 r.
Bratislavský	67	61	12	13
Trnavský	79	81	43	65
Trenčiansky	53	53	50	36
Nitriansky	61	56	30	31
Žilinský	60	57	44	41
Banskobystrický	53	49	34	32
Prešovský	70	63	79	73
Košický	50	55	37	35
SR	60	58	48	45

Príležitostných podujatí v oblasti telovýchovy a športu sa v priemere zúčastnilo 60 účastníkov, z toho priemerný podiel detí do 15 rokov predstavoval 96,80%. Najvyššia účasť na podujatie (79) bola pritom zaznamenaná v Trnavskom a najnižšia (50) v Košickom kraji. Z vekovej kategórie do pätnásť rokov bola najvyššia priemerná účasť zaznamenaná v Trnavskom (81) a najnižšia opäť v Košickom kraji (55).

Priemerná účasť na podujatiach turistických a branných športov predstavovala 48 účastníkov, z ktorých v priemere 94,42% predstavovali účastníci z vekovej kategórie do 15 rokov.

Najviac účastníkov na podujatie zaznamenali v priemere v Prešovskom kraji (79) a najnižšiu v kraji Bratislavskom (12). Z vekovej kategórie do 15 rokov najvyšší počet účastníkov na podujatie pripadal na Prešovský kraj (73) a najnižší na kraj Bratislavský (13).

Tabuľka 37 – Medziročný rozdiel počtu podujatí a účastníkov príležitostnej záujmovej činnosti

kraj	TV a športu		turistiky a branných športov	
	podujatia	účastníci	podujatia	účastníci
Bratislavský	52	223	3	-82
Trnavský	16	2 880	-11	-330
Trenčiansky	-62	677	47	2357
Nitriansky	-46	-103	-7	-1024
Žilinský	82	13 122	-12	-1215
Banskobystrický	69	4 548	47	-340
Prešovský	11	-2 229	-6	942
Košický	10	4 013	-23	-1161
SR	132	23 131	38	-853

V porovnaní s predchádzajúcim rokom bol evidovaný nárast o 132 príležitostných podujatí z oblasti telovýchovy a športu. Nárast bol pritom zaznamenaný v šiestich krajoch

^{6/} Priemerný (celkový) počet účastníkov na podujatie je počítaný z celkového počtu príležitostných podujatí, zatiaľ čo priemerný počet účastníkov do 15 rokov je počítaný vzhľadom na počet podujatí organizovaných pre danú vekovú kategóriu.

SR, najvyšší v kraji Žilinskom (82). V kraji Trenčianskom bol evidovaný pokles o 62 podujatí a v Nitrianskom kraji to bolo v porovnaní s rokom 2007 o 46 podujatí menej.

Počet účastníkov príležitostných telovýchovno-športových podujatí v porovnaní s predchádzajúcim rokom vzrástol o 23 131, pričom najvyšší nárast bol zaznamenaný v kraji Žilinskom (13 122). Naopak pokles bol evidovaný v kraji Prešovskom (-2 229 účastníkov, pri medziročnom náraste počtu podujatí o 11) a mierny pokles (-103) bol zaznamenaný aj v Nitrianskom kraji.

Počet príležitostných podujatí z oblasti turistiky a branných športov v porovnaní s predchádzajúcim rokom v celoslovenskom meradle mierne vzrástol (+ 38 podujatí), avšak z hľadiska jednotlivých krajov bol zaznamenaný pokles až v prípade piatich z nich. Najvyšší pokles bol zaznamenaný v kraji Košickom (-23 podujatí). V krajoch Trenčianskom a Banskobystrickom bol v porovnaní s predchádzajúcim rokom zaznamenaný zhodný nárast o 47 podujatí. Okrem toho bola pozitívna medziročná zmena evidovaná aj v Bratislavskom kraji (3).

Naopak počet účastníkov príležitostných podujatí turistických a branných športov mal v porovnaní s predchádzajúcim rokom značne klesajúcu tendenciu. V celoslovenskom meradle sa jednalo o prepád o 853 účastníkov, pričom na krajskej úrovni mala účasť na tomto type podujatí rastúci charakter iba v kraji Trenčianskom (+ 2 357) a Prešovskom (942). Najvyšší prepád počtu účastníkov bol zaznamenaný v kraji Žilinskom (-1 215) a tesne za ním nasledovali kraj Košický (-1 161) a Nitriansky (-1 024).

Záver

V školskom roku 2008/2009 bolo zaznamenaných 133 základných škôl a 32 stredných škôl so športovými triedami. Okrem toho bolo evidovaných, rovnako ako v predchádzajúcom roku, dvanásť športových gymnázií.

Najvyšší počet základných škôl so športovými triedami bol zistený v Prešovskom kraji (27) a najnižší v kraji Trnavskom (9). Na týchto školách bolo zaznamenaných 474,5 športových tried, čo predstavovalo 3,6 triedy na ZŠ so zriadenými športovými triedami. Najvyšší počet športových tried bol pritom zaznamenaný v kraji Prešovskom (91,5), pričom najvyšší priemerný počet tried na školu (4,4) pripadol v kraji Trnavskom, čo bolo spôsobené celkovo nižším počtom ZŠ so ŠT v danom kraji.

V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa zvýšil počet stredných škôl so športovými triedami (SŠŠT) o sedem. Najviac takýchto stredných škôl pôsobilo v kraji Banskobystrickom (8), kde bol zaznamenaný aj najvyšší počet športových tried (29), pričom najvyšší priemerný počet športových tried na strednú školu bol evidovaný v kraji Trenčianskom (4,0).

Počet športových gymnázií (ďalej len ŠG) ostal v posledných dvoch rokoch nezmenený. Na dvanástich ŠG bolo evidovaných 119 športových tried, pričom priemerný počet tried a gymnázium bol 9,9.

Na základných školách so športovými triedami v roku 2008 pôsobilo spolu 317 trénerov, z ktorých 43,22% (137) boli tréneri I. triedy⁷. Po prepočítaní na plnú zamestnanosť pôsobilo na základných školách so športovými triedami 236,6 trénerov, ktorých 46,70% (110,5) predstavovali tréneri z povolania. Okrem nich na školách pôsobili ešte tréneri vykonávajúci svoju trénerskú činnosť na základe dohody (66,8/28,23%) a dobrovoľní tréneri, pracujúci bez nároku na finančnú odmenu (59,3/25,06%). Až 36,28% (115) trénerov športových tried základných škôl pôsobilo v roku 2008 vo futbale, ktorý mal tradične charakter najdominantnejšieho športu.

Na stredných školách so športovými triedami v roku 2008 bolo evidovaných 55 trénerov, z ktorých 52,73% (29) boli diplomovaní tréneri. Až 25,1 trénerov na stredných školách pôsobila na základe dohody, z povolania bolo evidovaných 12,6 a dobrovoľne trénerskú činnosť vykonávalo sedem trénerov.

Na športových gymnáziách bolo zaznamenaných 234 trénerov, z ktorých bolo najviac (94) diplomovaných, za ktorými tesne nasledovali tréneri I. kvalifikačnej triedy (91). Podľa športového zamerania na športových gymnáziách dominovali tréneri so zameraním na atletiku (41) a druhou najpočetnejšou skupinou boli futbaloví tréneri (37).

V roku 2008 bolo v športových triedach základných škôl zaznamenaných spolu 10 074 žiakov, z ktorých 76,76% predstavovali chlapci. Najvyšší počet žiakov bol zaznamenaný v 9. ročníku (2 280 žiakov), kde dievčatá tvorili 23,90% podiel. Najviac žiakov bolo zameraných na futbal (3 484), pričom dievčatá predstavovali iba 2,10% (73) podiel

⁷/ Tréneri na školách so športovými triedami a športových gymnáziách za rok 2008 boli vykazovaní ešte podľa starej klasifikácie odborníkov v športe.

z celkového počtu žiakov venujúcim sa futbalu. Medzi dievčatami bol naopak dominantný volejbal, kde z celkového počtu 901 žiakov venujúcich sa danému športu, bolo až 729 (80,91%) dievčat.

V porovnaní s predchádzajúcim rokom bol zaznamenaný medziročný pokles počtu žiakov športových tried na základných školách o 420.

V športových triedach zriadených na stredných školách bolo v roku 2008 evidovaných spolu 1 753 žiakov, čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom predstavovalo nárast počtu žiakov o 260. Najvyšší počet žiakov bol pritom zaznamenaný v prvom ročníku (515). Dievčatá tvorili iba 13,29% podiel (233) na celkovom počte žiakov športových tried SŠ.

Najpopulárnejším športom na stredných školách bol futbal, ktorému sa venovalo až 64,06% žiakov.

V športových gymnáziách bolo v roku 2008 evidovaných 2 723 žiakov, čo predstavovalo medziročný pokles o 23 žiakov. Najviac z nich bolo evidovaných vo futbale (715), pričom najvyšší počet dievčat bol zaznamenaný v rámci atletiky (234). V hľadisku ročníkov bol najvyšší počet žiakov evidovaný v šiestom ročníku ŠG (409 žiakov).

V roku 2008 bolo evidovaných spolu 490 športových stredísk, z toho 177 pri základných školách, 165 pri centrách voľného času, 131 pri školských strediskách záujmovej činnosti a 17 pri stredných školách. V týchto strediskách výrazne prevažovali tréneri bez kvalifikácie (až 585 z 1 752). Trénerov II. triedy bolo zaznamenaných 455 a I. triedy 424. Nadpolovičná väčšina trénerov (55,58%) vykonávala svoju činnosť v strediskách na základe dohody.

Po prepočítaní na plnú zamestnanosť v športových strediskách pracovalo 1 321,2 trénerov, z ktorých najvyšší počet (324,6) pôsobil vo futbale.

V športových strediskách bolo zaznamenaných spolu 79 422 žiakov, z ktorých 23 479 (29,56%) bolo dievčat. Medzi žiakmi sa výraznej popularite tešil futbal (16 586 žiakov), pričom dievčatá sa vo výraznej miere venovali najmä volejbalu (3264 dievčat, čo predstavovalo 69,18% z celkového počtu žiakov venujúcich sa danému športu).

V roku 2008 bolo do športových prijatých 16 391 nových žiakov (z toho 5 576 dievčat). Naopak 6 494 žiakov (1 879 dievčat) ukončilo v danom roku návštevu športových stredísk. Okrem toho 2 542 žiakov (z toho 858 dievčat) v roku 2008 úplne zanechalo športovú činnosť.

Základné školy v roku 2008 využívali 8 276 športových zariadení, z ktorých 56,11% (4 644) bolo v priamom vlastníctve ZŠ. Zvyšné zariadenia boli vo vlastníctve iných škôl, miest, súkromníkov, telovýchovných jednôt a iných občianskych združení. Podľa druhu športového zariadenia dominovali telocvične (1 576, z toho 1 161 vo vlastníctve ZŠ).

Stredné školy využívali k 31.12.2008 spolu 4 075 športových zariadení, pričom 56,07% (2 285) z nich bolo vo vlastníctve SŠ. Rovnako ako v prípade základných škôl aj tu prevažovali telocvične (806), z ktorých 500 bolo vo vlastníctve SŠ.

V roku 2008 bolo vysokými školami využívaných 372 telovýchovných zariadení, čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom predstavovalo medziročný pokles o sedem zariadení.

Vo vlastníctve vysokých škôl bolo 68,82% (256) z využívaných TV zariadení, pričom najpočetnejšie boli telocvične (70/52 vo vlastníctve VŠ), posilňovne (61/54) a tenisové ihriská (58/53).

Na základných školách v rámci vyučovania nepovinných predmetov bolo evidovaných celkovo 11 608 žiakov, ktorí navštevovali niektorý zo siedmich nepovinných predmetov z oblasti telovýchovy a športu. Jednalo sa konkrétne o predmety: pohybová príprava (7 087 žiakov), športová príprava (2 909), pohybová a športová výchova (1 082), telesná výchova (360) telesná výchova oslabených (57), plávanie (97) a rekreačná telesná výchova (16 žiakov). Medziročne bol zaznamenaný celkový pokles žiakov v nepovinných predmetoch z oblasti TV a športu o 3 345.

Najvyšší počet žiakov bol evidovaných na štátnych ZŠ (6 915). Na cirkevných školách navštevovalo nepovinné predmety z oblasti telovýchovy a športu 308 žiakov v dvoch predmetoch (športová a pohybová príprava) a na súkromných ZŠ to bolo iba 45 žiakov v rámci predmetu pohybová príprava.

Centrá voľného času (CVC) a školské strediská záujmovej činnosti (ŠSZČ) aj v roku 2008 v rámci krúžkov pravidelnej záujmovej činnosti ponúkali možnosť realizácie svojich členov v rámci krúžkov telovýchovy a športu (28,46% z celkového počtu organizovaných krúžkov) ako aj krúžkov turistických a branných športov (5,26%).

Krúžky telovýchovy a športu mali v roku 2008 členskú základňu 15 978 členov, z ktorých 14 247 boli deti do 15 rokov. Členská základňa krúžkov turistických a branných športov mala 2 512 členov, z ktorých 2396 bolo detí do 15 rokov.

Centrá voľného času okrem krúžkov pravidelnej záujmovej činnosti organizujú aj podujatia príležitostnej záujmovej činnosti, ktorých v roku 2008 zorganizovali spolu 22 044. Až 24,39% (5 377) z týchto podujatí bolo v oblasti telovýchovy a športu a 3,09% (682) v oblasti turistických a branných športov.

Na príležitostných podujatiach z oblasti telovýchovy a športu sa zúčastnilo 322 203 účastníkov, z ktorých 233 517 boli deti do 15 rokov.

Podujatí turistických a branných športov sa zúčastnilo 32 629 účastníkov (23 128 detí do 15 rokov).

Použitá literatúra a informačné zdroje

1. Šport v číslach za rok 2000. ÚIPŠ. Bratislava 2001.
2. Šport v číslach za rok 2001. ÚIPŠ. Bratislava 2002.
3. Šport v číslach za rok 2002. ÚIPŠ. Bratislava 2003.
4. Šport v číslach za rok 2003. ÚIPŠ. Bratislava 2004.
5. Šport v číslach za rok 2004. ÚIPŠ. Bratislava 2005.
6. Šport v číslach za rok 2005. ÚIPŠ. Bratislava 2006.
7. Šport v číslach za rok 2006. ÚIPŠ. Bratislava 2007.
8. Šport v číslach za rok 2007. ÚIPŠ. Bratislava 2008.
9. Šport v číslach za rok 2008. ÚIPŠ. Bratislava 2009.
10. Deti a mládež v číslach za rok 2008. ÚIPŠ. Bratislava 2009.

Názov: Analytický rozbor za štatistické údaje sledované v oblasti športu za rok 2008

Spracovalo: Oddelenie mládeže a športu
ÚIPŠ, Staré Grunty 52, 842 44 Bratislava

Zodpovedný riešiteľ: Mgr. František Blanár
Spoluriešiteľ: RNDr. Mária Slovíková, CSc.

Rozsah: 78 strán

Rok vydania: 2009

Materiál neprešiel jazykovou úpravou
(interný materiál)